



Sisukord

I Seadusandlikud aktid

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/2302, 25. november 2015, mis käsitleb pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ 1

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/2303, 28. juuli 2015, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/87/EÜ regulatiivsete tehniliste standarditega, milles täpsustatakse riskikontsentratsiooni ja kontsernisestest tehingute määratlusi ning kooskõlastatakse nende täiendavat järelevalvet ⁽¹⁾ 34
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2304, 10. detsember 2015, milles käsitletakse loa andmist *Talaromyces versatilis* sp. nov. IMI CC 378536 ja *Talaromyces versatilis* sp. nov. DSM 26702 abil toodetud endo-1,4-β-ksülanaasi ja endo-1,3(4)-β-glükanaasi valmistise kasutamiseks broilerkalkunite ja tõuaretuseks ette nähtud kalkunite söödalisisandina (loa hoidja Adisseo France S.A.S) ⁽¹⁾ 39
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2305, 10. detsember 2015, milles käsitletakse loa andmist *Trichoderma citrinoviride* Bisset (IM SD142) abil toodetud endo-1,4-β-glükanaasi (EC 3.2.1.4) valmistise kasutamiseks broilerkanade, vähe levinud kodulinnuliikide nuumlindude ja võõrutatud põrsaste söödalisisandina ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 2148/2004 ja (EÜ) nr 1520/2007 (loa hoidja Huvepharma NV) ⁽¹⁾ 43

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2306, 10. detsember 2015, milles käsitletakse L-tsüsteini-hüdrokloriidmonohüdraadi kasutamise lubamist kasside ja koerte söödalisisandina ⁽¹⁾	46
★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2307, 10. detsember 2015, milles käsitletakse menadioonnaatriumbisulfiti ja menadioonnikotiinamiidbisulfiti kasutamise lubamist kõikide loomaliikide söödalisisandina ⁽¹⁾	49
Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2308, 10. detsember 2015, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril	54

OTSUSED

★ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2015/2309, 10. detsember 2015, tulemusliku relvaekspordi kontrolli edendamise kohta	56
★ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2015/2310, 10. detsember 2015, millega muudetakse otsust 2013/189/ÜVJP Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži loomise kohta	64
★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/2311, 9. detsember 2015, millega muudetakse rakendusotsuseid (EL) 2015/1500 ja (EL) 2015/2055 seoses Kreekas nodulaarse dermatiidi vastu võetavate kaitsemeetmetega (teatavaks tehtud numbri C(2015) 8585 all) ⁽¹⁾	65

Parandused

★ Komisjoni 14. aprilli 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/608 (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 798/2008 seoses Ukrainat ja Iisraeli käsitlevate kannetega kolmandate riikide loetelus, Ukraina munakanade salmonella tõrje programmi tunnustamisega, veterinaarsertifikaatide nõuetega Newcastle'i haiguse osas ning munatoodete töötlemise nõuetega) parandus (ELT L 101, 18.4.2015)	68
★ Komisjoni 20. oktoobri 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/1884 (millega muudetakse Ameerika Ühendriikides ja Kanadas esinenud kõrge patogeensusega linnugripi puhangute tõttu määruse (EÜ) nr 798/2008 I lisas Ameerika Ühendriike ja Kanadat käsitlevat kannet loetelus, milles on esitatud need kolmandad riigid, territooriumid, tsoonid ja piirkonnad, millest võib importida liitu või vedada läbi liidu kodulinde ja linnukasvatussaadusi) parandus (ELT L 276, 21.10.2015)	69

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2015/2302,

25. november 2015,

mis käsitleb pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiivis 90/314/EMÜ ⁽³⁾ on sätestatud mitu olulist tarbija õigust seoses pakettreisidega, eriti seoses teavitamisnõuetega, ettevõtjate vastutusega pakettreisiteenuste osutamisel ning korraldaja või vahendaja maksejõuetuse vastase kaitsega. Siiski on vaja õigusraamistikku kohandada vastavalt turu arengule, et muuta see siseturu jaoks sobivamaks, kõrvaldada mitmetimõistetavused ja kaotada seadusandlikud lüngad.
- (2) Turismil on liidu majanduses oluline roll ning reisi-, puhkuse- ja ekskursioonipaketid (edaspidi „pakettreisid”) moodustavad olulise osa reisirust. Pärast direktiivi 90/314/EMÜ vastuvõtmist on kõnealusel turul toimunud olulisi muutusi. Tavapäraste turustusahelate kõrval on internetist saanud üha tähtsam vahend, mille kaudu reisiteenuseid pakutakse või müüakse. Reisiteenuseid ei kombineerita mitte üksnes traditsiooniliste ettekorraldatud pakettreisidena, vaid sageli ka vastavalt reisija soovidele. Paljud sellised reisiteenuste kombinatsioonid jäävad kas õiguslikult n-ö halli tsooni või ei ole selgelt direktiiviga 90/314/EMÜ hõlmatud. Käesoleva direktiivi eesmärk on viia kaitse ulatus vastavusse kõnealuse arenguga, suurendada läbipaistvust ning reisijate ja ettevõtjate õiguskindlust.

⁽¹⁾ ELT C 170, 5.6.2014, lk 73.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 18. septembri 2015. aasta esimese lugemise seisukoht (ELT C 360, 30.10.2015, lk 1). Euroopa Parlamendi 27. oktoobri 2015. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ Nõukogu 13. juuni 1990. aasta direktiiv 90/314/EMÜ reisipakettide, puhkusepakettide ja ekskursioonipakettide kohta (EÜT L 158, 23.6.1990, lk 59).

- (3) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 169 lõikes 1 ja artikli 169 lõike 2 punktis a on sätestatud, et liit aitab tagada kõrgetasemelist tarbijakaitset meetmetega, mis on võetud ELi toimimise lepingu artikli 114 põhjal.
- (4) Direktiivis 90/314/EMÜ on liikmesriikidele direktiivi ülevõtmisel antud lai kaalutusõigus. Seetõttu esineb liikmesriikide õigusaktide vahel olulisi lahknevusi. Õiguslik killustatus põhjustab ettevõtjatele suuremaid kulusid ja loob tõkkeid neile, kes soovivad tegutseda piiriülelt, pirates seega tarbijate valikuvõimalusi.
- (5) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 26 lõikega 2 ja artikliga 49 hõlmab siseturg sisepiirideta ala, mille ulatuses on tagatud kaupade ja teenuste vaba liikumine ning asutamisvabadus. Pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenustega seotud lepingutest tulenevate õiguste ja kohustuste ühtlustamine on vajalik tõelise tarbijate siseturu loomiseks kõnealuses valdkonnas ning õige tasakaalu saavutamiseks kõrgetasemelise tarbijakaitse ja ettevõtjate konkurentsivõime vahel.
- (6) Pakettreiside turu piiriülest potentsiaali liidus ei kasutata praegu täielikult ära. Eri liikmesriikides reisijaid kaitsvates eeskirjades esinevad erinevused on ühe liikmesriigi reisijate jaoks takistus pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste ostmisel teisest liikmesriigist ning samuti takistavad need ühe liikmesriigi korraldajatel ja vahendajatel müüa sellised teenuseid teises liikmesriigis. Selleks et reisijad ja ettevõtjad saaksid siseturust täiel määral kasu ja samal ajal oleks tagatud kõrgetasemeline tarbijakaitse kogu liidus, on vaja veelgi ühtlustada liikmesriikide õigusakte, mis käsitlevad pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid.
- (7) Enamik pakettreise või seotud reisikorraldusteenuseid ostvatest reisijatest on tarbijad liidu tarbijakaitseõiguse tähenduses. Samal ajal ei ole alati lihtne teha vahet tarbijatel ja väikeettevõtjate või nende elukutsete esindajatel, kes broneerivad oma äri või elukutsega seotud reise samade broneerimiskanalite kaudu kui tarbijad. Sageli vajavad sellised reisijad samal tasemel kaitset. Teiselt poolt korraldavad mõned ettevõtjad või organisatsioonid oma reise üldlepingu alusel, sõlmides need näiteks reisibürooga tihti mitme reisikorraldusteenuse kohta kindlaks määratud ajavahemikuks. Viimati nimetatud reisikorralduse puhul ei ole vaja tarbijatele kavandatud kaitsetaset tagada. Seega peaks käesolevat direktiivi kohaldama ärireisijate, sh vabade elukutsete esindajate, füüsilisest isikust ettevõtjate või muude füüsiliste isikute suhtes, kui nad ei korralda oma reisi üldlepingu alusel. Et vältida tarbija mõiste määratluse segijamist selle määratlusega teistes liidu õigusaktides, tuleks käesoleva direktiivi alusel kaitstavatele isikutele osutada kui reisijatele.
- (8) Kuna reisiteenuseid on võimalik kombineerida paljudel erinevatel viisidel, on asjakohane käsitada pakettreisidena reisiteenuste kõiki kombinatsioone, millele omaseid tunnuseid reisijad tavaliselt pakettreisidega seostavad, eelkõige eraldi reisiteenuste kombineerimist ühte reisitootesse, mille tõrgeteta toimimise eest korraldaja vastutab. Kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu praktikaga ⁽¹⁾ ei tohiks olla vahet, kas reisiteenuseid kombineeritakse enne kontakti reisijaga või reisija soovil või tema tehtud valiku alusel. Kohaldada tuleks samu põhimõtteid, olenemata sellest, kas reis broneeritakse reisibüroos kohapeal või internetis.
- (9) Läbipaistvuse huvides tuleks pakettreise eristada seotud reisikorraldusteenustest, mille korral interneti teel tegutsevad ettevõtjad või reisibürood omavad ettevõtjad hõlbustavad reisijatel reisiteenuste hankimist, mille tulemusena reisijad sõlmivad lepingud eri reisiteenuste osutajatega, sealhulgas seotud broneerimistoimingute kaudu; seotud reisikorraldusteenustel ei ole pakettreiside tunnuseid ja nende suhtes ei oleks asjakohane kohaldada kõiki pakettreiside suhtes kohaldatavaid kohustusi.
- (10) Turusuundumusi arvestades on asjakohane määratleda pakettreise veelgi täpsemalt alternatiivsete objektiivsete kriteeriumide alusel, mis on eelkõige seotud reisiteenuste esitamise või ostmise viisiga ning mille korral reisijatel võib olla õigustatud ootus kaitsele käesoleva direktiivi alusel. Nii on see näiteks juhul, kui samaks reisiks või puhkuseks ostetakse eri liiki reisiteenuseid ühest müügikohast ning kõnealused teenused on valitud enne, kui reisija on andnud maksmise kohta nõusoleku, see tähendab, kui tegemist on sama broneerimistoiminguga või kui selliseid teenuseid pakutakse, müüakse või nende eest võetakse tasu ühtse või koguhinna alusel, ning juhul, kui kõnealuseid teenuseid reklaamitakse või müüakse pakettreise mõiste või sarnase mõiste all, mis viitab asjaomaste reisiteenuste tihedale omavahelisele seosele. Kõnealused sarnased mõisted võivad olla näiteks „kombineeritud pakkumine”, „kõik hinnas” (*all-inclusive*) või „täisteenus” (*all-in arrangement*).

⁽¹⁾ Vt Euroopa Liidu Kohtu 30. aprilli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-400/00: Club Tour, Viagens ja Turismo SA vs. Alberto Carlos Lobo Gonçalves Garrido ja Club Med Viagens Lda (ECLI:EU:C:2002:272).

- (11) Tuleks täpsustada, et pakettreisina käsitatakse reisiteenuste kombineerimist pärast lepingu sõlmimist, millega ettevõtja annab reisijale õiguse valida teenuseid eri liiki reisiteenuste valiku seast, näiteks pakettreiisi kinkimise korral. Lisaks tuleks reisiteenuste kombineerimist käsitada pakettreisina juhul, kui reisija nimi, makseandmed ja meiliaadress antakse ettevõtjate vahel edasi ja teine leping sõlmitakse hiljemalt 24 tunni jooksul pärast esimese reisiteenuse broneeringu kinnitamist.
- (12) Samal ajal tuleks seotud reisikorraldusteenuseid eristada nendest reisiteenustest, mille reisijad broneerivad ise, sageli eri ajal, ning seda isegi juhul, kui neid kasutatakse samaks reisiks või puhkuseks. Interneti teel pakutavaid seotud reisikorraldusteenuseid tuleks samuti eristada seotud veebisaitidest, mille puhul ei ole eesmärgiks reisijaga lepingu sõlmimine, ning linkidest, millega lihtsalt teavitatakse reisijaid üldsõnaliselt täiendavatest reisiteenustest, näiteks kui hotell või ürituse korraldaja lisab oma veebisaidile kõikide tema asukohta transporditeenuseid pakkuvate ettevõtjate loetelu, sõltumata mis tahes broneerimisest, või kui veebisaitidel reklaami avaldamiseks kasutatakse küpsiseid või metaandmeid.
- (13) Konkreetsed eeskirjad tuleks kehtestada nii reisibürood omavate ja interneti teel tegutsevate ettevõtjate suhtes, kes aitavad nende müügikohta külastavatel või sellega ühendust võtvatel reisijatel sõlmida eraldi lepinguid üksikute teenuseosutajatega, kui ka interneti teel tegutsevate ettevõtjate suhtes, kes näiteks seotud internetipõhiste broneerimistoimingutega hõlbustavad sihipäraselt vähemalt ühe täiendava reisiteenuse hankimist teiselt ettevõtjalt, juhul kui leping sõlmitakse hiljemalt 24 tunni jooksul pärast esimese reisiteenuse broneeringu kinnitamist. Kõnealuse hõlbustamise aluseks on sageli täiendavate reisiteenuste hankimist hõlbustava ettevõtja ja teise ettevõtja vahelised ärisuhted, mis hõlmavad tasustamist, sõltumata selle arvutamise meetodist (näiteks klikkide arvu või käibe alusel). Kõnealuseid eeskirju kohaldataks näiteks siis, kui koos esimese reisiteenuse (näiteks lennu- või rongireisi) broneeringu kinnitamisega kutsutakse reisijat üles lingiga, mis viib teise teenuseosutaja või vahendaja broneerimissaidile, broneerima valitud reisi sihtkohas pakutavat täiendavat reisiteenust, näiteks majutust hotellis. Kõnealused korraldusteenused ei tohiks kujutada endast pakettreise käesoleva direktiivi tähenduses, mille alusel üks korraldaja vastutab kõikide reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest, kuid sellised seotud reisikorraldusteenused kujutavad endast alternatiivset ärimudelit, mis sageli pakettreisidega tihedalt konkureerib.
- (14) Õiglase konkurentsi tagamiseks ja reisijate kaitsmiseks peaks ka seotud reisikorraldusteenuste suhtes kohaldama kohustust pakkuda piisavalt tõendeid selle kohta, et maksejõuetuse korral on tagatud maksete tagasimaksmine ja reisijate kodumaale toimetamine.
- (15) Ühe reisiteenuse ostmise eraldiseisva reisiteenusena ei tohiks kujutada endast pakettreiisi ega seotud reisikorraldusteenust.
- (16) Et võimaldada reisijatele suuremat selgust ja teadlike valikute tegemist erinevate pakutavate reisikorraldusteenuste liikide kohta, peaksid ettevõtjad olema kohustatud selgelt ja nähtavalt välja tooma enne, kui reisija on andnud maksmise kohta nõusoleku, kas nad pakuvad pakettreiisi või seotud reisikorraldusteenust, ning teavitaksid asjaomasest kaitse tasemest. Ettevõtja kinnitus turustatava reisitoote õigusliku iseloomu kohta peaks vastama asjaomase toote tegelikule õiguslikule iseloomule. Kui ettevõtjad ei anna reisijatele täpset teavet, peaksid sekkuma asjaomased õiguskaitseasutused.
- (17) Pakettreiisi või seotud reisikorraldusteenusena tuleks käsitada ainult erinevat liiki reisiteenuste (nagu majutus, reisijate vedu bussiga, raudteel, vee- või õhuteed pidi ning mootorsõidukite või teatavate mootorrataste rent) kombinatsiooni. Majutust elukoha tagamiseks, sealhulgas pikaajalisteks keelekursusteks, ei tuleks käesoleva direktiivi tähenduses käsitada majutusena. Finantsteenuseid (nt reisikindlustus) ei tuleks käsitada reisiteenusena. Lisaks ei tuleks iseseisvate reisiteenusena käsitada teenuseid, mis on olemuslikult mõne muu reisiteenuse osad. Selliste teenuste hulka kuuluvad näiteks reisijateveo osana pakutav pagasivedu, väiksemad transporditeenused (nt reisijatevedu giidiga ringkäigu osana või hotelli ja lennujaama või raudteejaama vaheline transfer), majutuse osana pakutav toitlustamine, joogid ja koristamine või juurdepääs hotellikülastajate jaoks avatud kohapealsetele rajatistele (nt basseini, sauna, spaa või jõusaal). See tähendab ühtlasi, et juhtudel, kui erinevalt ristlusest pakutakse maanteed, raudteed, vee- või õhuteed pidi toimuvat reisijateveo osana ööbimisega majutust, ei tuleks majutust käsitada iseseisva reisiteenusena, kui põhiteenus on selgelt reisijatevedu.

- (18) Muud turismiteenused, mis ei ole olemuslikult reisijateveo, majutuse või mootorsõidukite või teatavate mootorrataste rendi osad, võivad näiteks olla piletid kontsertidele, spordiüritustele, ekskursioonidele või teemaparkidesse, giidiga ringkäigud, suusamäe pääsmed ja spordivarustuse (nt suusavarustuse) rentimine või spaahoolitsused. Kui sellised teenused on kombineeritud ainult ühe muud liiki reisiteenusega (nt majutusega), võiks neid paketteisi või seotud reisikorraldusteenusena käsitada üksnes juhul, kui need moodustavad olulise osa paketteisi või seotud reisikorraldusteenuse väärtusest või kui neid reklaamitakse reisi või puhkuse olulise osana või kui need on muul viisil reisi või puhkuse oluliseks tunnuseks. Kui muud turismiteenused moodustavad reisiteenuste kombinatsiooni väärtusest 25 % või rohkem, tuleks neid teenuseid käsitada paketteisi või seotud reisikorraldusteenuse väärtuse olulise osana. Tuleks täpsustada, et paketteisina ei tuleks käsitada juhtumeid, mil muid turismiteenuseid lisatakse eraldi reisiteenusena näiteks broneeritud hotellimajutusele pärast reisija saabumist hotelli. Selle tulemuseks ei tohiks olla käesoleva direktiivi täitmisest kõrvalehoidumine sel viisil, et korraldajad või vahendajad pakuvad reisijale eelnevalt valikut täiendavatest turismiteenustest, pakkudes seejärel nende teenuste jaoks lepingu sõlmimist alles pärast esimese reisiteenuse osutamise algust.
- (19) Kuna lühiajaliste reiside korral on reisijaid vaja vähem kaitsta ja selleks, et vältida ettevõtjate jaoks põhjendamatut koormust, tuleks käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta vähem kui 24 tundi kestvad ja majutust mittedisaldavad reisid ning paketteisid või seotud reisikorraldusteenused, mida üksnes piiratud arvule reisijatele mõnikord mittekasumlikul eesmärgil pakutakse või mille hankimist hõlbustatakse. Näiteks võivad selleks olla reisid, mida heategevusorganisatsioonid, spordiklubid või koolid korraldavad oma liikmetele mitte rohkem kui mõned korrad aastas, pakkumata neid üldsusele. Sellise väljajätmise kohta peaks üldsusele tegema kättesaadavaks piisavalt teavet, et oleks tagatud ettevõtjate ja reisijate nõuetekohane teavitamine sellest, et kõnealused paketteisid või seotud reisikorraldusteenused ei ole käesoleva direktiiviga hõlmatud.
- (20) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata siseriikliku lepinguõiguse kohaldamist aspektides, mida sellega ei reguleerita.
- (21) Liikmesriikidele peaks kooskõlas liidu õigusega jääma pädevus kohaldada käesoleva direktiivi sätteid selle kohaldamisalasse mittekuuluvate valdkondade suhtes. Seega võivad liikmesriigid käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäävate lepingute puhul säilitada või kehtestada siseriiklikke õigusakte, mis on vastavuses käesoleva direktiivi sätetega või selle teatavate sätetega. Näiteks võivad liikmesriigid säilitada või kehtestada vastavaid sätteid eraldiseisvat reisiteenust (nt puhkemajade üürimist) hõlmavate teatavate üksikute lepingute või paketteiside ja seotud reisikorraldusteenuste puhul, mida pakutakse või mille hankimist hõlbustatakse mittekasumlikul eesmärgil piiratud arvule reisijatele ja ainult mõnikord, või paketteiside ja seotud reisikorraldusteenuste puhul, mis kestavad vähem kui 24 tundi ja ei hõlma majutust.
- (22) Paketteisi peamine tunnus on see, et üks ettevõtja vastutab korraldajana paketteisi kui terviku teenuste nõuetekohase osutamise eest. Ettevõtja, üldjuhul reisibürood omav või interneti teel tegutsev reisikorraldaja, peaks saama tegutseda üksnes jaemüüja või vahendajana ning mitte olema korraldajana vastutav ainult sellisel juhul, kui paketteisi korraldaja on teine ettevõtja. See, kas ettevõtja tegutseb kõnealuse paketteisi korraldajana, peaks sõltuma kõnealuse ettevõtja kaasatusest paketteisi väljatöötamisse ja mitte sellest, kuidas ettevõtja oma äri kirjeldab. Püüdes kindlaks teha, kas ettevõtja on korraldaja või vahendaja, ei tohiks olla vahet, kas kõnealune ettevõtja tegutseb teenusepakkujana või esitleb end reisija huvides tegutseva reisibüroona.
- (23) Direktiiviga 90/314/EMÜ anti liikmesriikidele kaalutusõigus määrata kindlaks, kas paketteisi teenuste nõuetekohase osutamise eest vastutavad vahendajad või korraldajad või vahendajad ja korraldajad koos. Selline paindlikkus on tekitanud mõnedes liikmesriikides mitmetimõistmist seoses sellega, milline ettevõtja vastutab asjaomaste reisiteenuste osutamise eest. Seetõttu tuleks käesolevas direktiivis täpsustada, et paketteisilepingus sisalduvate reisiteenuste osutamise eest vastutab korraldaja, välja arvatud juhul, kui siseriiklikus õiguses on ette nähtud, et vastutavaks peetakse nii korraldajat kui ka vahendajat.
- (24) Paketteiside puhul peaksid vahendajad koos korraldajaga vastutama lepinguelse teabe esitamise eest. Suhtlemise hõlbustamiseks, eriti piiriüleste juhtumite korral, peaks reisijad saama võtta korraldajaga ühendust ka selle vahendaja kaudu, kelle käest nad paketteisi ostsid.
- (25) Reisija peaks enne paketteisi ostmist saama kogu vajaliku teabe, olenemata sellest, kas seda müüakse sidevahendite kaudu, letimüügis või muude turustusviiside teel. Kõnealust teavet esitades peaks ettevõtja arvestama selliste reisijate erivajadusi, kes oma vanuse või füüsilise puude tõttu on eriti haavatavad, ning mille märkamiseks tal on mõistlikud võimalused.

- (26) Oluline teave (näiteks reisiteenuste põhitunnused või hinnad), mis avaldatakse reklaamides, korraldaja veebisaidil või reklaamtrükistes lepinguelse teabe osana, peaks olema siduv, v.a juhul, kui korraldaja jätab endale õiguse neid elemente muuta ning reisijat teavitatakse sellistest muudatustest selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt enne pakettreisilepingu sõlmimist. Lihtsat ajakohastamist võimaldavaid uusi kommunikatsioonitehnoloogiaid arvesse võttes ei ole enam vaja kehtestada konkreetseid eeskirju reklaamtrükiste suhtes, kuid siiski on asjakohane tagada, et reisijat teavitatakse lepinguelse teabe muudatustest. Kui mõlemad pakettreisilepingu pooled on selleks sõnaselge nõusoleku andnud, peaks olema alati võimalik lepinguelse teavet muuta.
- (27) Käesolevas direktiivis sätestatud teavitamisnõuete loetelu on ammendav, kuid see ei tohiks piirata liidu muudes kohaldatavates õigusaktides sätestatud teavitamisnõuete kohaldamist ⁽¹⁾.
- (28) Korraldajad peaksid andma üldist teavet sihtriigi viisanõuete kohta. Teave viisa saamiseks kuluva ligikaudse aja kohta võib olla esitatud viitena sihtriigi ametlikule teabele.
- (29) Arvestades pakettreisilepingute eripärasid, tuleks kehtestada lepingupoolte õigused ja kohustused pakettreise algusele eelnevaks ja järgnevas ajaks, eriti juhuks, kui pakettreise teenuseid ei osutata nõuetekohaselt või kui muutuvad konkreetsed asjaolud.
- (30) Kuna paketteiseid ostetakse sageli pikalt ette, võivad ilmneda ettenägematud asjaolud. Seetõttu peaks reisijal olema õigus anda pakettreisileping teatud tingimustel üle teisele reisijale. Sellistel juhtudel tuleks korraldajale hüvitada tema poolt tehtud kulud, näiteks kui alltöövõtja nõuab tasu reisija nime muutmise eest või transpordipileti tühistamise ja uue väljastamise eest.
- (31) Reisijad peaksid samuti saama lõpetada pakettreisilepingu igal ajal enne pakettreise algust, tasudes selle eest asjakohase ja põhjendatud lõpetamistasu, võttes arvesse eeldatavat kulude kokkuhoidu ja reisiteenuste alternatiivsest kasutamisest tulenevat tulu. Samuti peaks neil olema õigus pakettreisileping lõpetada lõpetamistasu maksmata, kui pakettreise teenuste osutamist mõjutavad märkimisväärselt vältimatud ja erakorralised asjaolud. Kõnealused asjaolud võivad hõlmata näiteks sõjategevust, muid tõsiseid julgeolekuprobleeme, nagu terrorism, märkimisväärsed ohte inimese tervisele, nagu raske haiguse puhang reisisihtkohas, või loodusõnnetusi, nagu üleujutused, maavärinad, või ilmastikutingimused, mis muudavad võimatuks reisida sihtkohta turvaliselt pakettreisilepingu ette nähtud viisil.
- (32) Eriolukordades peaks ka korraldajal olema õigus lõpetada pakettreisileping enne pakettreise algust hüvitist maksmata, näiteks kui minimaalset osalejate arvu ei saada täis ja selline võimalus on lepingus ette nähtud. Sellisel juhul peaks korraldaja tagasi maksma kõik pakettreise eest tehtud maksed.
- (33) Teatud juhtudel peaks korraldajatel olema lubatud pakettreisilepingut ühepoolselt muuta. Reisijatel peaks siiski olema õigus pakettreisileping lõpetada, kui muudatused muudavad märkimisväärselt reisiteenuse mis tahes põhitunnust. Nii võib see olla näiteks juhul, kui väheneb reisiteenuse kvaliteet või väärtus. Pakettreisilepingus märgitud väljumis- või saabumisaaja muutmist tuleks pidada märkimisväärselt näiteks juhul, kui see toob reisijale

⁽¹⁾ Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) (EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36), samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2111/2005, mis käsitleb ühenduse nimekirja, millesse kantakse lennuettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuskeeldu, koostamist ja lennureisijate teavitamist lendu teenindavast lennuettevõtjast ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivi 2004/36/EÜ artikkel 9 (ELT L 344, 27.12.2005, lk 15), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2006 puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul (ELT L 204, 26.7.2006, lk 1), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1371/2007 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (ELT L 315, 3.12.2007, lk 14), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 293, 31.10.2008, lk 3), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1177/2010, mis käsitleb meritsi ja siseveeteedel reisijate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 334, 17.12.2010, lk 1), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 181/2011, mis käsitleb bussisõitjate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 55, 28.2.2011, lk 1).

kaasa olulisi ebamugavusi või lisakulusid, näiteks seoses transpordi või majutuse ümberkorraldamisega. Hinnatõus peaks olema lubatud ainult siis, kui muutub kas reisijateveo hind tulenevalt kütuse või muude energiaallikate hinna muutumisest, kolmanda isiku, kes ei ole otseselt seotud pakettreisilepingus sisalduvate reisiteenuste osutamisega, kehtestatud maksud või tasud, või pakettreisi mõjutavad vahetuskursid, ning kui lepingus on sõnaselgelt ette nähtud hinna tõstmise või alandamise võimalus. Kui korraldaja soovib hinda tõsta rohkem kui 8 % koguhinnast, peaks reisijal olema õigus pakettreisileping lõpetada lõpetamistasu maksmata.

- (34) On asjakohane kehtestada konkreetsed eeskirjad õiguskaitsevahendite kohta seoses pakettreisilepingu rikkumisega. Reisijal peaks olema õigus probleemide lahendamisele ja kui olulist osa pakettreisilepingus ette nähtud reisiteenustest ei ole võimalik osutada, peaks reisijale pakkuma muid sobivaid teenuseid. Kui korraldaja ei heasta mittevastavusi reisija poolt määratud mõistliku aja jooksul, peaks reisijal olema võimalus seda ise teha ja taotleda vajalike kulude hüvitamist. Teatud juhtudel ei peaks kõnealuse ajavahemiku kindlaksmääramine olema vajalik, eelkõige siis, kui nõutakse kohest heastamist. Nii on see näiteks juhul, kui korraldaja poolt organiseeritud bussi hilinemise tõttu peab reisija võtma takso, et jõuda õigeks ajaks lennukile. Samuti peaks reisijal olema õigus hinnaalandusele, pakettreisilepingu lõpetamisele ja/või kahju hüvitamisele. Hüvitis peaks katma ka mittemateriaalset kahju, nagu reisi või puhkuse nauditavuse vähenemine märkimisväärtes probleemide tõttu asjaomaste reisiteenuste osutamisel. Reisija peaks olema kohustatud teavitama korraldajat põhjendamatult viivitusega ja juhtumi asjaolusid arvesse võttes igast märgatud mittevastavusest pakettreisilepingus sisalduva reisiteenuse osutamise ajal. Selle kohustuse täitmata jätmist võib asjakohaste hinnaalanduste ja tekitatud kahju eest makstavate hüvitiste kindlaksmääramisel arvesse võtta, kui kõnealuse teate esitamine oleks kahju vältinud või vähendanud.
- (35) Järjepidevuse tagamiseks on asjakohane viia käesoleva direktiivi sätteid vastavusse reisiteenuseid reguleerivate rahvusvaheliste konventsioonidega ja reisijate õigusi käsitlevate liidu õigusaktidega. Kui pakettreisilepinguga hõlmatud reisiteenuste osutamata jätmise või mittenõuetekohase osutamise eest vastutab korraldaja, peaks tal olema võimalik tugineda teenusepakkuja vastutuse piiramisele, mis on sätestatud sellistes rahvusvahelistes konventsioonides nagu rahvusvahelise õhuveo nõuete ühtlustamise 1999. aasta Montreali konventsioon, ⁽¹⁾ rahvusvahelise raudteeveo 1980. aasta konventsioon (COTIF) ⁽²⁾ ning reisijate ja nende pagasi mereveo 1974. aasta Ateena konventsioon ⁽³⁾. Kui vältimatute ja erakorraliste asjaolude tõttu ei ole võimalik tagada reisija õigeaegset tagasipöördumist lähtekohta, peaks korraldaja kandma reisijale vajaliku majutuse kulud ajavahemiku eest, mis ei ületa kolme ööd reisija kohta, välja arvatud juhul, kui reisijate õigusi käsitlevates kehtivates või tulevastes liidu õigusaktides on sätestatud pikemad ajavahemikud.
- (36) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada reisijate õigusi esitada nõudeid nii käesoleva direktiivi kui ka muude asjakohaste liidu õigusaktide või rahvusvaheliste konventsioonide alusel ning seega jääb reisijatele võimalus esitada nõudeid korraldajate, vedajate või mis tahes muude vastutavate poolte vastu või vajaduse korral rohkem kui ühe poole vastu. Tuleks täpsustada, et ülemäärase hüvitamise vältimiseks arvatakse käesoleva direktiivi kohased hüvitised ja hinnaalandused ning muude asjakohaste liidu õigusaktide või rahvusvaheliste konventsioonide kohased hüvitised ja hinnaalandused üksteisest maha. Korraldaja vastutus ei tohiks piirata õigust nõuda heastamist kolmandatelt isikutelt, sealhulgas teenuseosutajatelt.
- (37) Kui reisija satub reisi või puhkuse ajal raskustesse, peaks korraldaja olema kohustatud andma talle asjakohast abi põhjendamatult viivitamata. Selline abi peaks üldjuhul hõlmama asjakohasel juhul teabe andmist selliste aspektide kohta nagu tervishoiuteenused, kohalikud ametiasutused ja konsulaarabi, aga ka praktilist abi, näiteks kaugsuhtluse ja reisi alternatiivse korraldamisega seoses.

⁽¹⁾ Nõukogu 5. aprilli 2001. aasta otsus 2001/539/EÜ rahvusvahelise õhuveo nõuete ühtlustamise konventsiooni (Montreali konventsioon) sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse poolt (Montreali konventsioon) (EÜT L 194, 18.7.2001, lk 38).

⁽²⁾ Nõukogu 16. juuni 2011. aasta otsus 2013/103/EL Euroopa Liidu ja Rahvusvaheliste Raudteevõrkude Valitsustevahelise Organisatsiooni vahelise lepingu (Euroopa Liidu ühinemise kohta 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga (COTIF), mida on muudetud 3. juuni 1999. aasta Vilniuse protokolliga) allakirjutamise ja sõlmimise kohta (ELT L 51, 23.2.2013, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 12. detsembri 2011. aasta otsus 2012/22/EL, milles käsitletakse Euroopa Liidu ühinemist reisijate ja nende pagasi mereveo 1974. aasta Ateena konventsiooni 2002. aasta protokolliga, välja arvatud selle artiklitega 10 ja 11 (ELT L 8, 12.1.2012, lk 1).

- (38) Komisjon esitas oma 18. märtsi 2013. aasta teatise reisijate kaitse kohta lennuettevõtja maksejõuetuse korral meetmed reisijate kaitse tõhustamiseks lennuettevõtja maksejõuetuse korral, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 261/2004⁽¹⁾ ning määruse (EÜ) nr 1008/2008 täitmise paremaks tagamiseks ja tööstusharu sidusrühmade kaasamiseks, mille võtmata jätmise korral tuleks kaaluda seadusandlikku meetet. Kõnealus teatise käsitletakse üksiku teenuse, nimelt lennureisiteenuste ostmist ja seega ei käsitle see pakettreisidele ja seotud reisikorraldusteenustele laienevat maksejõuetuse kaitset.
- (39) Liikmesriigid peaksid tagama, et pakettreise ostvad reisijad on täielikult kaitstud korraldaja maksejõuetuse eest. Liikmesriigid, kus korraldajad on asutatud, peaksid tagama, et korraldajatel on tagatis nende maksejõuetuse korral reisijate poolt ja eest tehtud maksete tagasimaksmiseks, ja juhul, kui pakettreis sisaldab reisijatevedu, reisija kodumaale toimetamiseks. Siiski peaks olema võimalik pakkuda reisijatele pakettreise jätkamist. Säilitades kaalutusõiguse selle suhtes, kuidas tuleks maksejõuetuse korral kaitset korraldada, peaksid liikmesriigid siiski tagama kaitse tõhususe. Tõhusus tähendab seda, et kaitse peaks olema kättesaadav niipea kui korraldaja likviidsusprobleemide tõttu reisiteenuseid antud hetkel või tulevikus ei osutata või osutatakse üksnes osaliselt või kui teenuse pakkujad nõuavad, et reisijad nende eest tasuksid. Liikmesriigid peaksid saama nõuda, et korraldajad annavad reisijale sertifikaadi, milles on dokumenteeritud õigus esitada otsene nõue maksejõuetuse korral kaitset osutava asutuse vastu.
- (40) Et maksejõuetuse korral ette nähtud kaitse oleks tõhus, peaks see katma korraldaja maksejõuetusest mõjutatud maksmisele kuulunud eeldatava summa ning vajaduse korral kodumaale toimetamise eeldatava maksumuse. See tähendab, et kaitse peaks olema piisav, et katta kõik reisijate poolt või nende eest pakettreisidega seoses kõrghooajal tehtavad eeldatavad maksed, võttes arvesse kõnealuste maksete laekumise ja reisi või puhkuse lõppemise vahelist ajavahemikku ning, kui see on kohaldatav, reisijate kodumaale toimetamise eeldatavat maksumust. Üldiselt tähendab see seda, et tagatis peab moodustama piisavalt suure protsendi korraldaja pakettreiside käibest ning see võib sõltuda sellistest asjaoludest nagu müüdud pakettreiside liik, sh transpordiliik ja reisi sihtkoht, ning mis tahes õiguslikest piirangutest või korraldaja kohustustest seoses enne pakettreise algust vastu võtta lubatud ettemaksete summade või ettemaksete tasumise ajaga. Arvestades, et vajalikke kattesummasid võib arvutada kõige hilisemate ettevõtlusandmete alusel (näiteks eelmise majandusaasta käibe alusel), peaksid korraldajad olema kohustatud kohandama maksejõuetuse korral ette nähtud kaitset suurenenud riskide korral, sealhulgas pakettreiside müüginahku märkimisväärse suurenemise korral. Maksejõuetuse korral ette nähtud tõhus kaitse ei peaks siiski hõlmama väga ebatõenäolisi riske, nagu mitme suurema korraldaja samaaegne maksejõuetus, sest see mõjutaks ebaproportsionaalselt pakutava kaitse maksumust ja vähendaks seeläbi selle tõhusust. Sellistel juhtudel võib tagasimaksete tagatis olla piiratud.
- (41) Võttes arvesse pakettreisilepingu poolte ning reisijate poolt ja nende eest tehtavate maksete kättesaamist puudutava siseriikliku õiguse ja praktika eripärasid, peaks liikmesriikidel olema õigus nõuda vahendajatelt ka maksejõuetuse korral ette nähtud kaitse tagamist.
- (42) Kooskõlas direktiiviga 2006/123/EÜ on asjakohane määrata kindlaks eeskirjad vältimaks, et maksejõuetuse korral kaitse tagamise kohustus takistab teenuste vaba liikumist ja asutamisvabadust. Seetõttu peaksid liikmesriigid olema kohustatud tunnustama maksejõuetuse korral ette nähtud kaitset asutamiskohaks oleva liikmesriigi õiguse alusel. Liikmesriikidel peaks olema kohustus määrata kesksed kontaktpunktid eesmärgiga hõlbustada maksejõuetuse korral ette nähtud kaitse valdkonnas tehtavat halduskoostööd ja järelevalvet eri liikmesriikides tegutsevate korraldajate ja asjakohasel juhul vahendajate üle.
- (43) Seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustavad ettevõtjad peaksid olema kohustatud teavitama reisijaid sellest, et nad ei osta pakettreise ning et üksikute reisiteenuste osutajatel on ainuvastutus oma lepingute nõuetekohasel täitmisel. Lisaks peaksid seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustavad ettevõtjad olema kohustatud pakkuma maksejõuetuse korral ette nähtud kaitset ka saadud maksete tagasimaksmiseks ning, niivõrd kui nad on vastutavad reisijateveo eest, reisijate kodumaale toimetamiseks, ning reisijaid vastavalt teavitama. Seotud reisikorraldusteenuste osaks olevate üksikute reisiteenuste lepingute täitmise eest vastutavate ettevõtjate suhtes kehtivad tarbijakaitset käsitlevad liidu üldised õigusaktid ja liidu valdkondlikud õigusaktid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 295/91 (ELT L 46, 17.2.2004, lk 1).

- (44) Kui liikmesriigid määravad kindlaks eeskirjad, mis käsitlevad maksejõuetuse vastase kaitse süsteeme seoses pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenustega, ei tohiks neid takistada arvesse võtmast väiksemate ettevõtjate eriolukorda, tagades samal ajal reisijatele samal tasemel kaitse.
- (45) Reisijaid tuleks kaitsta seoses pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste broneerimistoimingute käigus ette tulevate vigadega.
- (46) Tuleks kinnitada, et reisijad ei tohi loobuda käesolevast direktiivist tulenevatest õigustest ja et korraldajad või seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustavad ettevõtjad ei tohi jätta oma kohustusi täitmata, väites, et nad tegutsevad ainult reisiteenuse osutajana, vahendajana või mis tahes muus pädevuses.
- (47) Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad karistuste kohta käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklike õigusnormide rikkumise eest ja tagama nende rakendamise. Kõnealused karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (48) Käesoleva direktiivi vastuvõtmisega kaasneb vajadus kohandada teatavaid liidu tarbijakaitsealaseid seadusandlikke akte. Eelkõige tuleks täpsustada, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 ⁽¹⁾ kohaldatakse käesoleva direktiivi rikkumistele. Arvestades, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL ⁽²⁾ ei kohaldata selle praegusel kujul lepingute suhtes, mis on hõlmatud direktiiviga 90/314/EMÜ, on direktiivi 2011/83/EL vaja muuta nii, et seda kohaldataks jätkuvalt seotud reisikorraldusteenuste osaks olevate üksikute reisiteenuste suhtes, kui need üksikud teenused ei jää muidu direktiivi 2011/83/EL reguleerimisalast välja, ja et teatavad nimetatud direktiiviga ette nähtud tarbijaõigused kehtiksid ka pakettreiside puhul.
- (49) Käesolev direktiiv ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 95/46/EÜ ⁽³⁾ sätestatud isikuandmete kaitse eeskirjade ning rahvusvahelist eraõigust käsitlevate liidu eeskirjade, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 593/2008, ⁽⁴⁾ kohaldamist.
- (50) Tuleks täpsustada, et käesoleva direktiivi regulatiivseid nõudeid, mis käsitlevad maksejõuetusevastast kaitset ja seotud reisikorraldusteenuseid käsitlevat teavet, tuleks kohaldada ka nende ettevõtjate suhtes, kes ei ole asutatud liikmesriigis, kuid kes määruse (EÜ) nr 593/2008 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1215/2012 ⁽⁵⁾ tähenduses mis tahes viisil suunavad oma tegevuse ühte või mitmesse liikmesriiki.
- (51) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ning kõrge ja võimalikult ühtse tasemega tarbijakaitse tagamisele, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda selle ulatuse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (52) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja võetakse arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige austatakse käesolevas direktiivis harta artiklis 16 sätestatud ettevõtlusvabadust, tagades samal ajal tarbijakaitse kõrge taseme liidus kooskõlas harta artikliga 38.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitse seaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus) (ELT L 364, 9.12.2004, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma I) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1).

- (53) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta ⁽¹⁾ on liikmesriigid võtnud kohustuse lisada põhjendatud juhtudel oma ülevõtmismeetmete teatisele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse suhet direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul peab seadusandja selliste dokumentide esitamist põhjendatuks.
- (54) Direktiiv 90/314/EMÜ tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA, MÕISTED JA ÜHTLUSTAMISE TASE

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ning kõrgetasemelise ja võimalikult ühtlase tarbijakaitse saavutamisele, ühtlustades liikmesriikide õigus- ja haldusnormide teatavaid aspekte, mis puudutavad reisijate ja ettevõtjate vahel sõlmitud pakettreisilepinguid ja seotud reisikorraldusteenuste lepinguid.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse pakettreiside suhtes, mida ettevõtjad pakuvad müügiks või müüvad reisijatele ja seotud reisikorraldusteenuste suhtes, mille hankimist ettevõtjad reisijatele hõlbustavad.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmise suhtes:
 - a) pakettreisid ja seotud reisikorraldusteenused, mis hõlmavad lühemat perioodi kui 24 tundi, v.a juhul, kui need sisaldavad öist majutust;
 - b) pakettreisid, mida pakutakse, ja seotud reisikorraldusteenused, mille hankimist hõlbustatakse ainult mõnikord ja mittekasumlikul eesmärgil ning üksnes piiratud arvule reisijatele;
 - c) pakettreisid ja seotud reisikorraldusteenused, mis on ostetud üldlepingu alusel, millega korraldatakse ärireis ettevõtja ja teise füüsilise või juriidilise isiku vahel, kes tegutseb oma kaubandus-, ettevõtlus-, oskus- või kutsetegevusega seotud eesmärgil.
3. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide üldist lepinguõigust, nagu lepingu kehtivust, koostamist või tagajärgi käsitlevaid õigusnorme, kui üldise lepinguõiguse aspektid ei ole käesoleva direktiiviga reguleeritud.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „reisiteenus” –

a) reisijatevedu;

b) majutus, mis ei ole olemuslikult reisijateveo osa ja ei ole mõeldud elukoha tagamiseks;

⁽¹⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

- c) autode, muude mootorsõidukite (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/46/EÜ ⁽¹⁾) artikli 3 lõike 11 tähenduses) või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/126/EÜ ⁽²⁾ artikli 4 lõike 3 punkti c alusel A-kategooria juhiluba nõudvate mootorrataste rent;
- d) muu turismiteenus, mis ei ole olemuslikult reisiteenuse osa punktide a, b või c tähenduses;
- 2) „pakettreis” – vähemalt kahe eri reisiteenuse kombinatsioon samaks reisiks või puhkuseks juhul, kui
- a) kõnealused teenused kombineerib üks ettevõtja, sealhulgas reisija soovil või vastavalt reisija valikule enne ühe lepingu sõlmimist kõikide teenuste kohta, või
- b) kui olenemata eraldi lepingute sõlmimisest üksikute reisiteenuste osutajatega selliseid teenuseid:
- i) ostetakse ühest müügikohast ning need on valitud enne, kui reisija on andnud maksmise kohta nõusoleku;
- ii) pakutakse, müüakse või nende eest võetakse tasu ühtse või koguhinna alusel;
- iii) reklaamitakse või müüakse „pakettreisi” või sarnase mõiste all;
- iv) kombineeritakse pärast lepingu sõlmimist, mille alusel annab ettevõtja reisijale õiguse valida teenused reisiteenuste eri liikide seast, või
- v) ostetakse eraldi ettevõtjalt seotud internetipõhiste broneerimistoimingute kaudu, kui ettevõtja, kellega on sõlmitud esimene leping, annab reisija nime, makse tegemiseks vajalikud andmed ja e-posti aadressi edasi teisele ettevõtjale või teistele ettevõtjatele ning leping viimati nimetatud ettevõtja või ettevõtjatega sõlmitakse hiljemalt 24 tundi pärast esimese reisiteenuse broneeringu kinnitamist.
- Reisiteenuste kombinatsiooni, mille korral ei ole kombineeritud rohkem kui üht punkti 1 alapunktis a, b või c osutatud reisiteenust punkti 1 alapunktis d osutatud ühe või mitme turismiteenusega, ei käsitata pakettreisina, kui viimati nimetatud teenused:
- a) ei moodusta olulist osa kombinatsiooni väärtusest ning kui neid ei reklaamita kombinatsiooni olulise tunnuseks või kui need ei ole muul viisil kombinatsiooni oluliseks tunnuseks, või
- b) need valitakse ja ostetakse üksnes pärast punkti 1 alapunktis a, b või c osutatud reisiteenuse osutamise algust;
- 3) „pakettreisileping” – leping pakettreisi kui terviku kohta või, kui pakettreisi pakutakse eraldi lepingute alusel, siis kõik lepingud, mis hõlmavad pakettreisist sisalduvaid reisiteenuseid;
- 4) „pakettreisi algus” – pakettreisist sisalduvate reisiteenuste osutamise algus;
- 5) „seotud reisikorraldusteenused” – vähemalt kahte eri liiki reisiteenused, mis ostetakse samaks reisiks või puhkuseks, kuid mis ei ole pakettreis ja mille tulemusena sõlmitakse eraldi lepingud üksikute reisiteenuste osutajatega, juhul kui ettevõtja hõlbustab:
- a) iga reisiteenuse eraldi valimist ja selle eest eraldi maksmist reisijate poolt müügikoha ühekordsel külastamisel või sellega ühenduse võtmisel või

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiiv 2007/46/EÜ, millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike kinnituse kohta (raamdirektiiv) (ELT L 263, 9.10.2007, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/126/EÜ juhilubade kohta (ELT L 403, 30.12.2006, lk 18).

- b) sihipärasel viisil vähemalt ühe täiendava reisiteenuse hankimist teiselt ettevõtjalt, kui kõnealuse teise ettevõtjaga sõlmitakse leping hiljemalt 24 tunni jooksul pärast esimese reisiteenuse broneeringu kinnitamist.

Kui ostetakse vaid üht liiki punkti 1 alapunktis a, b või c osutatud reisiteenust ja ühte või mitut punkti 1 alapunktis d osutatud turismiteenust, ei käsitata neid seotud reisikorraldusteenusena, kui viimati nimetatud teenused ei moodusta olulist osa teenuste kombineeritud väärtusest ning kui neid ei reklaamita reisi või puhkuse olulise tunnuseks või kui need ei ole muul viisil kombinatsiooni oluliseks tunnuseks;

- 6) „reisija” – iga isik, kes soovib sõlmida käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluva lepingu või kellel on õigus reisida sellise lepingu alusel;
- 7) „ettevõtja” – füüsiline või juriidiline isik, olenemata sellest, kas ta on era- või avalik-õiguslikus omandis, kes tegutseb oma käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingutega seonduva kaubandus-, ettevõtlus-, oskus- või kutsetegevuse eesmärgil, sealhulgas tema nimel või ülesandel tegutsevate teiste isikute kaudu, olenemata sellest, kas ta tegutseb korraldaja, vahendaja, seotud reisikorraldusteenuse hankimist hõlbustava ettevõtja või reisiteenuse osutajana;
- 8) „korraldaja” – ettevõtja, kes kombineerib ja müüb või pakub müügiks paketteise kas otse või teise ettevõtja kaudu või koos temaga; või ettevõtja, kes edastab reisijat puudutavad andmed teisele ettevõtjale kooskõlas punkti 2 alapunkti b alapunktiga v;
- 9) „vahendaja” – muu ettevõtja kui korraldaja, kes müüb või pakub müügiks korraldaja poolt kombineeritud paketteise;
- 10) „asutamine” – asutamine direktiivi 2006/123/EÜ artikli 4 punkti 5 tähenduses;
- 11) „püsiv andmekandja” – mis tahes vahend, mis võimaldab reisijal või ettevõtjal säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on võimalik hilisemaks kasutamiseks juurde pääseda teabe eesmärgiga vastavuses oleva aja jooksul, ja mis võimaldab säilitatavat teavet muutmata kujul taasesitada;
- 12) „vältimatud ja erakorralised asjaolud” – olukord, mis ei ole sellele viitava poole kontrolli all ja mille tagajärgi ei oleks saanud vältida isegi kõigi mõistlike meetmete võtmise korral;
- 13) „mittevastavus” – paketteisis sisalduvate reisiteenuste osutamata jätmine või mittenõuetekohane osutamine;
- 14) „alaealine” – alla 18-aastane isik;
- 15) „müügikoht” – mis tahes jaemüügiks kasutatav ruum (kas vallas- või kinnisvara kujul), jaemüügiks kasutatav veebisait või sarnane veebimüügiplatvorm, sh juhul, kui jaemüügiks kasutatavat veebisaiti või veebimüügiplatvormi esitletakse reisijatele ühtse platvormina, sh telefoni teel pakutav teenus;
- 16) „kodumaale toimetamine” – reisija tagasiviimine lähtekohta või mõnda teise lepingupoolte vahel kokkulepitud kohta.

Artikkel 4

Ühtlustamise tase

Kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti, ei säilita ega kehtesta liikmesriigid oma siseriiklikus õiguses selliseid sätteid, mis erinevad käesoleva direktiiviga kehtestatust, sealhulgas rangemaid ega vähem rangeid sätteid, millega tagatakse reisijate kaitse erinev tase.

II PEATÜKK

TEAVITAMISKOHUSTUSED JA PAKETTREISILEPINGU SISU

Artikkel 5

Lepingueelne teave

1. Liikmesriigid tagavad, et enne, kui pakettreisileping või mis tahes vastav pakkumine reisijale siduvaks muutub, on korraldaja, ja juhul, kui pakettreisi müüakse vahendaja kaudu, siis ka vahendaja kohustatud esitama reisijale standardteabe I lisa A või B osas esitatud asjakohase vormi kaudu ning kui see on pakettreisi suhtes kohaldatav, siis ka järgmise teabe:

a) reisiteenuse peamised tunnused:

- i) reisi sihtkoht/sihtkohad, marsruut ja nendes kohtades viibimise aeg koos kuupäevadega ning juhul, kui reis hõlmab majutust, sisalduvate ööde arv;
- ii) kasutatav transpordivahend ning veo iseloomustus ja liik, väljumise ja saabumise koht, kuupäev ja kellaaeg, vahepeatuste kestus ja kohad ning transpordiühendused.

Kui täpset aega ei ole veel kindlaks määratud, teavitab korraldaja ja asjakohasel juhul vahendaja reisijat väljumise ja saabumise ligikaudsest ajast;

- iii) majutuskoha asukoht, peamised omadused ja, kui see on kohaldatav, sihtriigi eeskirjade kohane turismikategooria;
- iv) toitlustamiskava;
- v) külastused, ekskursioon(id) ja muud teenused, mis sisalduvad pakettreisi kokkulepitud koguhinnas;
- vi) kui see ei ilmne kontekstist, siis teave selle kohta, kas mõnda reisiteenust pakutakse reisijale koos rühmaga, ning kui see on võimalik, siis eeldatav rühma suurus;
- vii) kui reisija võimalus kasutada muid turismiteenuseid sõltub tõhusast suulisest suhtlusest, siis keel, milles kõnealuseid teenuseid osutatakse, ja
- viii) kas kõnealune reis või puhkus on üldiselt sobiv piiratud liikumisvõimega isikute jaoks, ning reisija taotlusel täpne teave ka selle kohta, kas reis või puhkus on sobiv reisija vajadusi silmas pidades;

- b) korraldaja ja asjakohasel juhul vahendaja ärinimi ja geograafiline aadress ning nende telefoninumbrid ja asjakohasel juhul e-posti aadress;
- c) pakettreisi koguhind koos maksudega ja, kui see on kohaldatav, koos kõigi lisatasude, lõivude ja muude kuludega või kui selliseid kulusid ei saa mõistlikkuse piires enne lepingu sõlmimist välja arvutada, siis teave reisija poolt kantavate võimalike lisakulude kohta;
- d) maksmise kord, sealhulgas ettemaksena tasutav mis tahes rahasumma või protsent hinnast ja ülejäänud summa maksmise tähtajad, või muude rahaliste tagatiste olemasolu, mida reisija peab maksma või esitama;
- e) minimaalne inimeste arv, mis on vajalik pakettreisi toimumiseks, ja artikli 12 lõike 3 punktis a osutatud aeg enne pakettreisi algust lepingu võimalikuks lõpetamiseks juhul, kui see arv ei täitu;

- f) üldine teave sihtriigi passide ja viisadega seotud nõuete kohta, sealhulgas viisa saamiseks kuluv ligikaudne aeg ning teave tervisenõuete kohta;
- g) teave selle kohta, et reisija võib lõpetada lepingu enne pakettreiside algust igal ajal, makstes artikli 12 lõike 1 kohaselt arvatud asjakohase lõpetamistasu või, kui see on kohaldatav, korraldaja poolt nõutavad standardsed lõpetamistasud;
- h) teave vabatahtliku või kohustusliku kindlustuse kohta, mis katab reisijapoolse lepingu lõpetamise kulud või abistamiskulud, sealhulgas kodumaale toimetamise kulud õnnetuse, haiguse või surma korral.

Telefoni teel sõlmitud pakettreisilepingute puhul esitab korraldaja ja asjakohasel juhul vahendaja reisijale I lisa B osas esitatud standardteabe ning esimese lõigu punktides a–h esitatud teabe.

2. Seoses artikli 3 punkti 2 alapunkti b alapunktis v määratletud pakettreisidega tagavad korraldaja ja ettevõtja, kellele andmed edastatakse, et enne, kui leping või mis tahes vastav pakkumine reisijale siduvaks muutub, esitavad nad käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktides a–h esitatud teabe, kui see on nende poolt pakutavate vastavate reisiteenuste puhul asjakohane. Korraldaja esitab samaaegselt ka standardteabe I lisa C osas esitatud vormi kaudu.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud teave esitatakse selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt. Kui kõnealune teave esitatakse kirjalikult, peab see olema loetav.

Artikkel 6

Lepingueelse teabe siduv iseloom ja pakettreisilepingu sõlmimine

1. Liikmesriigid tagavad, et reisijale artikli 5 lõike 1 esimese lõigu punktide a, c, d, e ja g alusel esitatud teave moodustab pakettreisilepingu lahutamatu osa, mida ei või muuta, välja arvatud juhul, kui lepingupooled on sõnaselgelt kokku leppinud teisiti. Korraldaja ja asjakohasel juhul vahendaja annab kõikidest lepingueelse teabe muudatustest reisijale selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt teada enne pakettreisilepingu sõlmimist.

2. Kui korraldaja ja asjakohasel juhul vahendaja ei ole täitnud artikli 5 lõike 1 esimese lõigu punktis c osutatud teavitamiskohustust kohaldatavate lisatasude, lõivude ja muude kulude kohta enne pakettreisilepingu sõlmimist, siis reisija kõnealuseid lisatasusid, lõive ega muid kulusid ei kanna.

Artikkel 7

Pakettreisilepingu sisu ja enne pakettreiside algust esitatavad dokumendid

1. Liikmesriigid tagavad, et pakettreisilepingud on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles ning kui need on kirjalikus vormis, siis on need loetavad. Korraldaja või vahendaja annab reisijale pakettreisilepingu sõlmisel või pärast seda põhjendamatult viivitamata püsival andmekandjal lepingu või selle kinnituse koopia. Reisijal on õigus nõuda paberkoopiat, kui pakettreisileping on sõlmitud poolte samaaegsel füüsilisel kohalolekul.

Väljaspool äriruume sõlmitavate lepingute puhul, nagu on määratletud direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 8, esitatakse pakettreisilepingu koopia või kinnitus reisijale paberkandjal või, kui reisija on sellega nõus, mõnel muul püsival andmekandjal.

2. Pakettreisilepingus või selle kinnituses esitatakse kogu kokkuleppe sisu, mis hõlmab kogu artikli 5 lõike 1 esimese lõigu punktides a–h osutatud teavet ja järgnevat teavet:

- a) reisija erisoovid, millega korraldaja on nõustunud;

- b) teave selle kohta, et korraldaja:
- i) vastutab kõikide lepingus sisalduvate reisis teenuste nõuetekohase osutamise eest vastavalt artiklile 13 ning
 - ii) on kohustatud vastavalt artiklile 16 andma abi, kui reisija satub raskustesse;
- c) maksejõuetuse korral kaitset pakkuva üksuse nimi ja kontaktandmed, sealhulgas selle geograafiline aadress, ja asjakohasel juhul asjaomase liikmesriigi poolt sel eesmärgil määratud pädeva asutuse nimi ja kontaktandmed;
- d) korraldaja kohaliku esindaja, kontaktpunkti või muu teenistuse nimi, aadress, telefoninumber, e-posti aadress ja olemasolu korral faksinumber, või kelle kaudu reisija saab kiiresti korraldajaga ühendust võtta ja temaga tõhusalt suhelda abi saamiseks, kui reisija on raskustesse sattunud, või kaebuse esitamiseks seoses pakettreisilepingu täitmise mis tahes mittevastavusega;
- e) teave selle kohta, et reisija peab teavitama kõigist pakettreisi teenuste osutamisel tuvastatud mittevastavustest kooskõlas artikli 13 lõikega 2;
- f) kui alaealised reisivad ilma vanema või muu volitatud isikuta majutust sisaldava pakettreisilepingu alusel, siis teave selle kohta, kuidas võtta otse ühendust alaealise või alaealise eest vastutava isikuga alaealise peatuspaigas;
- g) teave olemasolevate kaebuste lahendamise ettevõttesiseste menetluste ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/11/EL ⁽¹⁾ kohaste vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanismide kohta ning, kui see on kohaldatav, vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuse kohta, mida ettevõtja saab kasutada, ning internetipõhise vaidluste lahendamise platvormi kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele nr (EL) nr 524/2013 ⁽²⁾;
- h) teave reisija õiguse kohta anda lepingu artikli 9 kohaselt üle teisele reisijale.

3. Artikli 3 punkti 2 alapunkti b alapunktis v määratletud pakettreiside puhul teavitab ettevõtja, kellele andmed edastatakse, korraldajat lepingu sõlmimisest, mille tulemusena on kokku pandud pakettreis. Ta esitab korraldajale teabe, mis on vajalik korraldaja kohustuste täitmiseks.

Niipea kui korraldajat on teavitatud pakettreisi koostamisest, esitab ta reisijale püsival andmekandjal lõike 2 punktides a–h osutatud teabe.

4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud teave esitatakse selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt.

5. Korraldaja annab reisijale aegsasti enne pakettreisi algust kõik vajalikud kviitungid, kupongid ja piletid ning teabe kavandatava väljumisaja ja asjakohasel juhul lennule registreerimise tähtaja ning vahepeatuste, transpordiühenduste ja kohalejõudmise kavandatava aja kohta.

Artikkel 8

Tõendamiskohustus

Käesolevas peatükis kehtestatud teavitamisnõuete täitmise tõendamise kohustus lasub ettevõtjal.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 524/2013 tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise määrus) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 1).

III PEATÜKK

PAKETTREISILEPINGU MUUTMINE ENNE PAKETTREISI ALGUST

Artikkel 9

Pakettreisilepingu üleandmine teisele reisijale

1. Liikmesriigid tagavad, et reisija võib anda pakettreisilepingu üle isikule, kes vastab kõikidele kõnealuse lepingu suhtes kohaldatavatele tingimustele, kui ta on korraldajat enne pakettreisi algust sellest püsival andmekandjal piisavalt ette teavitanud. Teavitamist vähemalt seitse päeva enne pakettreisi algust loetakse igal juhul piisavaks.
2. Pakettreisilepingu üleandja ja vastuvõtja vastutavad solidaarselt tasumata summade ja kõikide üleandmisest tekkivate lisatasude, lõivude või muude kulude maksmise eest. Korraldaja teavitab lepingu üleandjat lepingu üleandmisega seonduvatest tegelikest kuludest. Kõnealused kulud ei tohi olla põhjendamatud ega suuremad kui pakettreisilepingu üleandmise tõttu korraldaja poolt tegelikult kantud kulud.
3. Pakettreisilepingu üleandmisest tulenevad lisatasude, lõivude või muude kulude tõendid esitab üleandjale korraldaja.

Artikkel 10

Hinna muutmine

1. Liikmesriigid tagavad, et pärast pakettreisilepingu sõlmimist võib hindu tõsta ainult siis, kui lepingus on sõnaselgelt see võimalus ette nähtud ning märgitud, et reisijal on õigus lõike 4 kohasele hinnaalandusele. Sellisel juhul on pakettreisilepingus sätestatud, kuidas hinnamuutusi tuleb arvutada. Hinna tõstmine on võimalik üksnes järgmiste muutuste otsesel tulemusel:
 - a) reisijateveo hinna muutus, mis tuleneb kütuse või muude energiaallikate hinna muutmistest;
 - b) pakettreisi teenuste osutamisega otseselt mitteseotud kolmandate isikute poolt lepingus sisalduvatele reisiteenustele kehtestatud maksu- või tasumäärade muutus, sealhulgas turismimaksud, maaletulekutasud või sisse- ja väljasõidutasud sadamates ja lennujaamades, või
 - c) pakettreisiga seotud vahetuskursside muutus.
2. Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud hinnatõus on suurem kui 8 % pakettreisi koguhinnast, kohaldatakse artikli 11 lõikeid 2–5.
3. Sõltumata selle suurusest, on hinnatõus võimalik ainult siis, kui korraldaja teavitab sellest reisijat püsival andmekandjal esitatud kõnealuse hinnatõusu põhjendusega ja arvutusega selgelt ja arusaadavalt hiljemalt 20 päeva enne pakettreisi algust.
4. Kui pakettreisileping näeb ette hinna tõstmise võimaluse, on reisijal õigus hinnaalandusele, mis vastab lõike 1 punktides a, b ja c osutatud kulude vähenemisele pärast lepingu sõlmimist enne pakettreisi algust.
5. Hinna alandamise korral on korraldajal õigus arvutada reisijale tehtavast tagasimaksest maha tegelikud halduskulud. Reisija nõudmisel esitab korraldaja tõendid kõnealuste halduskulude kohta.

Artikkel 11

Muude pakettreisilepingu tingimuste muutmine

1. Liikmesriigid tagavad, et enne pakettreise algust ei või korraldaja ühepoolselt muuta muid pakettreisilepingu tingimusi peale hinna vastavalt artiklile 10, välja arvatud juhul, kui:

- a) korraldaja on jätnud lepingus endale selle õiguse;
- b) muudatus on väheoluline ning
- c) korraldaja teavitab reisijat muudatusest püsival andmekandjal selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt.

2. Kui korraldaja on enne pakettreise algust sunnitud olulisel määral muutma artikli 5 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud reisiteenuste mis tahes peamist tunnust või ei saa täita artikli 7 lõike 2 punktis a osutatud erisoovi või soovib tõsta pakettreise hinda vastavalt artikli 10 lõikele 2 rohkem kui 8 %, võib reisija korraldaja poolt kindlaks määratud mõistliku ajavahemiku jooksul:

- a) kavandatava muudatusega nõustuda või
- b) lõpetada lepingu ilma lõpetamistasu maksmata.

Kui reisija lõpetab lepingu, võib ta vastu võtta asenduspakettreise, kui korraldaja seda pakub, võimaluse korral samaväärse või kõrgema kvaliteediga.

3. Korraldaja teavitab reisijat püsival andmekandjal põhjendamatult viivitamata selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt järgnevalt:

- a) lõikes 2 osutatud muudatused ja nende mõju pakettreise hinnale, kui see on lõike 4 kohaselt asjakohane;
- b) mõistlik ajavahemik, mille jooksul peab reisija korraldajat teavitama oma lõike 2 kohasest otsusest;
- c) kui reisija ei pea kinni punktis b osutatud ajavahemikust, siis selle tagajärjed kooskõlas kohaldatava siseriikliku õigusega, ning
- d) kui see on asjakohane, siis pakutav asenduspakettreis ja selle hind.

4. Kui lõike 2 esimeses lõigus osutatud pakettreisilepingu muudatuste või lõike 2 teises lõigus osutatud asenduspakettreise tulemusena väheneb pakettreise kvaliteet või selle maksumus, on reisijal õigus asjakohasele hinnaalandusele.

5. Kui pakettreisileping lõpetatakse käesoleva artikli lõike 2 esimese lõigu punkti b alusel ja reisija ei võta asenduspakettreise vastu, maksab korraldaja põhjendamatult viivitamata ja igal juhul hiljemalt 14 päeva jooksul pärast lepingu lõpetamist reisijale tagasi kõik reisija poolt või nimel tehtud maksed. Artikli 14 lõikeid 2, 3, 4, 5 ja 6 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Artikkel 12

Pakettreisilepingu lõpetamine ja lepingust taganemise õigus enne pakettreise algust

1. Liikmesriigid tagavad, et reisija võib pakettreisilepingu igal hetkel enne pakettreise algust lõpetada. Kui reisija lõpetab pakettreisilepingu käesoleva lõike kohaselt, võidakse temalt nõuda korraldajale asjakohase ja põhjendatud lõpetamistasu maksmist. Pakettreisilepinguga võidakse kehtestada mõistlikud standardsed lõpetamistasud sõltuvalt sellest, kui palju aega on lepingu lõpetamise hetkel jäänud pakettreise alguseni ning milline on eeldatav reisiteenuste alternatiivsest kasutamisest tulenev kulude kokkuvõide ja tulu. Standardsete lõpetamistasude puudumisel vastab lõpetamistasu suurus pakettreise hinnale, millest on maha arvatud reisiteenuste alternatiivsest kasutamisest tulenev kulude kokkuvõide ja tulu. Reisija nõudmisel põhjendab korraldaja lõpetamistasude suurust.

2. Hoolimata lõikest 1 on reisijal õigus lõpetada pakettreisileping enne pakettreisi algust lõpetamistasu maksmata, kui sihtkohas või selle vahetus läheduses esinevad vältimatud ja erakorralised asjaolud, mis mõjutavad olulisel määral pakettreisi teenuste osutamist või reisijate vedu sihtkohta. Kui pakettreisileping lõpetatakse käesoleva lõike alusel, on reisijal õigus kõikide pakettreisi maksete tagasimaksmisele, kuid mitte täiendavale hüvitisele.

3. Korraldaja võib pakettreisilepingu lõpetada ja maksta reisijale tagasi kõik pakettreisi eest tehtud maksed täiendavat hüvitist maksmata, juhul kui:

a) pakettreisile registreerunud inimeste arv on väiksem kui lepingus esitatud miinimumarv ja korraldaja teavitab reisijat lepingu lõpetamisest lepingus kindlaks määratud aja jooksul, kuid mitte hiljem kui:

i) 20 päeva enne pakettreisi algust reise puhul, mis kestavad rohkem kui kuus päeva;

ii) seitse päeva enne pakettreisi algust reise puhul, mis kestavad kaks kuni kuus päeva;

iii) 48 tundi enne pakettreisi algust reise puhul, mis kestavad vähem kui kaks päeva,

või

b) korraldaja ei saa lepingut täita vältimatute ja erakorraliste asjaolude tõttu ning ta teavitab reisijat lepingu lõpetamisest enne pakettreisi algust põhjendamatult viivitusega.

4. Korraldaja teeb kõik lõigete 2 ja 3 kohaselt nõutud tagasimaksed või maksab vastavalt lõikele 1 tagasi kõik reisija poolt või nimel pakettreisi eest tehtud maksed, millest on maha arvatud asjaomane lõpetamistasu. Kõnealused tagasimaksed makstakse reisijale põhjendamatult viivitamata ja igal juhul hiljemalt 14 päeva jooksul pakettreisilepingu lõpetamisest arvates.

5. Seoses väljaspool äriruume sõlmitud lepingutega võivad liikmesriigid oma siseriiklikus õiguses ette näha, et reisijal on õigus pakettreisilepingust taganeda 14 päeva jooksul ühtki põhjust esitamata.

IV PEATÜKK

PAKETTREISI TEENUSTE OSUTAMINE

Artikkel 13

Vastutus pakettreisi teenuste osutamise eest

1. Liikmesriigid tagavad, et korraldaja vastutab pakettreisilepingus sisalduvate reisiteenuste osutamise eest olenemata sellest, kas selliseid teenuseid peab osutama korraldaja või teised reisiteenuse osutajad.

Liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada oma siseriiklikus õiguses sätted, millega nähakse ette ka vahendaja vastutus pakettreisi teenuste osutamise eest. Sellisel juhul kohaldatakse artikli 7, III peatüki, käesoleva peatüki ja V peatüki kohaseid korraldaja suhtes kohaldatavaid sätteid *mutatis mutandis* ka vahendaja suhtes.

2. Reisija teavitab korraldajat põhjendamatult viivitamata kõigist pakettreisilepingus sisalduvate reisiteenuste osutamisel tuvastatud mittevastavustest, võttes arvesse konkreetse juhtumi asjaolusid.

3. Kui mis tahes reisiteenust ei osutata kooskõlas pakettreisilepinguga, heastab korraldaja mittevastavuse, v.a juhul, kui:

a) see on võimatu või

b) sellega kaasnevad ebaproportsionaalsed kulud, võttes arvesse mittevastavuse ulatust ja mõjutatud reisiteenuste väärtust.

Kui korraldaja ei heasta mittevastavust käesoleva lõike esimese lõigu punkti a või b kohaselt, kohaldatakse artiklit 14.

4. Kui korraldaja ei heasta mittevastavust reisija poolt määratud mõistliku ajavahemiku jooksul, võib reisija seda ise teha ja nõuda hüvitist vajalike kulutuste eest, ilma et see piiraks lõikes 3 sätestatud erandite kohaldamist. Ajavahemiku kindlaksmääramine reisija poolt ei ole vajalik, kui korraldaja keeldub mittevastavust heastamast või nõutav on viivitamatu heastamine.

5. Juhul kui pakettreisilepingus kokkulepitud viisil ei ole võimalik osutada olulist osa reisiteenustest, pakub korraldaja reisijale lisatasuta muid sobivaid, võimaluse korral lepingus kokkulepituga samaväärse või kõrgema kvaliteediga teenuseid pakettreisei jätkumise ajal, sealhulgas juhul, kui reisija tagasipöördumist lähtekohta ei tagata kokkulepitud viisil.

Kui pakutavad muud teenused on pakettreisilepingus kokkulepitutest madalama kvaliteediga, tagab korraldaja reisijale asjakohase hinnaalanduse.

Reisija võib keelduda pakutavatest muudest teenustest üksnes juhul, kui need ei ole võrreldavad lepingus kokkulepituga või kui tagatud hinnaalandus ei ole piisav.

6. Kui mittevastavus mõjutab oluliselt pakettreisei teenuste osutamist ja korraldaja ei ole mittevastavust reisija poolt määratud mõistliku ajavahemiku jooksul heastanud, võib reisija pakettreisilepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata ja taotleda asjakohasel juhul kahju eest hinnaalandust ja/või hüvitist vastavalt artiklile 14.

Kui ei ole võimalik pakkuda muid teenuseid või kui reisija keeldub pakutavatest muudest teenustest vastavalt käesoleva artikli lõike 5 kolmandale lõigule, on reisijal õigus saada asjakohasel juhul kahju eest hinnaalandust ja/või hüvitist vastavalt artiklile 14 ka ilma pakettreisilepingut lõpetamata.

Kui pakettreis hõlmab reisijatevedu, tagab korraldaja esimeses ja teises lõigus osutatud juhul ilma põhjendamatu viivitusega ja reisijale lisatasuta ka reisija samaväärse transpordi kodumaale.

7. Kui vältimatute ja erakorraliste asjaolude tõttu ei ole pakettreisilepingus kokku lepitud viisil võimalik reisija tagasipöördumist tagada, kannab korraldaja vajaliku (võimaluse korral samaväärse kategooria) majutusega seotud kulud, mis ei ületa ajavahemikku kolm ööd reisija kohta. Kui reisija tagasipöördumiseks asjakohase transpordivahendi suhtes kohaldatavate reisijate õigusi käsitlevate liidu õigusaktidega on ette nähtud pikemad perioodid, kohaldatakse neid perioode.

8. Käesoleva artikli lõikes 7 osutatud kulude piirangut ei kohaldata liikumispuudega isikute suhtes, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 1107/2006 artikli 2 punktis a, ja neid saatvate isikute suhtes, rasedate naiste ja saatjata alaealiste suhtes ning isikute suhtes, kes vajavad eriarstiabi, tingimusel et korraldajat on nende konkreetsetest vajadustest teavitatud vähemalt 48 tundi enne pakettreisei algust. Korraldaja ei tohi käesoleva artikli lõike 7 kohase vastutuse piiramiseks tugineda vältimatute ja erakorraliste asjaoludele, kui asjaomasel veoteenuse osutajal ei ole lubatud kohaldatavate liidu õigusaktide alusel selliseid asjaolusid aluseks võtta.

Artikkel 14

Hinna alandamine ja kahju hüvitamine

1. Liikmesriigid tagavad, et reisijal on õigus asjakohasele hinnaalandusele iga ajavahemiku eest, mil mittevastavus esines, v.a juhul, kui korraldaja tõendab, et mittevastavus tulenes reisijast.

2. Reisijal on õigus saada korraldajalt asjakohast hüvitist igasuguse kahju eest, mida reisija kannab mis tahes mittevastavuse tõttu. Hüvitis makstakse välja põhjendamatu viivitamata.

3. Reisijal ei ole õigust kahju hüvitamisele, kui korraldaja tõendab, et mittevastavus:
- a) tuleneb reisijast;
 - b) tuleneb kolmandast isikust, kes ei ole seotud pakettreisilepingus sisalduva reisiteenuse osutamisega, ning see on ettenägematu või vältimatu, või
 - c) tuleneb vältimatutest ja erakorralistest asjaoludest.
4. Kui liidu suhtes siduvate rahvusvaheliste konventsioonidega piiratakse tingimusi, mille alusel peab pakettreisi osaks oleva reisiteenuse osutaja hüvitist maksma, või piiratakse sellise hüvitise ulatust, kohaldatakse samasuguseid piiranguid ka korraldaja suhtes. Kui liidu suhtes mittesiduvate rahvusvaheliste konventsioonidega piiratakse teenuseosutaja makstavat hüvitist, võivad liikmesriigid vastavalt piirata korraldaja makstavat hüvitist. Muudel juhtudel võib pakettreisilepinguga piirata korraldaja makstavat hüvitist, kui sellist piirangut ei kohaldata isikukahju või tahtlikult või hooletusest põhjustatud kahju suhtes ning kui hüvitis võrdub vähemalt pakettreisi kolmekordse koguhinnaga.
5. Õigus hüvitisele või hinna alandamisele käesoleva direktiivi alusel ei mõjuta reisijate õigusi, mis tulenevad määrusest (EÜ) nr 261/2004, määrusest (EÜ) nr 1371/2007, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 392/2009, ⁽¹⁾ määrusest (EL) nr 1177/2010 ja määrusest (EL) nr 181/2011 ja rahvusvahelistest konventsioonidest. Reisijatel on õigus esitada kahjunõudeid käesoleva direktiivi ja kõnealuste määruste ja rahvusvaheliste konventsioonide alusel. Käesoleva direktiivi kohased hüvitised ja hinnaalandused ning kõnealuste määruste ja rahvusvaheliste konventsioonide kohased hüvitised ja hinnaalandused arvatakse üksteisest maha eesmärgiga vältida ülemäärast hüvitamist.
6. Käesoleva artikli alusel esitatavate kahjunõuete aegumistähtaeg ei tohi olla lühem kui kaks aastat.

Artikkel 15

Võimalus võtta korraldajaga vahendaja kaudu ühendust

Ilma et see piiraks artikli 13 lõike 1 teise lõigu kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et reisija võib pakettreisi teenuste osutamisega seotud teated, taotlused või kaebused saata otse vahendajale, kelle kaudu pakettreis osteti. Vahendaja edastab sellised teated, taotlused ja kaebused korraldajale põhjendamatult viivitusega.

Tähtaegadest või aegumistähtaegadest kinnipidamise tähenduses käsitatakse esimeses lõigus osutatud teadete, taotluste või kaebuste kättesaamist vahendaja poolt kättesaamisena korraldaja poolt.

Artikkel 16

Kohustus anda abi

Liikmesriigid tagavad, et korraldaja annab raskustesse sattunud reisijale põhjendamatult viivitamata asjakohast abi, sh artikli 13 lõikes 7 osutatud asjaoludel, eelkõige:

- a) tagades asjakohase teabe tervishoiuteenuste, kohalike ametiasutuse ja konsulaarabi kohta ning
- b) aidates reisijat sidepidamisel ja alternatiivsete reisivõimaluste leidmisel.

Korraldaja võib võtta sellise abi eest mõistlikku tasu, kui raskus on põhjustatud reisija poolt tahtlikult või reisija hooletuse tõttu. Selline tasu ei tohi ühelgi juhul olla suurem kui korraldaja kantud tegelikud kulud.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 392/2009 reisijate meritsi vedajate vastutuse kohta õnnetusjuhtumite korral (ELT L 31, 28.5.2009, lk 24).

V PEATÜKK

MAKSEJÕUETUSEVASTANE KAITSE

Artikkel 17

Maksejõuetusevastase kaitse tõhusus ja ulatus

1. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil asutatud korraldajatel on tagatis kõikide reisijate poolt või nimel tehtud maksete tagasimaksmiseks, kui asjaomased teenused jäävad kõnealuse korraldaja maksejõuetuse tõttu osutamata. Kui pakettreis hõlmab reisijatevedu, tagavad korraldajad ka reisijate kodumaale toimetamise. Võib pakkuda pakettreise jätkamise võimalust.

Korraldajatel, kes ei ole asutatud liikmesriigis ja kes müüvad või pakuvad pakettreise müügiks liikmesriigis või suunavad sellised tegevused mis tahes viisil liikmesriiki, peab olema tagatis kõnealuse liikmesriigi õiguse kohaselt.

2. Lõikes 1 osutatud tagatis peab olema tõhus ja katma mõistlikkuse piires eeldatavad kulud. See peab katma pakettreisidega seoses reisijate poolt või nende eest tehtud maksete summad, võttes arvesse ettemaksete ja lõppmaksete laekumise ja pakettreiside lõpuleviimise vahelist ajavahemikku ning eeldatavat kodumaale toimetamise maksumust korraldaja maksejõuetuse korral.

3. Korraldaja maksejõuetusevastane kaitse kehtib kõikidele reisijatele sõltumata nende elukohast, lähtekohast või pakettreise müümise kohast ning sõltumata liikmesriigist, kus maksejõuetuse korral kaitset pakkuv üksus asub.

4. Kui korraldaja maksejõuetus mõjutab pakettreise teenuste osutamist, on kaitse tasuta kättesaadav kodumaale toimetamise tagamiseks ja vajaduse korral sellele eelneva majutuse eest tasumiseks.

5. Veel osutamata reisiteenuste eest tehakse põhjendamatult viivitamata tagasimaksed pärast reisijalt vastava taotluse saamist.

Artikkel 18

Maksejõuetusevastase kaitse vastastikune tunnustamine ja halduskoostöö

1. Liikmesriigid tunnistavad artiklit 17 ülevõtvate siseriiklike meetmete nõuetele vastavaks igasuguse maksejõuetusevastase kaitse, mille korraldaja tagab oma asutamiskoha liikmesriigi kõnealuste meetmete alusel.

2. Liikmesriigid määravad kesksed kontaktpunktid, et hõlbustada halduskoostööd ja järelevalvet eri liikmesriikides tegutsevate korraldajate üle. Nad edastavad kõnealuste kontaktpunktide kontaktandmed kõikidele teistele liikmesriikidele ja komisjonile.

3. Kesksed kontaktpunktid teevad üksteisele kättesaadavaks kogu vajaliku teabe oma siseriiklike maksejõuetusevastase kaitse nõuete kohta ja selle üksuse või nende üksuste nimed, kes tagavad nende territooriumil asutatud korraldajatele kaitse maksejõuetuse korral. Kõnealused kontaktpunktid võimaldavad üksteisele juurdepääsu kõikidele olemasolevatele nimekirjadele, milles on loetletud nende maksejõuetusevastase kaitsega seotud nõuetele vastavad korraldajad. Kõik kõnealused nimekirjad peavad olema üldsusele kättesaadavad, sealhulgas internetis.

4. Kui liikmesriigil on kahtlusi korraldaja maksejõuetusevastase kaitse suhtes, küsib ta selgitusi liikmesriigilt, kus korraldaja on asutatud. Liikmesriigid vastavad teiste liikmesriikide päringutele võimalikult kiiresti küsimuse kiireloomulisust ja keerukust arvesse võttes. Igal juhul antakse esimene vastus hiljemalt 15 tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest.

VI PEATÜKK

SEOTUD REISIKORRALDUSTEENUSED

Artikkel 19

Seotud reiskorraldusteenustega kaasnevad maksejõuetusevastane kaitse ja teavitamisnõuded

1. Liikmesriigid tagavad, et seotud reiskorraldusteenuste hankimist hõlbustavatel ettevõtjatel on tagatis kõikide reisijatele saadud maksete tagasimaksmiseks, kui seotud reiskorraldusteenuse osaks olev reisiteenus jääb nende maksejõuetuse tõttu osutamata. Kui kõnealused ettevõtjad vastutavad reisijateveo eest, katab tagatis ka reisijate kodumaale toimetamise. Artikli 17 lõike 1 teist lõiku, artikli 17 lõikeid 2–5 ja artiklit 18 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

2. Enne kui reisija suhtes muutub siduvaks mis tahes leping, mis viib seotud reiskorraldusteenuseni, või muu vastav pakkumine, on reiskorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja, sh juhul, kui ettevõtja ei ole asutatud liikmesriigis, kuid suunab mis tahes viisil oma tegevuse sellesse liikmesriiki, kohustatud märkima selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt, et reisija

- a) ei saa kasutada käesoleva direktiivi alusel üksnes pakettreisidele kohaldatavaid õigusi ja iga teenuseosutaja vastutab ainuisikuliselt oma teenuse nõuetekohase lepingujärgse osutamise eest ning
- b) saab kooskõlas lõikega 1 kasutada maksejõuetuse korral ette nähtud kaitset.

Käesoleva lõike nõuete täitmiseks esitab seotud reisiteenuse hankimist hõlbustav ettevõtja reisijale teabe II lisas esitatud asjakohase standardvormi kaudu, või kui konkreetset liiki seotud reiskorraldusteenus ei ole ühegi kõnealuses lisas esitatud vormiga hõlmatud, esitab nendes vormides sisalduva teabe.

3. Kui seotud reiskorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja ei ole täitnud käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 esitatud nõudeid, kohaldatakse seotud reiskorraldusteenuses sisalduvate reisiteenuste osas artiklites 9 ja 12 ning IV peatükis kehtestatud õigusi ja kohustusi.

4. Kui seotud reiskorraldusteenus tuleneb lepingu sõlmimisest reisija ja ettevõtja vahel, kes ei ole seotud reiskorraldusteenuse hankimist hõlbustav ettevõtja, teavitab see ettevõtja seotud reiskorraldusteenuse hankimist hõlbustavat ettevõtjat asjaomase lepingu sõlmimisest.

VII PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 20

Vahendaja konkreetsed kohustused juhul, kui korraldaja on asutatud väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda

Ilma et see piiraks artikli 13 lõike 1 teise lõigu kohaldamist, kehtivad juhul, kui korraldaja on asutatud väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda, liikmesriigis asutatud vahendaja suhtes IV ja V peatükis sätestatud kohustused, v.a juhul, kui vahendaja esitab tõendid selle kohta, et korraldaja vastab kõnealustes peatükkides esitatud tingimustele.

Artikkel 21

Vastutus broneerimisvigade eest

Liikmesriigid tagavad, et ettevõtja vastutab kõigi broneerimissüsteemi vigade eest, mis tulenevad temast tingitud tehnilistest puudustest, ja broneerimistoimingu käigus tehtud vigade eest, kui ettevõtja on nõustunud tegema pakettreise või seotud reiskorraldusteenuste osaks oleva reisiteenuse broneerimise.

Ettevõtja ei vastuta broneerimisvigade eest, mis tulenevad reisijast või mis on tingitud vältimatutest ja erakorralistest asjaoludest.

*Artikkel 22***Õigus hüvitisele**

Kui kas korraldaja või vastavalt artikli 13 lõike 1 teisele lõigule või artiklile 20 vahendaja maksab hüvitist, alandab hinda või täidab muid talle käesoleva direktiivi alusel pandud kohustusi, tagavad liikmesriigid, et korraldajal või vahendajal on õigus nõuda hüvitist mis tahes kolmandalt isikult, kes osales sündmuses, mis põhjustas hüvitamise, hinna alandamise või muu kohustuse.

*Artikkel 23***Direktiivi imperatiivsus**

1. Pakettreis korraldaja või seotud reisikorraldusteenuse hankimist hõlbustava ettevõtja kinnitus, et ta tegutseb ainult reisiteenuse osutajana, vahendajana või mis tahes muus pädevuses, või et pakettreis või seotud reisikorraldusteenus ei ole pakettreis või seotud reisikorraldusteenus, ei vabasta kõnealust korraldajat või ettevõtjat käesoleva direktiiviga ettevõtjatele kehtestatud kohustustest.
2. Reisijad ei või loobuda õigustest, mis on neile antud nende siseriiklike meetmete alusel, millega käesolev direktiiv üle võetakse.
3. Mis tahes kokkulepe või reisija avaldus, millega otseselt või kaudselt loobutakse käesoleva direktiiviga reisijatele antud õigustest või piiratakse neid või mille eesmärk on hoiduda kõrvale käesoleva direktiivi kohaldamisest, ei ole reisija suhtes siduv.

*Artikkel 24***Jõustamine**

Liikmesriigid tagavad käesoleva direktiivi täitmise tagamiseks vajalike piisavate ja tõhusate vahendite olemasolu.

*Artikkel 25***Karistused**

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

*Artikkel 26***Komisjoni aruanne ja läbivaatamine**

Hiljemalt 1. jaanuariks 2019 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi nende sätete kohta, mida kohaldatakse interneti teel eri müügikohtades tehtud broneeringute suhtes, ja selliste broneeringute pakettreisina, seotud reisikorraldusteenusena või eraldi reisiteenustena kvalifitseerumise kohta, ning eriti artikli 3 punkti 2 alapunkti b alapunktis v sätestatud pakettreise mõiste kohta ja selle kohta, kas selle mõiste muutmine või laiendamine on asjakohane.

Hiljemalt 1. jaanuariks 2021 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule üldaruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta.

Vajaduse korral lisatakse esimeses ja teises lõigus osutatud aruannetele seadusandlikud ettepanekud.

Artikkel 27

Määruse (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2011/83/EL muutmine

1. Määruse (EÜ) nr 2006/2004 lisa punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/2302 (*).

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/2302, 25. november 2015, mis käsitleb pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ (ELT L 326, 11.12.2015, lk 1).”

2. Direktiivi 2011/83/EL artikli 3 lõike 3 punkt g asendatakse järgmisega:

„g) sõlmitakse pakettreiside kohta, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2302 (**) artikli 3 punktis 2.

Käesoleva direktiivi artikli 6 lõiget 7, artikli 8 lõikeid 2 ja 6, artiklit 19, artiklit 21 ja artiklit 22 kohaldatakse *mutatis mutandis* direktiivi (EL) 2015/2302 artikli 3 punktis 2 määratletud pakettreiside suhtes seoses reisijatega kõnealuse artikli 3 punkti 6 tähenduses.

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/2302, 25. november 2015, mis käsitleb pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ (ELT L 326, 11.12.2015, lk 1).”

VIII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 28

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 1. jaanuariks 2018. Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.
2. Nad kohaldavad kõnealuseid meetmeid alates 1. juulist 2018.
3. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 29

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 90/314/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist 2018.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt III lisas toodud vastavustabelile.

*Artikkel 30***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 31***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 25. november 2015

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
N. SCHMIT

I LISA

Osa A

Standardteabevorm pakettreisilepingutele juhul, kui hüperlingi kasutamine on võimalik

Teile pakutavate reisiteenuste kombinatsioon on pakettreis direktiivi (EL) 2015/2302 tähenduses.

Seetõttu kehtivad Teie suhtes kõik pakettreisidele kohaldatavad ELi õigused. Ettevõtja XY / ettevõtjad XY vastutavad täielikult pakettreisi kui terviku teenuste nõuetekohase osutamise eest.

Lisaks sellele on seaduse alusel nõutav, et ettevõtjal XY / ettevõtjatel XY on tagatis, et maksta maksejõuetuse korral tagasi Teie tehtud maksed ja juhul, kui pakettreis sisaldab transporti, tagada Teie tagasisõit kodumaale.

Lisateave direktiivi (EL) 2015/2302 kohaste põhiõiguste kohta [esitatakse hüperlingi kaudu].

Reisija saab hüperlingi kaudu järgmise teabe:

Direktiivi (EL) 2015/2302 kohased põhiõigused

- Reisija saab kogu olulise teabe pakettreisi kohta enne pakettreisilepingu sõlmimist.
- Kõikide lepingus sisalduvate reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest vastutab alati vähemalt üks ettevõtja.
- Reisijatele antakse hädaabitelefoninumber või kontaktpunkti andmed, mille kaudu nad saavad korraldaja või reisibürooga ühendust võtta.
- Reisijad võivad mõistliku aja jooksul teatamise korral ja võimaliku lisatasu eest pakettreisi teisele isikule üle anda.
- Pakettreisi hinda saab tõsta üksnes siis, kui suurenevad konkreetsed kulud (näiteks kütusehind) ja kui see on selgesõnaliselt lepingus sätestatud ja igal juhul mitte hiljem kui 20 päeva enne pakettreisi algust. Kui hinnatõus ületab 8 % pakettreisi hinnast, võib reisija lepingu lõpetada. Kui korraldaja jätab endale õiguse hinda tõsta, on reisijal õigus hinna alandamisele, kui asjaomased kulud vähenevad.
- Reisijad võivad lepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata ja kõik makstud summad tagasi saada, kui märkimisväärselt muudetakse pakettreisi olulist osa peale hinna. Kui enne pakettreisi algust tühistab pakettreisi eest vastutav ettevõtja pakettreisi, on reisijatel õigus raha tagasimaksmisele ja asjakohasel juhul hüvitisele.
- Reisijad võivad enne pakettreisi algust lepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata erandjuhtudel, näiteks juhul, kui sihtkohas esineb tõsisid julgeolekuprobleeme, mis võivad pakettreisi mõjutada.
- Lisaks sellele võivad reisijad igal ajal enne pakettreisi algust lepingu lõpetada asjakohase ja põhjendatud lõpetamistasu eest.
- Kui pärast pakettreisi algust ei ole võimalik kokkulepitud viisil osutada olulist osa pakettreisi teenustest, tuleb lisatasuta pakkuda reisijale muid sobivaid teenuseid. Kui teenuseid ei osutata vastavalt lepingule ning mittevastavus mõjutab oluliselt pakettreisi teenuste osutamist ja korraldaja ei ole mittevastavust heastanud, võivad reisijad pakettreisilepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata.

- Reisijatel on õigus hinna alandamisele ja/või kahju hüvitamisele, kui reisiteenuseid ei osutata või osutatakse mittenouetekohaselt.
- Korraldaja peab andma abi, kui reisija satub raskustesse.
- Kui korraldaja või mõnede liikmesriikide puhul vahendaja muutub maksejõuetuks, makstakse makstud summad tagasi. Kui korraldaja või asjakohasel juhul vahendaja muutub maksejõuetuks pärast pakettreis algust ja pakettreis sisaldab transporti, tagatakse reisija kodumaale toimetamine. XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatisfond või kindlustusandja)]. Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse teenuste osutamisest.

Direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse [HÜPERLINK]

Osa B

Standardteabevorm pakettreisilepingutele muudel kui osaga A hõlmatud juhtudel

Teile pakutavate reisiteenuste kombinatsioon on pakettreis direktiivi (EL) 2015/2302 tähenduses.

Seetõttu kehtivad Teie suhtes kõik pakettreisidele kohaldatavad ELi õigused. Ettevõtja XY / ettevõtjad XY vastutavad täielikult pakettreis kui terviku teenuste nõuetekohase osutamise eest.

Lisaks sellele on seaduse alusel nõutav, et ettevõtjal XY / ettevõtjatel XY on tagatis, et maksta maksejõuetuse korral tagasi Teie tehtud maksed ja juhul, kui pakettreis sisaldab transporti, tagada Teie tagasisõit kodumaale.

Direktiivi (EL) 2015/2302 kohased põhiõigused

- Reisija saab kogu olulise teabe pakettreisi kohta enne pakettreisilepingu sõlmimist.
- Kõikide lepingus sisalduvate reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest vastutab alati vähemalt üks ettevõtja.
- Reisijatele antakse hädaabitelefoni number või kontaktpunkti andmed, mille kaudu nad saavad korraldaja või reisibürooga ühendust võtta.
- Reisijad võivad mõistliku aja jooksul teatamise korral ja võimaliku lisatasu eest pakettreisi teisele isikule üle anda.
- Pakettreisi hinda saab tõsta üksnes siis, kui suurenevad konkreetsed kulud (näiteks kütusehind) ja kui see on selgesõnaliselt lepingus sätestatud ja igal juhul mitte hiljem kui 20 päeva enne pakettreisi algust. Kui hinnatõus ületab 8 % pakettreisi hinnast, võib reisija lepingu lõpetada. Kui korraldaja jätab endale õiguse hinda tõsta, on reisijal õigus hinna alandamisele, kui asjaomased kulud vähenevad.
- Reisijad võivad lepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata ja kõik makstud summad tagasi saada, kui märkimisväärselt muudetakse pakettreisi olulist osa peale hinna. Kui enne pakettreisi algust tühistab pakettreisi eest vastutav ettevõtja pakettreisi, on reisijatel õigus raha tagasimaksmisele ja asjakohasel juhul hüvitisele.
- Reisijad võivad enne pakettreisi algust lepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata erandjuhtudel, näiteks juhul, kui sihtkohas esineb tõsiseid julgeolekuprobleeme, mis võivad pakettreisi mõjutada.
- Lisaks sellele võivad reisijad igal ajal enne pakettreisi algust lepingu lõpetada asjakohase ja põhjendatud lõpetamistasu eest.

- Kui pärast pakettreisi algust ei ole võimalik kokkulepitud viisil osutada olulist osa pakettreisi teenustest, tuleb lisatasuta pakkuda reisijale muid sobivaid teenuseid. Kui teenuseid ei osutata vastavalt lepingule ning mittevastavus mõjutab oluliselt pakettreisi teenuste osutamist ja korraldaja ei ole mittevastavust heastanud, võivad reisijad pakettreisilepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata.
- Reisijal on õigus hinna alandamisele ja/või kahju hüvitamisele, kui reisiteenuseid ei osutata või kui osutatakse mittenõuetekohaselt.
- Korraldaja peab andma abi, kui reisija satub raskustesse.
- Kui korraldaja või mõnede liikmesriikide puhul vahendaja muutub maksejõuetuks, makstakse makstud summad tagasi. Kui korraldaja või asjakohasel juhul vahendaja muutub maksejõuetuks pärast pakettreisi algust ja pakettreis sisaldab transporti, tagatakse reisija kodumaale toimetamine. XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatisfond või kindlustusandja)]. Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse teenuste osutamisest.

[Veebisait, kus on esitatud direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse.]

Osa C

Standardteavevorm juhul, kui korraldaja edastab andmed teisele ettevõtjale vastavalt artikli 3 punkti 2 alapunkti b alapunktile v

Kui sõlmita lepingu ettevõtjaga AB hiljemalt 24 tunni jooksul pärast broneeringu kinnituse saamist ettevõtjalt XY, moodustavad XY ja AB osutatavad reisiteenused pakettreisi direktiivi (EL) 2015/2302 tähenduses.

Seetõttu kehtivad Teie suhtes kõik pakettreisidele kohaldatavad ELi õigused. Ettevõtja XY vastutab täielikult pakettreisi kui terviku teenuste nõuetekohase osutamise eest.

Lisaks sellele on seaduse alusel nõutav, et ettevõtjal XY on tagatis, et maksta maksejõuetuse korral tagasi Teie tehtud maksed ja juhul, kui pakettreis sisaldab transporti, tagada Teie tagasisõit kodumaale.

Lisateave direktiivi (EL) 2015/2302 kohaste põhiõiguste kohta [esitatakse hüperlingi kaudu].

Reisija saab hüperlingi kaudu järgmise teabe:

Direktiivi (EL) 2015/2302 kohased põhiõigused

- Reisija saab kogu olulise teabe reisiteenuste kohta enne pakettreisilepingu sõlmimist.
- Kõikide lepingus sisalduvate reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest vastutab alati vähemalt üks ettevõtja.
- Reisijatele antakse hädaabitefoninumber või kontaktpunkti andmed, mille kaudu nad saavad korraldaja või reisibürooga ühendust võtta.
- Reisijad võivad mõistliku aja jooksul teatamise korral ja võimaliku lisatasu eest pakettreisi teisele isikule üle anda.
- Pakettreisi hinda saab tõsta üksnes siis, kui suurenevad konkreetsed kulud (näiteks kütusehind) ja kui see on selgesõnaliselt lepingus sätestatud ja igal juhul mitte hiljem kui 20 päeva enne pakettreisi algust. Kui hinnatõus ületab 8 % pakettreisi hinnast, võib reisija lepingu lõpetada. Kui korraldaja jätab endale õiguse hinda tõsta, on reisijal õigus hinna alandamisele, kui asjaomased kulud vähenevad.

- Reisijad võivad lepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata ja kõik makstud summad tagasi saada, kui märkimisväärselt muudetakse pakettreisi olulist osa peale hinna. Kui enne pakettreisi algust tühistab pakettreisi eest vastutav ettevõtja pakettreisi, on reisijatel õigus raha tagasimaksmisele ja asjakohasel juhul hüvitisele.
- Reisijad võivad enne pakettreisi algust lepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata erandjuhtudel, näiteks juhul, kui sihtkohas esineb tõsiseid julgeolekuprobleeme, mis võivad pakettreisi mõjutada.
- Lisaks sellele võivad reisijad igal ajal enne pakettreisi algust lepingu lõpetada asjakohase ja põhjendatud lõpetamistasu eest.
- Kui pärast pakettreisi algust ei ole võimalik kokkulepitud viisil osutada olulist osa pakettreisi teenustest, tuleb lisatasuta pakkuda reisijale muid sobivaid teenused. Kui teenuseid ei osutata vastavalt lepingule ning mittevastavus mõjutab oluliselt pakettreisi teenuste osutamist ja korraldaja ei ole mittevastavust heastanud, võivad reisijad pakettreisilepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata.
- Reisijal on õigus hinna alandamisele ja/või kahju hüvitamisele, kui reisiteenuseid ei osutata või osutatakse mittenõuetekohaselt.
- Korraldaja peab andma abi, kui reisija satub raskustesse.
- Kui korraldaja või mõnede liikmesriikide puhul vahendaja muutub maksejõuetuks, makstakse makstud summad tagasi. Kui korraldaja või asjakohasel juhul vahendaja muutub maksejõuetuks pärast pakettreisi algust ja pakettreis sisaldab transporti, tagatakse reisija kodumaale toimetamine. XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatisfond või kindlustusandja)]. Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse teenuste osutamisest.

Direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse [HÜPERLINK]

—

II LISA

Osa A

Standardteabevorm juhul, kui artikli 3 punkti 5 alapunkti a kohaste interneti teel pakutavate seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja on sõidupiletit pakkuv vedaja

Kui Te broneerite pärast ühe reisiteenuse valimist ja selle eest maksmist meie ettevõtte / XY kaudu reisiks või puhkuseks täiendavaid reisiteenuseid, EI SAA Te kasutada direktiivi (EL) 2015/2302 alusel pakettreisidega tagatud õigusi.

Seetõttu ei vastuta meie ettevõtte/XY kõnealuste täiendavate reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest. Probleemide korral võtke palun ühendust asjaomase teenuseosutajaga.

Kuid juhul, kui Te broneerite täiendavaid reisiteenuseid meie ettevõtte / XY broneerimissaidi sama külastuse käigus, muutuvad need reisiteenused seotud reisikorraldusteenuse osaks. Sellisel juhul peab ettevõtjal XY ELi õigusaktides ettenähtud korras olema tagatis XY maksejõuetuks muutumise tõttu osutamata jäänud teenuste ning asjakohasel juhul Teie kodumaale toimetamise eest XYle tehtud maksete tagasimaksmiseks. Palun võtke teadmiseks, et asjaomase teenuseosutaja maksejõuetuse korral tagasimakseid ei tagata.

Lisateave maksejõuetusevastase kaitse kohta [esitatakse hüperlingi kaudu]

Reisija saab hüperlingi kaudu järgmise teabe:

XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatisfond või kindlustusandja)].

Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse reisiteenuste osutamisest.

Märkus. Kõnealune maksejõuetusevastane kaitse ei hõlma muude osapooltega kui XY sõlmitud lepinguid, mida saab täita vaatamata XY maksejõuetusele.

Direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse [HÜPERLINK]

Osa B

Standardteabevorm juhul, kui artikli 3 punkti 5 alapunkti a kohaste interneti teel pakutavate seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja on muu kui sõidupiletit pakkuv vedaja

Kui Te broneerite pärast ühe reisiteenuse valimist ja selle eest maksmist meie ettevõtte / XY kaudu reisiks või puhkuseks täiendavaid reisiteenuseid, EI SAA Te kasutada direktiivi (EL) 2015/2302 alusel pakettreisidega tagatud õigusi.

Seetõttu ei vastuta meie ettevõtte / XY kõnealuste üksikute reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest. Probleemide korral võtke palun ühendust asjaomase teenuseosutajaga.

Kuid juhul, kui Te broneerite täiendavaid reisiteenuseid meie ettevõtte / XY broneerimissaidi sama külastuse käigus, muutuvad need reisiteenused seotud reisikorraldusteenuse osaks. Sellisel juhul peab ettevõtjal XY ELi õigusaktides ettenähtud korras olema tagatis XY maksejõuetuks muutumise tõttu osutamata jäänud teenuste eest XYle tehtud maksete tagasimaksmiseks. Palun võtke teadmiseks, et asjaomase teenuseosutaja maksejõuetuse korral tagasimakseid ei tagata.

Lisateave maksejõuetusevastase kaitse kohta [esitatakse hüperlingi kaudu]

Reisija saab hüperlingi kaudu järgmise teabe:

XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatistfondi või kindlustusandja)].

Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse teenuste osutamisest.

Märkus. Kõnealune maksejõuetusevastane kaitse ei hõlma muude osapooltega kui XY sõlmitud lepinguid, mida saab täita vaatamata XY maksejõuetusele.

Direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse [HÜPERLINK]

Osa C

Standardteabevorm artikli 3 punkti 5 alapunkti a kohaste seotud reisikorraldusteenuste puhul, kui leping sõlmitakse ettevõtja (muu kui sõidupiletit pakkuv vedaja) ja reisija samaaegsel füüsilisel kohalolekul

Kui Te broneerite pärast ühe reisiteenuse valimist ja selle eest maksmist meie ettevõtte / XY kaudu puhkuseks või reisiks täiendavaid reisiteenuseid, EI SAA Te kasutada ELi direktiivi (EL) 2015/2302 alusel pakettreisidega tagatud õigusi.

Seetõttu ei vastuta meie ettevõtte / XY kõnealuste üksikute reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest. Probleemide korral võtke palun ühendust asjaomase teenuseosutajaga.

Kuid kui Te broneerite täiendavaid reisiteenuseid meie ettevõtte / ettevõtja XY sama külastuse või sama ühendusevõtmise käigus, muutuvad need reisiteenused seotud reisikorraldusteenuse osaks. Sellisel juhul peab ettevõtjal XY ELi õigusaktides ettenähtud korras olema tagatis XY maksejõuetuks muutumise tõttu osutamata jäänud teenuste eest XYle tehtud maksete tagasimaksmiseks. Palun võtke teadmiseks, et asjaomase teenuseosutaja maksejõuetuse korral tagasimakseid ei tagata.

XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatistfond või kindlustusandja)].

Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse reisiteenuste osutamisest.

Märkus. Kõnealune maksejõuetusevastane kaitse ei hõlma muude osapooltega kui XY sõlmitud lepinguid, mida saab täita vaatamata XY maksejõuetusele.

[Veebisait, kus on esitatud direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse.]

Osa D

Standardteabevorm juhul, kui artikli 3 punkti 5 alapunkti b kohaste interneti teel pakutavate seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja on sõidupiletit pakkuv vedaja

Kui Te broneerite oma reisiks või puhkuseks täiendavaid reisiteenuseid selle lingi / nende linkide kaudu, EI SAA Te kasutada direktiivi (EL) 2015/2302 alusel pakettreisiga reisijale tagatud õigusi.

Seetõttu ei vastuta meie ettevõtte / XY kõnealuste täiendavate reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest. Probleemide korral võtke palun ühendust asjaomase teenuseosutajaga.

Kuid juhul, kui Te broneerite täiendavaid reisiteenuseid selle lingi / nende linkide kaudu mitte hiljem kui 24 tunni möödudes pärast broneeringu kinnituse saamist meie ettevõttelt / XYlt, muutuvad kõnealused reisiteenused seotud reisikorraldusteenuse osaks. Sellisel juhul peab ettevõtjal XY ELi õigusaktides ettenähtud korras olema tagatis XY maksejõuetuks muutumise tõttu osutamata jäänud teenuste ning asjakohasel juhul Teie kodumaale toimetamise eest XYle tehtud maksete tagasimaksmiseks. Palun võtke teadmiseks, et asjaomase teenuseosutaja maksejõuetuse korral tagasimakseid ei tagata.

Lisateave maksejõuetusevastase kaitse kohta [esitatakse hüperlingi kaudu]

Reisija saab hüperlingi kaudu järgmise teabe:

XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatisfondi või kindlustusandja)].

Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse reisiteenuste osutamisest.

Märkus. Kõnealune maksejõuetusevastane kaitse ei hõlma muude osapooltega kui XY sõlmitud lepinguid, mida saab täita vaatamata XY maksejõuetusele.

Direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse [[HÜPERLINK](#)]

Osa E

Standardteabevorm juhul, kui artikli 3 punkti 5 alapunkti b kohaste interneti teel pakutavate seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja on muu kui sõidupiletit pakkuv vedaja

Kui Te broneerite oma reisiks või puhkuseks täiendavaid reisiteenuseid selle lingi / nende linkide kaudu, EI SAA Te kasutada direktiivi (EL) 2015/2302 alusel pakettreisiga reisijale tagatud õigusi.

Seetõttu ei vastuta meie ettevõtte / XY kõnealuste täiendavate reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest. Probleemide korral võtke palun ühendust asjaomase teenuseosutajaga.

Kuid juhul, kui Te broneerite täiendavaid reisiteenuseid selle lingi / nende linkide kaudu mitte hiljem kui 24 tunni möödudes pärast broneeringu kinnituse saamist meie ettevõttelt / XYlt, muutuvad kõnealused reisiteenused seotud reisikorraldusteenuse osaks. Sellisel juhul peab ettevõtjal XY ELi õigusaktides ettenähtud korras olema tagatis XY maksejõuetuks muutumise tõttu osutamata jäänud teenuste eest XYLE tehtud maksete tagasimaksmiseks. Palun võtke teadmiseks, et asjaomase teenuseosutaja maksejõuetuse korral tagasimakseid ei tagata.

Lisateave maksejõuetusevastase kaitse kohta [esitatakse hüperlingi kaudu]

Reisija saab hüperlingi kaudu järgmise teabe:

XY on sõlminud maksejõuetusvastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatisfond või kindlustusandja)].

Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse reisiteenuste osutamisest.

Märkus. Kõnealune maksejõuetusevastane kaitse ei hõlma muude osapooltega kui XY sõlmitud lepinguid, mida saab täita vaatamata XY maksejõuetusele.

Direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse [[HÜPERLINK](#)]

III LISA

Vastavustabel

Direktiiv 90/314/EMÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 lõige 1	Artikli 3 punkt 2 ja artikli 2 lõike 2 punkt a
Artikli 2 lõige 2	Artikli 3 punkt 8
Artikli 2 lõige 3	Artikli 3 punkt 9
Artikli 2 lõige 4	Artikli 3 punkt 6
Artikli 2 lõige 5	Artikli 3 punkt 3
Artikli 3 lõige 1	Välja jäetud
Artikli 3 lõige 2	Välja jäetud, kuid peamised osad on viidud sisse artiklitesse 5 ja 6
Artikli 4 lõike 1 punkt a	Artikli 5 lõike 1 punkt f
Artikli 4 lõike 1 punkt b	Artikli 5 lõike 1 punkt h, artikli 7 lõike 2 punktid d ja f ning artikli 7 lõige 4
Artikli 4 lõike 2 punkt a	Artikli 7 lõige 2
Artikli 4 lõike 2 punkt b	Artikli 5 lõige 3 ja artikli 7 lõiked 1 ja 4
Artikli 4 lõike 2 punkt c	Välja jäetud
Artikli 4 lõige 3	Artikkel 9
Artikli 4 lõige 4	Artikkel 10
Artikli 4 lõige 5	Artikli 11 lõiked 2 ja 3
Artikli 4 lõige 6	Artikli 11 lõiked 2, 3 ja 4 ning artikli 12 lõiked 3 ja 4
Artikli 4 lõige 7	Artikli 13 lõiked 5, 6 ja 7
Artikli 5 lõige 1	Artikli 13 lõige 1
Artikli 5 lõige 2	Artikli 14 lõiked 2, 3 ja 4 ning artikkel 16
Artikli 5 lõige 3	Artikli 23 lõige 3
Artikli 5 lõige 4	Artikli 7 lõike 2 punkt e ning artikli 13 lõige 2
Artikkel 6	Artikli 13 lõige 3
Artikkel 7	Artikkel 17 ja artikkel 18
Artikkel 8	Artikkel 4
Artikli 9 lõige 1	Artikli 28 lõige 1
Artikli 9 lõige 2	Artikli 28 lõige 4
Artikkel 10	Artikkel 31
Lisa punkt a	Artikli 5 lõike 1 punkti a alapunkt i
Lisa punkt b	Artikli 5 lõike 1 punkti a alapunkt ii
Lisa punkt c	Artikli 5 lõike 1 punkti a alapunkt iii

Direktiiv 90/314/EMÜ	Käesolev direktiiv
Lisa punkt d	Artikli 5 lõike 1 punkt e
Lisa punkt e	Artikli 5 lõike 1 punkti a alapunkt i
Lisa punkt f	Artikli 5 lõike 1 punkti a alapunkt v
Lisa punkt g	Artikli 5 lõike 1 punkt b
Lisa punkt h	Artikli 5 lõike 1 punkt c ja artikli 10 lõige 1
Lisa punkt i	Artikli 5 lõike 1 punkt d
Lisa punkt j	Artikli 7 lõike 2 punkt a
Lisa punkt k	Artikli 13 lõige 2

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2015/2303,

28. juuli 2015,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/87/EÜ regulatiivsete tehniliste standarditega, milles täpsustatakse riskikontsentratsiooni ja kontsernisest tehingute määratlusi ning kooskõlastatakse nende täiendavat järelevalvet

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediitiasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet ning millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 79/267/EMÜ, 92/49/EMÜ, 92/96/EMÜ, 93/6/EMÜ ja 93/22/EMÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 98/78/EÜ ja 2000/12/EÜ, (⁽¹⁾ eriti selle artikli 21a lõiget 1a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et sõnastada täpsemalt direktiivi 2002/87/EÜ artiklis 2 sätestatud määratlused ja tagada kõnealuse direktiivi artiklite 7 ja 8 ning II lisa kohaselt vastu võetud täiendavat järelevalvet käsitlevate õigusnormide nõuetekohane kooskõlastamine, on vaja sätestada regulatiivsed tehnilised standardid.
- (2) On tähtis veelgi täpsustada aspekte, mida tuleb märkimisväärseid kontsernisest tehinguid ja märkimisväärseid riskikontsentratsioone käsitlevate aruannete esitamise puhul arvesse võtta.
- (3) Direktiivi 2002/87/EÜ artiklite 7 ja 8 kohaselt peavad liikmesriigid nõudma reguleeritud üksustelt või segafinantsvaldusettevõtjatelt teatavate aruandekohustuste täitmist. Aruandmine peaks toimuma koordineeritult, et aidata koordinaatoritel ja muudel asjaomastel pädevatel asutustel teha kindlaks olulised probleemid ja edendada tõhusamat teabevahetust. Selleks et märkimisväärseid riskikontsentratsioone ja märkimisväärseid kontsernisest tehinguid käsitlevad aruanded oleksid ühtlasemad, peaksid reguleeritud üksused ja segafinantsvaldusettevõtjad edastama koordinaatoritele vähemalt teatavad minimaalsed standardandmed.
- (4) Direktiivi 2002/87/EÜ artiklitega 7 ja 8 on koordinaatoritele antud õigus jälgida märkimisväärseid riskikontsentratsioone ja märkimisväärseid kontsernisest tehinguid ning teha kindlaks sellised riskide ja tehingute liigid, millest finantskonglomeraati kuuluvad reguleeritud üksused peavad teatama. Koordinaatoritel on ka õigus määrata kindlaks künnised. Selleks et aidata koordinaatoritel ja muudel asjaomastel pädevatel asutustel täita oma ülesandeid, tuleks sätestada metoodika kõnealuste õigusnormide kooskõlastamiseks.
- (5) Meetmed riskikontsentratsioonide ja kontsernisest tehingute täiendavaks järelevalveks on eri liikmesriikides erinevad. Kuigi liidu ja liikmesriikide õigusraamistikud on olemas, tuleks siiski sätestada teatavad minimaalsed järelevalvemeetmed, mis käsitlevad riskikontsentratsioonide ja kontsernisest tehingute täiendavat järelevalvet. Neid minimaalseid meetmeid arvesse võttes tagavad pädevad asutused kõikjal liidus võrdsed võimalused ja edendavad kooskõlastatud järelevalvetavasid.

(¹) ELT L 35, 11.2.2003, lk 1.

- (6) Reguleeritud üksuste või segafinantsvaldusettevõtjate suhtes kehtestatud nõuded tuginevad kehtivatele sektoripõhiste nõuetele riskikontsentratsiooni ja kontsernisest tehingute kohta ning nende kehtestamist ei tuleks käsitada viimaste dubleerimisena.
- (7) Käesolev määrus põhineb regulatiivsete tehniliste standardite eelnõudel, mille Euroopa järelevalveasutused (Euroopa Pangandusjärelevalve, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) esitasid komisjonile.
- (8) Euroopa järelevalveasutused on korraldanud käesoleva määruse aluseks oleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud võimalikku asjaomast kulu ja tulu ning küsinud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) nr 1093/2010, ⁽¹⁾ nr 1094/2010 ⁽²⁾ ja nr 1095/2010 ⁽³⁾ artikliga 37 arvamust asjaomastelt sidusrühmade kogudelt,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad, mis käsitlevad järgmist:

- a) direktiivi 2002/87/EÜ artikli 2 punktides 18 ja 19 sätestatud kontsernisest tehingute ja riskikontsentratsiooni määratluste täpsem sõnastamine, sätestades kriteeriumid selle hindamiseks, kas selline tehing või riskikontsentratsioon on märkimisväärne;
- b) direktiivi 2002/87/EÜ artiklite 7 ja 8 ning II lisa kohaselt vastu võetud õigusnormide kooskõlastamine järgmiste aspektide osas:
- i) teave, mille reguleeritud üksused või segafinantsvaldusettevõtjad peavad koordinaatorile ja muudele asjaomastele pädevatele asutustele riskikontsentratsiooni ja kontsernisest tehingute üldise järelevalve eesmärgil esitama;
- ii) metoodika, mida koordinaator ja asjaomased pädevad asutused peavad kasutama märkimisväärse riskikontsentratsiooni ja märkimisväärsete kontsernisest tehingute liikide kindlaksmääramiseks;
- iii) direktiivi 2002/87/EÜ artikli 7 lõike 3 ja artikli 8 lõike 3 kohased järelevalvemeetmed, mida pädevad asutused peavad rakendama.

Artikkel 2

Märkimisväärsed kontsernisest tehingud

1. Märkimisväärsed kontsernisest tehingud võivad hõlmata järgmisi finantskonglomeraadiseseid tehinguid:

- a) investeeringud ja äriühingutevaheliste tehingute saldod, sh kinnisvara, võlakirjad, omakapital, laenud, hübriid- ja allutatud instrumendid, kollateraliseeritud võlakohustused, korraldused varade valitsemise või likviidsuse juhtimise tsentraliseerimiseks või kulude jagamiseks, pensionikorraldused, juhtimisteenused, *back office*- või muud teenused, dividendid, intressimaksed ja muud saadaolevad summad;
- b) garantiid, kohustused, akreditiivid ja muud bilansivälised tehingud;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1093/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1095/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

- c) tehingud tuletisinstrumentidega;
- d) varade ja kohustuste ostmise, müümine ja liisimine;
- e) turustuslepingutega seotud kontsernisisesed tasud;
- f) tehingud riskipositsioonide ümberpaigutamiseks finantskonglomeraati kuuluvate üksuste vahel, sh tehingud eriotstarbeliste üksuste või abiettevõtjatega;
- g) kindlustus-, edasikindlustus- ja retrotsessioonitoimingud;
- h) tehingud, mis koosnevad mitmest seotud tehingust, milles varad või kohustused antakse üle finantskonglomeraadivälistele üksustele, kuid riskipositsioon tuuakse lõpuks finantskonglomeraati tagasi.

2. Märkimisväärsede kontsernisest tehingute liikide kindlakstegemisel, asjakohaste künniste ja aruandeperioodide kindlaksmääramisel ning märkimisväärsede kontsernisest tehingute kontrollimisel võtavad koordinaator ja muud asjaomased pädevad asutused reguleeritud üksuste ja segafinantsvaldusettevõtjatega seoses arvesse eelkõige järgmist:

- a) finantskonglomeraadi spetsiifiline struktuur, kontsernisest tehingute keerukus, vastaspoole konkreetne geograafiline asukoht ja see, kas vastaspool on reguleeritud üksus;
- b) negatiivsete mõjude võimalik edasikandumine finantskonglomeraadi sees;
- c) võimalik kõrvalehoidumine sektoripõhistest õigusnormidest;
- d) võimalikud huvide konfliktid;
- e) vastaspoole solventsuse ja likviidsuspositsioon;
- f) tehingud üksuste vahel, kes kuuluvad finantskonglomeraadi erinevatesse sektoritesse, kui nende kohta ei ole sektori tasandil juba aru antud;
- g) finantssektorisisesed tehingud, mille kohta ei ole juba sektoripõhiste õigusnormide kohaselt aru antud.

3. Koordinaator ja muud asjaomased pädevad asutused lepivad kokku märkimisväärsed kontserniseseid tehinguid käsitleva aruande vormis ja sisus, sealhulgas keeles, esitamise kuupäev ja suhtluskanalites.

4. Koordinaator ja muud asjaomased pädevad asutused kohustavad reguleeritud üksusi või segafinantsvaldusettevõtjaid esitama vähemalt järgmise teabe:

- a) märkimisväärsede tehingute kuupäevad ja mahud, asjaomaste kontserni kuuluvate üksuste ja vastaspoolte nimed ja numbrid äriregistris või muud identifitseerimisnumbrid, sh juriidilise isiku ülemaailmne tunnus (LEI), kui see on asjakohane;
- b) märkimisväärsede kontsernisest tehingute lühikirjeldus vastavalt lõike 1 kohastele tehinguliikidele;
- c) konkreetse finantskonglomeraadi kõigi märkimisväärsede kontsernisest tehingute kogumaht aruandeperioodil;
- d) teave selle kohta, kuidas tegeletakse finantskonglomeraadi tasandil huvide konfliktide ja negatiivsete mõjude edasikandumise riskiga märkimisväärsede kontsernisest tehingute puhul, võttes arvesse finantskonglomeraadi strateegiat ühendada tegevused pangandus-, kindlustus- ja investeerimisteenuste sektoris, või sektoripõhine hinnang oma riskidele, milles käsitletakse muu hulgas huvide konfliktide ning negatiivsete mõjude edasikandumise riskiga tegelemist märkimisväärsede kontsernisest tehingute puhul.

5. Direktiivi 2002/87/EÜ artikli 8 lõike 2 kohase künnise arvutamisel koondatakse tehingud, mis tehakse ühe majandustoimingu osana.

Artikkel 3

Märkimisväärne riskikontsentratsioon

1. Reguleeritud üksuste ja segafinantsvaldusettevõtjate puhul peetakse märkimisväärse riskikontsentratsiooni tekkimise põhjuseks riskipositsioone finantskonglomeraadiväliste vastaspoolte suhtes, juhul kui need riskipositsioonid

- a) on otsesed või kaudsed;
- b) on bilansilised või bilansivälised;

- c) puudutavad reguleeritud või reguleerimata üksusi, finantskonglomeraadi samu või erinevaid finantssektoreid;
- d) kujutavad endast punktis a, b või c toodud riskipositsioonide kombinatsioone või vastastikmõju.

2. Vastaspoolte risk või krediidirisk hõlmab eelkõige riske, mis on seotud kontsernidesse kuuluvate omavahel seotud vastaspooltega, kes ei kuulu finantskonglomeraati, sh nende vastaspoolte suhtes olevate riskipositsioonide akumulereerumine.

3. Märkimisväärse riskikontsentratsiooni liikide kindlakstegemise, asjakohaste künniste ja aruandeperioodide kindlaksmääramise ning märkimisväärse riskikontsentratsiooni kontrollimise puhul võtavad koordinaatorid ja muud asjaomased pädevad asutused reguleeritud üksuste ja segafinantsvaldusettevõtjatega seoses arvesse eelkõige järgmist:

- a) solventsuse ja likviidsuspositsioon finantskonglomeraadi tasandil ja finantskonglomeraati kuuluva iga üksuse tasandil;
- b) finantskonglomeraadi suurus, komplekssus ja spetsiifiline struktuur, sh olemasolevad eriotstarbelised üksused, abiettevõtjad ja kolmandate riikide üksused;
- c) finantskonglomeraadi spetsiifiline riskijuhtimisstruktuur ja juhtimissüsteemi omadused;
- d) finantskonglomeraadi riskipositsioonide ja investimisportfelli hajutamine;
- e) finantskonglomeraadi finantsgevuste hajutamine geograafiliste piirkondade ja äriilainide osas;
- f) finantskonglomeraati kuuluvate üksuste riskitegurite seosed, korrelatsioon ja vastastikmõju;
- g) negatiivsete mõjude võimalik edasikandumine finantskonglomeraadi sees;
- h) võimalik kõrvalehoidumine sektoripõhistest õigusnormidest;
- i) võimalikud huvide konfliktid;
- j) riskide tase või suurus;
- k) finantskonglomeraadi eri finantssektoritesse kuuluvate üksuste riskipositsioonide võimalik akumulereerumine ja vastastikmõju, kui nende kohta ei ole sektori tasandil juba aru antud;
- l) riskipositsioonid finantskonglomeraadi finantssektori sees, mille kohta ei ole juba sektoripõhiste õigusnormide kohaselt aru antud.

4. Koordinaator ja muud asjaomased pädevad asutused lepivad kokku märkimisväärset riskikontsentratsiooni käsitleva aruande vormis ja sisus, sealhulgas keeles, esitamise kuupäevas ja suhtluskanalites.

5. Koordinaator ja muud asjaomased pädevad asutused kohustavad reguleeritud üksuseid või segafinantsvaldusettevõtjaid esitama vähemalt järgmise teabe:

- a) märkimisväärse riskikontsentratsiooni kirjeldus vastavalt lõike 1 kohastele riskiliikidele;
- b) märkimisväärse riskikontsentratsiooni jaotus vastaspoolte ja omavahel seotud vastaspoolte gruppide, geograafiliste piirkondade, majandussektorite ja vääringute kaupa; finantskonglomeraadi asjaomaste kontserni kuuluvate üksuste ja nende vastaspoolte nimed, numbrid äriregistris või muud identifitseerimisnumbrid, sh juriidilise isiku ülemaailmne tunnus (LEI), kui see on asjakohane;
- c) iga märkimisväärse riskikontsentratsiooni kogumäär aruandeperioodi lõpus, hinnatuna vastavalt kohaldatavatele sektoripõhistele õigusnormidele;
- d) asjakohasel juhul märkimisväärse riskikontsentratsiooni määr, võttes arvesse riskimaandamismeetmeid ja riskiga kaalumise tegureid;
- e) teave selle kohta, kuidas tegeletakse finantskonglomeraadi tasandil huvide konfliktide ja negatiivsete mõjude edasikandumise riskiga märkimisväärse riskikontsentratsiooni puhul, võttes arvesse finantskonglomeraadi strateegiat ühendada tegevused pangandus-, kindlustus- ja investeerimisteenuste sektoris, või sektoripõhine hinnang oma riskidele, milles käsitletakse muu hulgas huvide konfliktide ning negatiivsete mõjude edasikandumise riskiga tegelemist märkimisväärse riskikontsentratsiooni puhul.

Artikkel 4

Järelevalvemeetmed

Ilma et see piiraks muid neile antud järelevalvevolitusi, teevad järelevalveasutused eelkõige järgmist:

- 1) kohustavad reguleeritud üksuseid või segafinantsvaldusettevõtjad, kui see on asjakohane,
 - a) tegema finantskonglomeraadi kontsernisisesid tehinguid turutingimustel või teatama kontsernisisestest tehingutest, mis ei ole tehtud turutingimustel;
 - b) kiitma finantskonglomeraadi kontsernisisesed tehingud heaks selliste täpsustatud sisemenetluste teel, kuhu on kaasatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL ⁽¹⁾ artikli 3 lõike 1 kohane juhtorgan või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ ⁽²⁾ artikli 40 kohane haldus-, juhtimis- või järelevalveorgan;
 - c) anda märkimisväärse riskikontsentratsiooni ja märkimisväärsete kontsernisisestest tehingute kohta aru sagedamini, kui direktiivi 2002/87/EÜ artikli 7 lõikes 2 ja artikli 8 lõikes 2 nõutud;
 - d) kehtestada finantskonglomeraadi märkimisväärse riskikontsentratsiooni ja märkimisväärsete kontsernisisestest tehingute kohta täiendav aruandmine;
 - e) tugevdada finantskonglomeraadi riskijuhtimisprotsesse ja sisekontrollimehhanisme;
 - f) esitada kavad järelevalvenõuete täitmise taastamiseks või täiustada neid ning seada kava rakendamise tähtaeg;
- 2) määravad kindlaks asjakohased künnised märkimisväärse riskikontsentratsiooni ja märkimisväärsete kontsernisisestest tehingute kindlakstegemiseks ja kontrollimiseks.

Artikkel 5

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 28. juuli 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2009/138/EÜ, 25. november 2009, kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2304,**10. detsember 2015,**

milles käsitletakse loa andmist *Talaromyces versatilis* sp. nov. IMI CC 378536 ja *Talaromyces versatilis* sp. nov. DSM 26702 abil toodetud endo-1,4- β -ksülanaasi ja endo-1,3(4)- β -glükanaasi valmistise kasutamiseks broilerkalkunite ja tõuaretuseks ette nähtud kalkunite söödalisisandina (loa hoidja Adisseo France S.A.S)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötares kasutatavate söödalisisandite kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 1831/2003 on sätestatud loomasöödas kasutatavatele söödalisisanditele lubade andmine ning selliste lubade andmise alused ja kord.
- (2) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikliga 7 on esitatud taotlus *Talaromyces versatilis* sp. nov. IMI CC 378536 ja *Talaromyces versatilis* sp. nov. DSM 26702 abil toodetud endo-1,4- β -ksülanaasi (EC 3.2.1.8) ja endo-1,3(4)- β -glükanaasi (EC 3.2.1.6) valmistise kasutamiseks. Taotlusele olid lisatud kõnealuse määruse artikli 7 lõikes 3 nõutud andmed ja dokumendid.
- (3) Kõnealune taotlus käsitleb loa andmist *Talaromyces versatilis* IMI CC 378536 ja *Talaromyces versatilis* sp. nov. DSM 26702 abil toodetud endo-1,4- β -ksülanaasi (EC 3.2.1.8) ja endo-1,3(4)- β -glükanaasi (EC 3.2.1.6) valmistise kasutamiseks kõigi levinud ja vähem levinud kodulinnuliikide nuum- ja munalindude ning tõuaretuseks ettenähtud kodulindude söödalisisandina ning selle klassifitseerimist söödalisisandite kategooriasse „zootehnilised lisandid”.
- (4) Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2015/661 ⁽²⁾ on antud kümneks aastaks luba kasutada kõnealust valmistist broilerkanade, munakanade, vähem levinud kodulinnuliikide nuum- ja munalindude söödalisisandina.
- (5) Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet”) jõudis oma 28. aprill 2015. aasta arvamuses ⁽³⁾ järeldusele, et kavandatud kasutustingimuste korral ei avalda *Talaromyces versatilis* IMI CC 378536 ja *Talaromyces versatilis* sp. nov. DSM 26702 abil toodetud endo-1,4- β -ksülanaasi (EC 3.2.1.8) ja endo-1,3(4)- β -glükanaasi (EC 3.2.1.6) valmistis kahjulikku mõju loomade ega inimeste tervisele ega keskkonnale ning et see võib parandada sööda omastamise ja kehamassi suurenemise suhet broilerkalkunite puhul. Seda järeldust võib laiendada tõuaretuseks ette nähtud kalkunitele. Toiduohutusameti arvates ei ole vajadust turustamisjärgse järelevalve erinõuete järele. Toiduohutusamet kinnitas ka määruse (EÜ) nr 1831/2003 kohaselt asutatud referentlabori aruande söödas sisalduva söödalisisandi analüüsimeetodi kohta.
- (6) Endo-1,4- β -ksülanaasi ja endo-1,3(4)- β -glükanaasi valmistise hindamisel ilmnes, et määruse (EÜ) nr 1831/2003 artiklis 5 sätestatud loa andmise tingimused on täidetud. Seepärast tuleks anda luba kõnealuse valmistise kasutamiseks käesoleva määruse lisas esitatud tingimustel.
- (7) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.

⁽²⁾ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/661, 28. aprill 2015, milles käsitletakse loa andmist *Talaromyces versatilis* sp. nov. IMI CC 378536 ja *Talaromyces versatilis* sp. nov. DSM 26702 abil toodetud endo-1,4- β -ksülanaasi ja endo-1,3 (4)- β -glükanaasi valmistise kasutamiseks broilerkanade, munakanade ning vähe levinud kodulinnuliikide nuum- ja munalindude söödalisisandina (loa hoidja Adisseo France S.A.S) (ELT L 110, 29.4.2015, lk 1).

⁽³⁾ EFSA Journal 2014; 13(5):4106.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Lisas kirjeldatud valmistist, mis kuulub söödalisandite kategooriasse „zootehnilised lisandid” ja funktsionaalrühma „seedimist soodustavad ained”, lubatakse kasutada söödalisandina kõnealuses lisas esitatud tingimustel.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnenadal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10. detsember 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNKER

Söödali- sandi identifti- seeri- mis- number	Loa hoidja	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimetod	Loomaliik või -kate- gooria	Vanuse ülempiir	Miinum- sisaldus	Maksimum- sisaldus	Muud sätted	Loa kehtivusaja lõpp
						Aktiivsuse ühikuid ühe kilo- grammi täissööda kohta, mille niiskusesisaldus on 12 %			

Kategooria: zootehnilised lisandid. Funktsionaalrühm: seedimist soodustavad ained

4a22	Adisseo France S.A.S	Endo-1,4- β -ksülanaas (EC 3.2.1.8) ja endo-1,3(4)- β -glükanaas (EC 3.2.1.6)	<i>Söödalisandi koostis</i> <i>Talaromyces versatilis</i> sp. nov. IMI CC 378536 ja <i>Talaromyces versatilis</i> sp. nov. DSM 26702 abil toodetud endo-1,4-β-ksülanaasi (EC 3.2.1.8) ja endo-1,3(4)-β-glükanaasi (EC 3.2.1.6) valmistas, mille komponentide minimaalne aktiivsus on järgmine: — tahkes valmistises: endo-1,4-β-ksülanaasil 22 000 VÜ (°)/g ja endo-1,3(4)-β-glükanaasil 15 200 VÜ/g; — vedelas valmistises: endo-1,4-β-ksülanaasil 5 500 VÜ/ml ja endo-1,3(4)-β-glükanaasil 3 800 VÜ/ml. <i>Toimeaine kirjeldus</i> <i>Talaromyces versatilis</i> sp. nov. IMI CC 378536 ja <i>Talaromyces versatilis</i> sp. nov. DSM 26702 abil toodetud endo-1,4-β-ksülanaas (EC 3.2.1.8) ja endo-1,3(4)-β-glükanaas (EC 3.2.1.6) <i>Analüüsimetod</i> (°) Endo-1,4-β-ksülanaasi aktiivsuse määramine: — viskosimeetriline meetod, mis põhineb viskoossuse vähenemisel ksülaani sisaldava substraadi (nisu arabino-ksülaan) lõhustumisel endo-1,4-β-ksülanaasi toimel.	Broilerkal-kunid Tõuaretuse eesmärgil peetavad kalkunid	—	Endo-1,4- β -ksülanaas: 1 100 VÜ Endo-1,3(4)- β -glükanaas: 760 VÜ	—	1. Söödalisandi ja eelsegu kasutamist juhised märkida säilitustingimused ja granuleerimispüsivus. 2. Kasutajate ohutus: käitlemisel kasutada respiraatorit, kaitseprille ja kaitsekindaid.	31. detsember 2025
------	----------------------	---	---	--	---	---	---	---	--------------------

Söödali- sandi identifit- seeri- mis- number	Loa hoidja	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimetod	Loomaliik või -kate- gooria	Vanuse ülempiir	Miinum- sisaldus	Maksimum- sisaldus	Muud sätted	Loa kehtivusaja lõpp
						Aktiivsuse ühikuid ühe kilo- grammi täissööda kohta, mille niiskusesisaldus on 12 %			
			Endo-1,3(4)-β-glükanaasi aktiivsuse mää- ramine: — viskosimeetriline meetod, mis põhi- neb viskoossuse vähenemisel glü- kaani sisaldava substraadi (odra β-glükaan) lõhustumisel endo-1,3(4)- β-glükanaasi toimel pH tasemel 5,5 ja temperatuuril 30 °C.						

(¹) 1 VÜ (viskoossuse ühik) on selline ensüümi kogus, mille puhul substraadi (vastavalt odra β -glükaan või nisu arabinoksülaan) hüdrolüüsumisest tuleneval lahuse viskoossuse vähenemisel muutub suhteline voolavus temperatuuril 30 °C ja pH väärtusel 5,5 ühe mõõduta ühiku võrra minutis.

(²) Analüüsimetodite andmed on kättesaadavad referentlabori veebilehel järgmisel aadressil: <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>.

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2305,

10. detsember 2015,

milles käsitletakse loa andmist *Trichoderma citrinoviride* Bisset (IM SD142) abil toodetud endo-1,4- β -glükanaasi (EC 3.2.1.4) valmistise kasutamiseks broilerkanade, vähe levinud kodulinnuliikide nuumlindude ja võõrutatud põrsaste söödaliseandina ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 2148/2004 ja (EÜ) nr 1520/2007 (loa hoidja Huvepharma NV)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötares kasutatavate söödaliseandite kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 1831/2003 on sätestatud loomasöödas kasutatavate söödaliseandite lubade andmine ning selliste lubade andmise alused ja kord. Kõnealuse määruse artikliga 10 on ette nähtud nõukogu direktiivi 70/524/EMÜ ⁽²⁾ alusel lubatud söödaliseandite uuesti hindamine.
- (2) *Trichoderma citrinoviride* Bisset (IM SD142) (endine *Trichoderma longibrachiatum*) abil toodetud endo-1,4- β -glükanaasi (EC 3.2.1.4) valmistise (edaspidi „lisa nimetatud valmistis“) kasutamiseks anti direktiivi 70/524/EMÜ kohaselt piiramata ajaks luba komisjoni määrusega (EÜ) nr 2148/2004 ⁽³⁾ (broilerkanade söödaliseandina) ja komisjoni määrusega (EÜ) nr 1520/2007 ⁽⁴⁾ (võõrutatud põrsaste söödaliseandina). Vastavalt määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 10 lõikele 1 kanti see valmistis seejärel olemasoleva tootena söödaliseandite registrisse.
- (3) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 10 lõikele 2 koostoimes kõnealuse määruse artikliga 7 on esitatud taotlus selle kohta, et *Trichoderma citrinoviride* Bisset (IM SD142) (endine *Trichoderma longibrachiatum*) abil toodetud endo-1,4- β -glükanaasi (EC 3.2.1.4) valmistise kasutamist broilerkanade, vähe levinud kodulinnuliikide nuumlindude ja võõrutatud põrsaste söödaliseandina hinnatakse uuesti. Taotleja taotles kõnealuse söödaliseandi liigitamist söödaliseandite kategooriasse „zootehnilised lisandid“. Taotlusele olid lisatud määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 7 lõikes 3 nõutud üksikasjad ja dokumendid.
- (4) Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) jõudis oma 17. aprilli 2013. aasta arvamuses ⁽⁵⁾ ja 10. märtsi 2015. aasta arvamuses ⁽⁶⁾ järeldusele, et kavandatud kasutustingimuste juures ei avalda *Trichoderma citrinoviride* Bisset (IM SD142) (endine *Trichoderma longibrachiatum*) abil toodetud endo-1,4- β -glükanaasi (EC 3.2.1.4) valmistis kahjulikku mõju loomade ja inimeste tervisele ega keskkonnale. Toiduohutusamet leidis ka, et kõnealuse valmistise kasutamine söödaliseandina võib broilerkanade ja võõrutatud põrsaste puhul anda häid tulemusi. Toiduohutusameti arvates võib nimetatud järeldust laiendada vähe levinud kodulinnuliikide nuumlindudele. Toiduohutusameti arvates ei ole vajadust turustamisjärgse järelevalve erinõuete järele. Toiduohutusamet kinnitas ka määruse (EÜ) nr 1831/2003 kohaselt asutatud referentlabori aruande söödas sisalduva kõnealuse söödaliseandi analüüsimeetodi kohta.
- (5) *Trichoderma citrinoviride* Bisset (IM SD142) (endine *Trichoderma longibrachiatum*) abil toodetud endo-1,4- β -glükanaasi (EC 3.2.1.4) valmistise hindamisest nähtub, et määruse (EÜ) nr 1831/2003 artiklis 5 sätestatud tingimused kasutamise lubamiseks on täidetud. Seepärast tuleks anda luba kõnealuse valmistise kasutamiseks käesoleva määruse lisas esitatud tingimustel.
- (6) Määrusi (EÜ) nr 2148/2004 ja (EÜ) nr 1520/2007 tuleks vastavalt muuta.

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.⁽²⁾ Nõukogu direktiiv 70/524/EMÜ, 23. november 1970, söödaliseandite kohta (EÜT L 270, 14.12.1970, lk 1).⁽³⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 2148/2004, 16. detsember 2004, mis käsitleb teatud söödaliseandite ajutisi ja alalisi kasutuslube ning söödas juba lubatud söödaliseandite uute kasutusviiside lubamist (ELT L 370, 17.12.2004, lk 24).⁽⁴⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1520/2007, 19. detsember 2007, teatavate söödaliseandite kasutamise alalise lubamise kohta (ELT L 335, 20.12.2007, lk 17).⁽⁵⁾ EFSA Journal 2013; 11(7): 3207.⁽⁶⁾ EFSA Journal 2015; 13(3): 4054.

- (7) Kuna ohutusnõuded ei eelda loa tingimuste muudatuste viivitamatut kohaldamist, on asjakohane näha ette üleminekuperiood, et huvitatud isikud saaksid teha ettevalmistusi loa andmisest tulenevate uute nõuete täitmiseks.
- (8) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Loa andmine

Lisas kirjeldatud valmistist, mis kuulub söödalisandite kategooriasse „zootehnilised lisandid” ja funktsionaalrühma „seedimist soodustavad ained”, lubatakse kasutada söödalisandina kõnealusel lisas esitatud tingimustel.

Artikkel 2

Määruse (EÜ) nr 2148/2004 muutmine

Määruse (EÜ) nr 2148/2004 IV lisast jäetakse välja kirje E 1616 endo-1,4- β -glükanaasi kohta.

Artikkel 3

Määruse (EÜ) nr 1520/2007 muutmine

Määrust (EÜ) nr 1520/2007 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikkel 5 jäetakse välja.
- 2) V lisa jäetakse välja.

Artikkel 4

Üleminekumeetmed

Lisas nimetatud valmistist ja seda valmistist sisaldavat sööta, mis on toodetud ja märgistatud enne 30. juunit 2016 31. detsembrist 2015 kohaldatavate eeskirjadega, võib jätkuvalt turule lasta ja kasutada olemasolevate varude ammendumiseni.

Artikkel 5

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10. detsember 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

Söödali- sandi identifit- seerimis- number	Loa hoidja	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüs- imeetod	Loomaliik või -kategooria	Vanuse ülempiir	Miinimum- sisaldus	Maksimum- sisaldus	Muud sätted	Loa kehtivusaja lõpp
						Aktiivsuse ühikuid ühe kilogrammi täissööda kohta, mille niiskusesi- saldus on 12 %			

Kategooria: zootehnilised lisandid. Funktsionaalrühm: seedimist soodustavad ained.

4a1616	Huvepharma NV	Endo-1,4-β-glükanaas (EC 3.2.1.4)	Söödalisandi koostis <i>Trichoderma citrinoviride</i> Bisset (IM SD142) abil toodetud endo-1,4-β-glükanaas (EC 3.2.1.4), mille minimaalne aktiivsus tahkes või vedelas valmistises on 2 000 CU ⁽¹⁾/g. Toimeaine kirjeldus <i>Trichoderma citrinoviride</i> Bisset (IM SD142) abil toodetud endo-1,4-β-glükanaas (EC 3.2.1.4) Analüüsimeetod ⁽²⁾ Endo-1,4-β-glükanaasi määramine söödalisandis, eelsegus ja söödas: — kolorimeetriline meetod, mille puhul mõõdetakse vees lahustuvate asuriiniga värvitud fragmentide vabanemist asuriiniga värvitud ristseotud tselluloosist endo-1,4-β-glükanaasi toimet.	Broilerkanad ja vähe levinud kodulinnuliikide nuumlinnud	—	500 CU	—	1. Söödalisandi ja eelsegu kasutamist juhised märkida säilitustingimused ja granuleerimispiisvus. 2. Kasutajate ohutus: käsitsemisel kasutada respiraatorit, kaitseprille ja kaitsekindaid. 3. Kasutatakse kuni umbes 35 kg kaaluvatel võõrutatud põrsastel	31. detsember 2025
				Võõrutatud põrsad		350 CU			

⁽¹⁾ 1 CU on ensüümi kogus, mille puhul pH tasemel 4,5 ja temperatuuril 30 °C vabaneb odra β-glükaanist 0,128 μmol redutseerivaid suhkruid (glükoosi ekvivalente) minutis.

⁽²⁾ Analüüsimeetodite andmed on kättesaadavad referentlabori veebilehel: <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>.

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2306,**10. detsember 2015,****milles käsitletakse L-tsüsteinhüdrokloriidmonohüdraadi kasutamise lubamist kasside ja koerte söödalisandina****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötares kasutatavate söödalisandite kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 1831/2003 on sätestatud loomasöödas kasutatavatele söödalisanditele lubade andmine ning selliste lubade andmise alused ja kord. Kõnealuse määruse artikliga 10 on ette nähtud nõukogu direktiivi 70/524/EMÜ ⁽²⁾ alusel lubatud söödalisandite uuesti hindamine.
- (2) Direktiivi 70/524/EMÜ alusel on antud tähtajatu luba L-tsüsteinhüdrokloriidmonohüdraadi kasutamiseks kõikide loomaliikide söödalisandina. Vastavalt määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 10 lõikele 1 kanti see aine seejärel olemasoleva tootena söödalisandite registrisse.
- (3) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 10 lõikele 2 koostoimes artikliga 7 on esitatud taotlus, et L-tsüsteinhüdrokloriidmonohüdraadi kasutamist kasside ja koerte söödalisandina hinnataks uuesti. Taotleja taotles kõnealuse söödalisandi liigitamist söödalisandite kategooriasse „organoleptilised lisandid”. Taotlusele on lisatud määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 7 lõikes 3 nõutud andmed ja dokumendid.
- (4) Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „amet”) jõudis oma 10. oktoobri 2013. aasta arvamuses ⁽³⁾ järeldusele, et kavandatud tingimuste juures ei avalda L-tsüsteinhüdrokloriidmonohüdraadi söödas kasutamine kahjulikku toimet loomade ja inimeste tervisele ega keskkonnale. Amet märkis veel, et L-tsüsteini ja L-tsüsteinhüdrokloriidi on toidus lubatud lõhna- ja maitseained ja et nende toidus kasutamise tõhusust on tõendatud, kuid et ei ole selge, kas L-tsüsteinhüdrokloriidmonohüdraati kasutatakse lemmikloomatoidus lõhna- ja maitseainena samamoodi, nagu seda kasutatakse toidus. Taotleja esitatud tõendeid kaaludes järeldas amet, et L-tsüsteinhüdrokloriidmonohüdraadi lõppkontsentratsiooni põhjal ei ole võimalik hinnata selle tõhusust söödas. Siiski märkis amet, et kõnealust ainet on lubatud toidus kasutada ja kui selle funktsioon söödas on sama mis toidus, võib edasistest tõhususe tõendamisest loobuda. Taotleja esitatud muude tõendite põhjal tegi amet järelduse, et kuigi L-tsüsteinhüdrokloriidmonohüdraadi keemiline struktuur erineb L-tsüsteini ja L-tsüsteinhüdrokloriidi omast, ei muuda söödalisandi monohüdraatsus selle tõhusust. Komisjon tegi veel järelduse, et selle söödalisandi kasutuskogus on suurem või võrreldav tavapärase ja suurima kasutuskogusega toidu eri tooteliikides, seega piisab sellest aine tõhususe tõendamiseks.
- (5) Amet järeldas, et kui asjakohased kaitsemeetmed on võetud, ei teki kasutajatel probleeme ohutusega. Ameti arvates ei ole vajadust turustamisjärgse järelevalve erinõuete järele. Amet kinnitas määrusega (EÜ) nr 1831/2003 asutatud referentlabori esitatud aruande söödas sisalduvate kõnealuste söödalisandite analüüsimeetodi kohta.
- (6) L-tsüsteinhüdrokloriidmonohüdraadi hindamine näitas, et määruse (EÜ) nr 1831/2003 artiklis 5 sätestatud loa andmise tingimused on täidetud. Seepärast tuleks anda luba L-tsüsteinhüdrokloriidmonohüdraadi kasutamiseks käesoleva määruse lisas esitatud tingimustel.
- (7) Kuna ohutusnõuded ei eelda L-tsüsteinhüdrokloriidmonohüdraadi loa tingimuste muudatuste viivitamatut kohaldamist, on asjakohane näha ette üleminekuperiood, et huvitatud isikud saaksid teha ettevalmistusi loa andmisest tulenevate uute nõuete täitmiseks.

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.⁽²⁾ Nõukogu direktiiv 70/524/EMÜ, 23. november 1970, söödalisandite kohta (EÜT L 270, 14.12.1970, lk 1).⁽³⁾ EFSA Journal 2013;11(10):3437.

- (8) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Loa andmine

Lisas kirjeldatud ainet, mis kuulub söödalisandite kategooriasse „organoleptilised lisandid” ja funktsionaalrühma „lõhna- ja maitseained”, lubatakse kasutada söödalisandina loomasöötares kõnealuses lisas esitatud tingimustel.

Artikkel 2

Üleminekumeetmed

1. Lisas kirjeldatud ainet ja seda ainet sisaldavaid eelsegusid, mis on toodetud ja märgistatud enne 30. juunit 2016 kooskõlas enne 31. detsembrist 2015 kohaldatavate eeskirjadega, võib jätkuvalt turule lasta ja kasutada kuni olemasolevate varude ammendumiseni.
2. Lisas kirjeldatud ainet sisaldavaid söödamaterjale ja segasööta, mis on toodetud ja märgistatud enne 31. detsembrist 2017 kooskõlas enne 31. detsembrist 2015 kohaldatavate eeskirjadega, võib jätkuvalt turule lasta ja kasutada olemasolevate varude ammendumiseni.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10. detsember 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

Söödalisandi identifitseerimisnumber	Loa hoidja	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimeetod	Loomaliik või -kategooria	Vanuse ülempiir	Miinumusi-saldus	Maksimumsi-saldus	Muud sätted	Loa kehtivusaja lõpp
						Toimeaine sisaldus milligrammides ühes kilogrammis täis-söödas, mille niiskusesisaldus on 12 %			

Kategooria: organoleptilised lisandid. Funktsionaalrühm: lõhna- ja maitseained.

2b920	—	L-tsüsteiin- hüdrokloriid- monohüdraat	<i>Söödalisandi koostis</i> <i>L-tsüsteiinhüdrokloriidmonohüdraat</i> <i>Toimeaine kirjeldus</i> <i>L-tsüsteiinhüdrokloriidmonohüdraat</i> $C_3H_7NO_2S \cdot HClH_2O$ CASi nr: 7048-04-6 <i>L-tsüsteiinhüdrokloriidmonohüdraadi</i> tahkis, mida valmistatakse linnusulgedest saadud keratiini hüdrolüüsil. Puhtus: min. 98,5 % proovist. <i>Analüüsimeetod</i> ⁽¹⁾ <i>L-tsüsteiinhüdrokloriidmonohüdraadi</i> koguse määramiseks söödalisandis: tiitrimine. Euroopa Farmakopöa (Ph. Eur. 6,0, meetod 01/2008:0895). Tsüst(e)iini, sh <i>L-tsüsteiinhüdrokloriidmonohüdraadi</i> koguse määramiseks eelsegus, segasöödas ja söödamaterjalis: ioonivahetuskromatograafia meetod kolonnijärgse derivatiseerimise ja fotomeetrilise määramisega. Komisjoni määrus (EÜ) nr 152/2009 ⁽²⁾ (III lisa F osa).	Kassid ja koerad	—	—	—	1. Lisandite ja eelsegude kasutusjuhendis märkida: — säilitamistingimused; — <i>L-tsüsteiinhüdrokloriidmonohüdraadi</i> lisamine sõltub sellest, kui suur on kasside ja koerte vajadus väävlisisaldusega aminohapete järele ja kui suur on muude väävlisisaldusega aminohapete osakaal söödas. 2. Kasutajate ohutus: käsitsemisel kanda respiraatorit, kaitseprille ja kaitsekindaid.	31. detsember 2025
-------	---	--	--	------------------	---	---	---	--	--------------------

⁽¹⁾ Analüüsimeetodite andmed on kättesaadavad referentlabori veebilehel: <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>.⁽²⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 152/2009, 27. jaanuar 2009, milles sätestatakse proovivõtu- ja analüüsimeetodid sööda ametlikuks kontrolliks (ELT L 54, 26.2.2009, lk 1).

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2307,**10. detsember 2015,****milles käsitletakse menadioonnaatriumbisulfiti ja menadioonnikotiinamiidbisulfiti kasutamise
lubamist kõikide loomaliikide söödalisandina****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötares kasutatavate söödalisandite kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 1831/2003 on sätestatud loomasöödas kasutatavatele söödalisanditele lubade andmine ning selliste lubade andmise alused ja kord. Kõnealuse määruse artikliga 10 on ette nähtud nõukogu direktiivi 70/524/EMÜ ⁽²⁾ alusel lubatud söödalisandite uuesti hindamine.
- (2) Direktiivi 70/524/EMÜ alusel on antud tähtajatu luba vitamiini K kasutamiseks kõikide loomaliikide söödalisandina. Vastavalt määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 10 lõikele 1 kanti see aine seejärel olemasoleva tootena söödalisandite registrisse.
- (3) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 10 lõikele 2 koostoimes artikliga 7 on esitatud taotlus, et menadioonnaatriumbisulfiti ja menadioonnikotiinamiidbisulfitina esineva vitamiini K₃ kasutamist kõikide loomaliikide söödalisandina hinnataks uuesti. Taotleja taotles kõnealuse söödalisandi liigitamist söödalisandite kategooriasse „toitainelised lisandid”. Taotlusele on lisatud määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 7 lõikes 3 nõutud andmed ja dokumendid.
- (4) Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „amet”) jõudis oma 16. jaanuari 2014. aasta arvamuses ⁽³⁾ järeldusele, et kavandatud tingimuste juures ei avalda menadioonnaatriumbisulfiti ja menadioonnikotiinamiidbisulfiti kasutamine söödas kahjulikku toimet loomade ja inimeste tervisele ega keskkonnale.
- (5) Amet leidis ka, et menadioonnaatriumbisulfit ja menadioonnikotiinamiidbisulfit on tõhusad vitamiin K allikad ning et kui asjakohased kaitsemeetmed on võetud, ei teki kasutajatel ohutusega probleeme. Ameti arvates ei ole vajadust turustamisjärge järelevalve erinõuete järele. Amet kinnitas määrusega (EÜ) nr 1831/2003 asutatud referentlabori esitatud aruande söödas sisalduvate kõnealuste söödalisandite analüüsimise meetodi kohta.
- (6) Menadioonnaatriumbisulfiti ja menadioonnikotiinamiidbisulfiti hindamine näitas, et määruse (EÜ) nr 1831/2003 artiklis 5 sätestatud loa andmise tingimused on täidetud. Seepärast tuleks anda luba menadioonnaatriumbisulfiti ja menadioonnikotiinamiidbisulfiti kasutamiseks käesoleva määruse lisas esitatud tingimustel.
- (7) Kuigi taotleja võttis tagasi taotluse menadioonnaatriumbisulfiti kasutamiseks joogivees, võib seda söödalisandit kasutada segasöödas, mida pärast manustatakse veega.
- (8) Kuna ohutusnõuded ei eelda menadioonnaatriumbisulfiti ja menadioonnikotiinamiidbisulfiti loa tingimuste muudatuste viivitamatut kohaldamist, on asjakohane näha ette üleminekuperiood, et huvitatud isikud saaksid teha ettevalmistusi loa andmisest tulenevate uute nõuete täitmiseks.
- (9) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.⁽²⁾ Nõukogu direktiiv 70/524/EMÜ, 23. november 1970, söödalisandite kohta (EÜT L 270, 14.12.1970, lk 1).⁽³⁾ EFSA Journal 2014;12(1):3532.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Loa andmine

Lisas kirjeldatud ainet, mis kuulub söödalisandite kategooriasse „toitainelised lisandid” ja funktsionaalrühma „vitamiinid, provitamiinid ja samalaadse toimega keemiliselt täpselt määratletud ained”, lubatakse kasutada söödalisandina loomasöötades kõnealuses lisas esitatud tingimustel.

Artikkel 2

Üleminekumeetmed

1. Lisas kirjeldatud aineid ja neid aineid sisaldavaid eelsegusid, mis on toodetud ja märgistatud enne 30. juunit 2016 kooskõlas enne 31. detsembrist 2015 kohaldatavate eeskirjadega, võib jätkuvalt turule lasta ja kasutada kuni olemasolevate varude ammendumiseni.
2. Lisas kirjeldatud aineid sisaldavaid söödamaterjale ja segasööta, mis on toodetud ja märgistatud enne 31. detsembrist 2016 kooskõlas enne 31. detsembrist 2015 kohaldatavate eeskirjadega, võib jätkuvalt turule lasta ja kasutada olemasolevate varude ammendumiseni, kui söödamaterjale ja segasööta kasutatakse toiduloomade söötmiseks.
3. Lisas kirjeldatud aineid sisaldavaid söödamaterjale ja segasööta, mis on toodetud ja märgistatud enne 31. detsembrist 2017 kooskõlas enne 31. detsembrist 2015 kohaldatavate eeskirjadega, võib jätkuvalt turule lasta ja kasutada olemasolevate varude ammendumiseni, kui söödamaterjale ja segasööta kasutatakse selliste loomade söötmiseks, keda ei kasutata toiduks.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10. detsember 2015

Komisjoni nimel

president

Jean-Claude JUNKER

Söödali- sandi identifit- seeri- misnu- mber	Loa hoidja	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimeetod	Loomaliik või -kate- gooria	Vanuse ülempiir	Miinimum- sisaldus	Maksimum- sisaldus	Muud sätted	Loa kehtivusaja lõpp
						Milligrammi toimeainet ühes kilogrammis täissöödas, mille niiskusesisaldus on 12 %			

Kategooria: toitainelised lisandid Funktsionaalrühm: vitamiinid, provitamiinid ja samalaadse toimega keemiliselt täpselt määratletud ained

3a710	—	„Menadioonnaatriumbisulfit” või „vitamiin K ₃ ”	<i>Söödalisandi koostis</i> Menadioonnaatriumbisulfit Kroom ≤ 45 mg/kg <i>Toimeaine kirjeldus</i> Menadioonnaatriumbisulfit $C_{11}H_9NaO_5S \cdot 3H_2O$ CASi nr: 6147-37-1 Valmistatud keemilise sünteesi teel Puhtus: vähemalt 96 % menadioonnaatriumbisulfiti kompleksi, mis vastab vähemalt 50 %-le menadioonile. <i>Analüüsimeetod</i> ⁽¹⁾ — Menadioonnaatriumbisulfiti määramine söödalisandis: spektrofotomeetriline meetod, kasutades nähtava valguse detektorit (VIS-detektorit) lainepikkusel 635 nm (VDLUFa – Bd.III 13.7.1). — Menadioonnaatriumbisulfiti määramine eelsegudes ja söödamaterjalis: Normaalfaasi kõrgefektiivne vedelikkromatograaf koos UV-detektoriga – õiguslik alus 29.4.2010, Itaalia Ametlik Teataja nr 120 25/5/2010.	Kõik loomaliigid	—	—	—	- Lisand tuleb lisada söödale eelsguna. - Söödalisandi ja eelsegude kasutamishetked tuleb märkida säilitus- ja stabiilsustingimused. - Märgistusel esitatava söödalisandi sisalduse märkimisel kasutatakse järgmisi ekvivalente: 1 mg vitamiin K₃ = 1 mg menadiooni = 2 mg menadioonnaatriumbisulfitit. - Tuleb võtta asjakohased meetmed, et vältida krooni sattumist õhku ja sellega kokkupuudet sissehingamisel või naha kaudu. Kui selliseid meetmeid ei ole tehnilistel põhjustel võimalik võtta või kui nendest ei piisa, võetakse kaitsemeetmed kooskõlas riiklike eeskirjadega, millega rakendatakse töötervishoidu ja tööohutust käsitlevaid ELi õigusakte, sealhulgas nõukogu direktiive 89/391/EMÜ, ⁽²⁾ 89/656/EMÜ, ⁽³⁾ 92/85/EMÜ, ⁽⁴⁾ 98/24/EÜ ⁽⁵⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/37/EÜ ⁽⁶⁾.	31. detsember 2025
-------	---	--	--	------------------	---	---	---	---	--------------------

Söödali- sandi identifit- seeri- misnu- mber	Loa hoidja	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimeetod	Loomaliik või -kate- gooria	Vanuse ülempiir	Miinum- sisaldus	Maksimum- sisaldus	Muud sätted	Loa kehtivusaja lõpp
						Milligrammi toimeainet ühes kilogrammis täissöödas, mille niiskusesisaldus on 12 %			
								5. Nõukogu direktiivi 89/686/EMÜ (7) kohaselt tuleb käsitlemisel kanda sobivaid kaitsekindaid ning hingamisteid ja silmi kaitsvaid va- hendeid.	
3a711	—	„Menadioon- nikotiinamiid- bisulfit“ või „vitamiin K ₃ ”	Söödalisandi koostis Menadioonnikotiinamiidbisulfit Kroom ≤ 142 mg/kg Toimeaine kirjeldus Menadioonnikotiinamiidbisulfit $C_{11}H_9O_5S \cdot C_6H_7N_2O$ CASi nr: 73581-79-0 Valmistatud keemilise sünteesi teel Puhtus: vähemalt 96 % menadioonni- kotiinamiidbisulfiti kompleksi, mis vastab vähemalt 43,9 %-le menadioo- nile ja 31,2 % nikotiinamiidile Analüüsimeetod ⁽¹⁾ — Menadioonnikotiinamiidbisulfiti määramine söödalisandis: spektro- fotomeetriline meetod, kasutades nähtava valguse detektorit (VIS- detektorit) lainepikkusel 635 nm (VDLUFA – Bd.III 13.7.1).	Kõik loo- maliigid	—	—	—	1. Lisand tuleb lisada söödale eelse- guna. 2. Söödalisandi ja eelsegude kasuta- misjuhistes tuleb märkida säilitus- ja stabiilsustingimused. 3. Märgistusel esitatava söödalisandi sisalduse märkimisel kasutatakse järgmisi ekvivalente: 1 mg vita- miin K ₃ = 1 mg mena- diooni = 2,27 mg menadioonni- kotiinamiidbisulfitit. 4. Tuleb võtta asjakohased meetmed, et vältida kroomi sattumist õhku ja sellega kokkupuudet sissehinga- misel või naha kaudu. Kui selliseid meetmeid ei ole tehnilistel põhjus- tel võimalik võtta või kui nendest ei piisa, võetakse kaitsemeetmed kooskõlas riiklike eeskirjadega, millega rakendatakse töötervis- hoidu ja tööohutust käsitlevaid ELi õigusakte, sealhulgas direktii- ve 89/391/EMÜ, 89/656/EMÜ, 92/85/EMÜ, 98/24/EÜ ja 2004/37/EÜ.	31. detsem- ber 2025

Söödali- sandi identifit- seeri- misnu- mber	Loa hoidja	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimetod	Loomaliik või -kate- gooria	Vanuse ülempiir	Miinum- sisaldus	Maksimum- sisaldus	Muud sätted	Loa kehtivusaja lõpp
						Milligrammi toimeainet ühes kilogrammis täissöödas, mille niiskusesisaldus on 12 %			
			— Menadioonnikotiinamiidbisulfiti määramine eelsegudes ja sööda- materjalis: Normaalfaasi kõrgefek- tiivne vedelikkromatograaf – õi- guslik alus 29.4.2010, Itaalia Ametlik Teataja nr 120 25/5/2010.					5. Direktiivi 89/686/EMÜ kohaselt tuleb käitlemisel kanda sobivaid kaitsekindaid ning hingamisteid ja silmi kaitsvaid vahendeid.	

(¹) Analüüsimetoodite üksikasjad on kättesaadavad Euroopa Liidu söödalisanidite referentlabori veebilehel järgmisel aadressil: <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>

(²) Nõukogu direktiiv 89/391/EMÜ, 12. juuni 1989, töötajate töötervishoiu ja tööohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta (EÜT L 183, 29.6.1989, lk 1).

(³) Nõukogu direktiiv 89/656/EMÜ, 30. november 1989, töötajate isikukaitsevahendite kasutamise seotud tervisekaitse ja ohutuse miinimumnõuete kohta (EÜT L 393, 30.12.1989, lk 18).

(⁴) Nõukogu direktiiv 92/85/EMÜ, 19. oktoober 1992, rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate tööohutuse ja töötervishoiu parandamise meetmete kehtestamise kohta (EÜT L 348, 28.11.1992, lk 1).

(⁵) Nõukogu direktiiv 98/24/EÜ, 7. aprill 1998, töötajate tervise ja ohutuse kaitse kohta keemiliste mõjuritega seotud ohtude eest tööl (EÜT L 131, 5.5.1998, lk 11).

(⁶) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/37/EÜ, 29. aprill 2004, töötajate kaitse kohta tööl kantseroogenide ja mutageenidega kokkupuutest tulenevate ohtude eest (ELT L 158, 30.4.2004, lk 50).

(⁷) Nõukogu direktiiv 89/686/EMÜ, 21. detsember 1989, isikukaitsevahendeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 399, 30.12.1989, lk 18).

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/2308,**10. detsember 2015,****millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 ⁽¹⁾,võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärust (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga ⁽²⁾, eriti selle artikli 136 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Rakendusmääruses (EL) nr 543/2011 on sätestatud vastavalt mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay vooru tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XVI lisa A osas sätestatud toodete ja ajavahemike kohta kindlad impordiväärtused.
- (2) Iga turustuspäeva kindel impordiväärtus on arvutatud rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 136 lõike 1 kohaselt, võttes arvesse päevaandmete erinevust. Seetõttu peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikliga 136 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

*Artikkel 2*Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10. detsember 2015

*Komisjoni nimel**presidendi eest**põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektor*

Jerzy PLEWA

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.⁽²⁾ ELT L 157, 15.6.2011, lk 1.

LISA

Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(eurot 100 kg kohta)

CN-kood	Kolmanda riigi kood ⁽¹⁾	Kindel impordiväärtus
0702 00 00	MA	94,8
	TR	83,5
	ZZ	89,2
0707 00 05	MA	90,3
	TR	152,1
	ZZ	121,2
0709 93 10	MA	61,3
	TR	151,4
	ZZ	106,4
0805 10 20	MA	71,7
	TR	62,0
	ZA	67,0
	ZW	32,0
	ZZ	58,2
0805 20 10	MA	73,5
	ZZ	73,5
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	TR	83,1
	ZA	96,8
	ZZ	90,0
0805 50 10	TR	94,3
	ZZ	94,3
0808 10 80	AU	155,4
	CL	80,0
	NZ	213,1
	US	119,6
	ZA	187,3
	ZZ	151,1
0808 30 90	CN	58,1
	TR	130,9
	ZZ	94,5

⁽¹⁾ Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni 27. novembri 2012. aasta määruses (EL) nr 1106/2012, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 471/2009 (mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega) seoses riikide ja territooriumide nomenklatuuri ajakohastamisega (ELT L 328, 28.11.2012, lk 7). Kood „ZZ” tähistab „muud päritolu”.

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2015/2309,

10. detsember 2015,

tulemusliku relvaekspordi kontrolli edendamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 26 lõiget 2 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Riigipeade ja valitsusjuhtide poolt 12. detsembril 2003 vastu võetud Euroopa julgeolekustrateegias tuuakse välja viis peamist probleemi, millega liit peab küllma sõja järgsel perioodil tegelema: terrorism, massihävitusrelvade levik, piirkondlikud konfliktid, riikide kokkuvarisemine ja organiseeritud kuritegevus. Kõnealusest viiest probleemist nelja puhul on keskseks teguriks tavarelvade kontrollimatu ringluse tagajärjed. Nimetatud strateegias rõhutatakse ekspordikontrolli tähtsust relvade leviku piiramisel.
- (2) Liit võttis 5. juunil 1998 vastu poliitiliselt siduva relvaekspordi toimumisjuhendi, kehtestades tavarelvade seaduslikku kaubandust reguleerivad ühised kriteeriumid.
- (3) Euroopa Ülemkogu poolt 15. ja 16. detsembril 2005 vastu võetud ELi strateegias väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseadusliku hankimise ja salakaubaveo vastaseks võitluseks nähakse ette, et liit peaks piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil toetama ekspordikontrolli tugevdamist ning relvaekspordi toimumisjuhendi kriteeriumide edendamist, aidates muu hulgas ELi-välistel riikidel koostada asjakohaseid kodumaiseid õigusakte ning edendades läbipaistvust suurendavaid meetmeid.
- (4) Relvaekspordi toimumisjuhend asendati 8. detsembril 2008 nõukogu ühise seisukohaga 2008/944/ÜVJP, (⁽¹⁾) mis on õiguslikult siduv ja milles sätestatakse kaheksa kriteeriumi, mille alusel tuleb tavarelvade ekspordi taotlusi hinnata. See sisaldab ka teavitamise ja konsulteerimise korda relvaekspordi keelamise korral ning läbipaistvusmehhanisme, nagu relvaeksporti käsitlevate ELi aastaaruannete avaldamine. Ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP järgib mitu ELi-välist riiki.
- (5) Ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP artiklis 11 nähakse ette, et liikmesriigid peavad andma endast parima, et julgustada teisi sõjalise tehnoloogia ja varustusega tegelevaid riike kohaldama nimetatud ühise seisukoha kriteeriume.
- (6) ÜRO Peaassamblee võttis 2. aprillil 2013. aastal vastu relvakaubanduslepingu ning see jõustus 24. detsembril 2014. Relvakaubanduslepingu eesmärk on suurendada läbipaistvust ja vastutust relvakaubanduses. Nii nagu ühises seisukohas 2008/944/ÜVJP, sätestatakse ka relvakaubanduslepingus mitu riskihindamiskriteeriumi, mille alusel tuleb relvade ekspordi taotlusi hinnata. Liit toetab relvakaubanduslepingu tulemuslikku rakendamist ja ülemaailmselt kehtivaks muutmist, kasutades selleks eriotstarbelist programmi, mis võeti vastu nõukogu otsuse 2013/768/ÜVJP (⁽²⁾) alusel. Kõnealuse programmiga aidatakse paljudel ELi-välistel riikidel, kes esitavad vastava palve, tugevdada oma relvatarnete kontrolli süsteeme kooskõlas relvakaubanduslepingu nõuetega.
- (7) Seetõttu on oluline tagada vastastikune täiendavus käesolevas otsuses sätestatud teavitus- ja toetustegevuste ja otsuses 2013/768/ÜVJP sätestatud teavitus- ja toetustegevuste vahel. Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, endine Jugoslaavia vabariik Makedoonia, Serbia, Montenegro, Kosovo *, Alžeeria, Egiptus, Liibüa, Maroko, Tuneesia,

(⁽¹⁾) Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

(⁽²⁾) Nõukogu 16. detsembri 2013. aasta otsus 2013/768/ÜVJP ELi tegevuse kohta relvakaubanduslepingu rakendamise toetamiseks Euroopa julgeolekustrategia raames (ELT L 341, 18.12.2013, lk 56).

* Selline nimekasutus ei mõjuta Kosovo staatuse küsimuses võetud seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244(1999) ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

Armeenia, Aserbaidžaan, Valgevene, Gruusia, Moldova Vabariik, Ukraina, Benin, Burkina Faso, Cabo Verde, Côte d'Ivoire, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Libeeria, Mali, Niger, Nigeeria, Senegal, Sierra Leone, Togo, Mauritania, Kamerun, Tšaad ja Hiina on määratletud kui käesoleva otsuse kohase abi saajad. Eelkõige tuleks käesoleva otsusega määratletud abisaajaid, kes ei ole astunud samme relvakaubanduslepingu allkirjastamise ega sellega ühinemise suunas, innustada sellega ühinema, kasutades selleks käesoleva otsuse alusel ellu viidavaid tegevusi. Samamoodi tuleks asjakohasel juhul innustada abisaajaid, kes on relvakaubanduslepingu üksnes allkirjastanud, kuid ei ole seda veel ratifitseerinud, seda ratifitseerima. Käesolev otsus võib seega eduka rakendamise korral samuti toimida abivahendina relvakaubanduslepinguga seotud ja otsuse 2013/768/ÜVJP alusel antava toetuse tõhustamisel.

- (8) Liidu tegevus tulemusliku ja läbipaistva relvaekspordi kontrolli edendamisel on alates 2008. aastast tuginenud nõukogu ühismeetmele 2008/230/ÜVJP ⁽¹⁾ ning nõukogu otsustele 2009/1012/ÜVJP ⁽²⁾ ja 2012/711/ÜVJP ⁽³⁾. Elluviidud tegevustega on eelkõige toetatud täiendava piirkondliku koostöö tegemist ning läbipaistvuse ja vastutuse suurendamist kooskõlas ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP põhimõtete ja selles sätestatud hindamiskriteeriumitega. Kõnealuste tegevuste objektideks on tavaliselt olnud liidu ida- ja lõunanaabruses asuvad kolmandad riigid.
- (9) Viimastel aastatel on liit samuti andnud abi kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi kontrolli parandamiseks ELi-välistes riikides muude ELi rahastamisvahendite kui ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) eelarve alusel ellu viidud projektide raames. Kõnealuseid jõupingutusi on täiendatud tippkeskuste algatuse abil. Tuleks tagada koordineerimine tegevustega, mis on seotud kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi kontrolliga.
- (10) Nõukogu tegi Saksamaa majandus- ja ekspordikontrolli föderaalsele ametile (BAFA) ülesandeks otsuste 2009/1012/ÜVJP ja 2012/711/ÜVJP tehnilise rakendamise. BAFA viis edukalt lõpule kõik nimetatud otsustega ette nähtud tegevused. BAFA on ka rakendusamet projektide jaoks, millega toetatakse relvakaubanduslepingu tõhusat rakendamist otsuse 2013/768/ÜVJP alusel. Eeltoodut arvestades on BAFA valimine käesoleva otsusega kavandatud liidu tegevuste rakendusametuseks põhjendatud, sest BAFA-l on tõendatud kogemused, kvalifikatsioon ja vajalikud eksperditeadmised relvaekspordi kontrolli alaste liidu tegevuste valdkonnas. BAFA valimine soodustab relvakaubanduslepingu teavitustegevuse programmi ja käesoleva otsusega kavandatavate tegevuste vahelise sünergia kindlakstegemist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Rahu ja julgeoleku edendamiseks ja kooskõlas Euroopa julgeolekustrateegiaga taotleb liit järgmiste eesmärkide saavutamist:
- a) tulemusliku relvaekspordi kontrolli edendamine ELi-välistes riikides kooskõlas ühises seisukohas 2008/944/ÜVJP ja relvakaubanduslepingus sätestatud põhimõtetega ning vajaduse korral kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi kontrolli vallas ellu viidavate liidu abiprojektide vastastikuse täiendavuse ja sünergia saavutamine;
- b) ELi-väliste riikide jõupingutuste toetamine kodumaisel ja piirkondlikul tasandil, et muuta tavarelvade kaubandus vastutustundlikumaks ja läbipaistvamaks.
2. Liit püüab lõikes 1 osutatud eesmärgid saavutada järgmiste projekti raames läbi viidavate tegevuste abil:
- a) ühises seisukohas 2008/944/ÜVJP ja relvakaubanduslepingus sätestatud kriteeriumite ja põhimõtete täiendav edendamine ELi-välistes riikides, lähtudes otsuste 2012/711/ÜVJP ja 2009/1012/ÜVJP ning ühismeetme 2008/230/ÜVJP rakendamisel saavutatust;
- b) kolmandate riikide abistamine vajaduse korral selliste asjaomaste õiguslike ja haldusmeetmete koostamisel, ajakohastamisel ja rakendamisel, mille eesmärk on kehtestada tulemuslik tavarelvade ekspordi kontrolli süsteem;

⁽¹⁾ Nõukogu 17. märtsi 2008. aasta ühismeetme 2008/230/ÜVJP relvaekspordikontrolli ning relvaekspordi toimejäreleandmise põhimõtete ja kriteeriumide edendamiseks kolmandates riikides läbiviidava ELi tegevuse toetamise kohta (ELT L 75, 18.3.2008, lk 81).

⁽²⁾ Nõukogu 22. detsembri 2009. aasta otsus 2009/1012/ÜVJP relvaekspordikontrolli ning ühismeetme 2008/944/ÜVJP põhimõtete ja kriteeriumide edendamiseks kolmandates riikides läbiviidava ELi tegevuse toetamise kohta (ELT L 348, 29.12.2009, lk 16).

⁽³⁾ Nõukogu 19. novembri 2012. aasta otsus 2012/711/ÜVJP relvaekspordikontrolli ning ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP põhimõtete ja kriteeriumide edendamiseks kolmandates riikides läbiviidava liidu tegevuse toetamise kohta (ELT L 321, 20.11.2012, lk 62).

- c) abisaajate abistamine litsentse väljastavate ja õiguskaitseametnike koolitamisel, et tagada piisav relvaekspordi kontrollide rakendamine ja jõustamine;
- d) rahvusvahelises relvakaubanduses läbipaistvuse ja vastutuse edendamine, toetades muu hulgas riiklikke ja piirkondlikke meetmeid, millega edendatakse läbipaistvust ja nõuetele vastavat kontrolli tavarelvade ekspordi puhul;
- e) relvakaubanduslepinguga ühinemise suunas samme mitteastunud abisaajate innustamine lepingule alla kirjutama ja sellega ühinema ning lepingule allakirjutanud riikide innustamine seda ratifitseerima;
- f) relvade kõrvalesuunamise ohu ja selle vähendamise täiendava analüüsimise edendamine, seda nii impordi kui ka ekspordi vaatenurgast.

Projektide raames korraldatavate käesolevas lõikes osutatud tegevuste üksikasjalik kirjeldus on esitatud lisas.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja”).
2. Artikli 1 lõikes 2 osutatud projekti raames läbi viidavate tegevuste tehnilist rakendamist teostab BAFA.
3. BAFA täidab oma ülesandeid kõrge esindaja vastutuse all. Sel eesmärgil lepib kõrge esindaja BAFAGA kokku vajalikud korraldused.

Artikkel 3

1. Lähtesumma artikli 1 lõikes 2 osutatud projektitegevuste rakendamiseks on 999 000 eurot.
2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud summast, hallatakse vastavalt liidu eelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja eeskirjadele.
3. Komisjon teostab järelevalvet lõikes 1 osutatud lähtesumma nõuetekohase haldamise üle. Sel eesmärgil sõlmib komisjon BAFAGA rahastamislepingu. Rahastamislepingus nähakse ette, et BAFA tagab liidu abi nähtavuse, mis vastab abi suurusele.
4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 nimetatud rahastamislepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Komisjon teavitab nõukogu nimetatud protsessis esile kerkinud raskustest ja rahastamislepingu sõlmimise kuupäevast.

Artikkel 4

Kõrge esindaja annab nõukogule käesoleva otsuse rakendamise kohta aru, lähtudes BAFA koostatud korrapärastest aruannetest. Nimetatud aruanded on nõukogu läbi viidava hindamise aluseks. Komisjon annab aru artikli 1 lõikes 2 osutatud projekti rakendamise finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Otsus kaotab kehtivuse 30 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 nimetatud rahastamislepingu sõlmimise kuupäevast või kuue kuu möödumisel otsuse vastuvõtmise kuupäevast, kui selle aja jooksul ei ole rahastamislepingut sõlmitud.

Brüssel, 10. detsember 2015

Nõukogu nimel

eesistuja

F. BAUSCH

LISA

ARTIKLI 1 LÕIKES 2 OSUTATUD PROJEKTI RAAMES LÄBI VIIDAVAD TEGEVUSED**1. EESMÄRGID**

Käesoleva otsuse eesmärgid on edendada relvade üleandmise kontrolli parandamist ja toetada jõupingutusi kodumaisel ja piirkondlikul tasandil, et muuta rahvusvaheline tavarelvade kaubandus vastutustundlikumaks ja läbipaistvamaks. Kui see on asjakohane, peaksid eesmärgid hõlmama ühises seisukohas 2008/944/ÜVJP ja relvakaubanduslepingus sätestatud põhimõtete ja kriteeriumide edendamist. Kõnealuste eesmärkide täitmisel tuleks vajaduse korral püüda saavutada vastastikune täiendavus ja sünergia liidu abiprojektidega, mida viiakse ellu kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi kontrolli vallas.

Nimetatud eesmärkide saavutamiseks peaks liit jätkama ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP standardite edendamist, lähtudes otsuste 2012/711/ÜVJP ja 2009/1012/ÜVJP ning ühismee 2008/230/ÜVJP rakendamisel saavutatust. Selleks tuleks abisaajatele vajaduse korral anda abi selliste asjaomaste õiguslike ja haldusmeetmete koostamisel, ajakohastamisel ja rakendamisel, mille eesmärk on toetada tulemuslikku tavarelvade üleandmise kontrolli süsteemi. Samuti tuleks osutada toetust relvade kõrvaesuunamise ohu hindamiseks ja selle vähendamiseks.

Samuti tuleks toetada relvade üleandmise kontrolli rakendamise ja jõustamise eest vastutavate litsentse väljastavate ja õiguskaitseametnike koolitamist ning riiklike ja piirkondlike meetmeid, et edendada läbipaistvust ja nõuetele vastavat kontrolli tavarelvade ekspordi puhul. Lisaks tuleks edendada kontakte erasektoriga ning relvade üleandmist reguleerivate asjakohaste siseriiklike haldus- ja õigusnormide järgimist.

2. RAKENDUSASUTUSE VALIMINE

Käesoleva otsuse rakendamine tehakse ülesandeks BAFA-le. Vajaduse korral teeb BAFA koostööd liidu liikmesriikide ekspordikontrolliasutuste, asjaomaste piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide, mõttekodade, uurimisinstituutide ja valitsusväliste organisatsioonidega.

BAFA-l on suured kogemused relvaekspordi kontrolli alase abi andmisel ja teavitustegevuse korraldamisel. BAFA on omandanud sellised kogemused kõigis olulistes strateegilise ekspordikontrolli valdkondades, mis puudutavad keemilisi, bioloogilisi, kiirgus- ja tuumaohte, kahesuguse kasutusega kaupu ja relvastust. BAFA on kõnealuste programmide ja tegevuste kaudu omandanud põhjalikud teadmised ekspordikontrolli süsteemide kohta enamikus käesoleva otsusega hõlmatud abisaajates.

Relvaekspordi kontrolli alase abi ja teavitustegevuse osas viis BAFA edukalt lõpule otsuste 2009/1012/ÜVJP ja 2012/711/ÜVJP rakendamise. BAFA juhib ka otsusega 2013/768/ÜVJP loodud relvakaubanduslepingu rakendamise toetamise programmi tehnilist rakendamist.

Eelkirjeldatust tulenevalt on BAFA-l ainulaadne võimalus teha kindlaks ekspordikontrolli süsteemide tugevad ja nõrgad küljed abisaajates käesoleva otsusega ettenähtud tegevuste tulemusel. Seetõttu suudab BAFA edukalt edendada erinevate relvaekspordi kontrolli alaste abitegevuste ja teavitusprogrammide vahelist sünergia ja vältida tarbetut topelttööd.

3. KOOSKÕLASTAMINE MUUDE EKSPORDIKONTROLI VALDKONNAS ELLU VIIDAVATE LIIDU ABIPROJEKTIDEGA

Tuginedes kogemustele, mis on saadud varasemate ekspordikontrollialaste liidu teavitustegevuste käigus, mis hõlmasid nii kahesuguse kasutusega kaupu kui ka tavarelvi, tuleks püüda saavutada sünergia ja vastastikune täiendavus. Seetõttu tuleks punktides 4.2.1–4.2.3 osutatud tegevused võimaluse korral läbi viia koos muude kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi kontrolli alaste tegevustega, mida rahastatakse muude liidu rahastamisvahendite kui ÜVJP eelarve alusel. Eelkõige tuleks kaaluda võimalust korraldada üritusi vahetult üksteise järel. Seda tuleks teha, järgides täiel määral asjaomaste liidu rahastamisvahendite kasutamise suhtes kehtestatud õiguslike ja finantsalaseid piiranguid.

4. PROJEKTI RAAMES LÄBI VIIDAVATE TEGEVUSTE KIRJELDUS

4.1. Projekti eesmärgid

Põhieesmärk on anda tehnilist abi mitmele abisaajale, kes on näidanud üles soovi arendada oma standardeid ja tavasid relvaekspordi kontrolli valdkonnas. Sel eesmärgil pööratakse elluviidavate tegevuste käigus tähelepanu abisaajate staatusele, eelkõige seoses järgmisega:

- võimalik osalemine või osalemistaotlus rahvusvahelistes ekspordikontrollisüsteemides, mis seonduvad tavarelvade ning kahesuguse kasutusega kaupade ja tehnoloogiate üleandmisega;
- liidu liikmelisuse taotlemine ning kas riik on ametlik kandidaatriik või potentsiaalne kandidaatriik;
- relvakaubanduslepingu suhtes võetud seisukoht.

Kui käsitletavat abisaajat on relvakaubanduslepingu üksnes allkirjastanud, tuleks tegevuste käigus (kui see on teostatav) püüda paremini kindlaks teha takistused lepingu ratifitseerimiseks, eelkõige kui need takistused on tehnilist laadi ning seonduvad rakendamissuutlikkusega seotud puudujääkide või vajadustega. Kui see on asjakohane, tuleks edendada võimalikku liidu toetust, mida antakse otsuse 2013/768/ÜVJP alusel. Kui käsitletavat abisaajat ei ole relvakaubanduslepingule alla kirjutamiseks ega sellega ühinemiseks teinud ühtegi sammu, tuleks tegevustega edendada relvakaubanduslepinguga ühinemist, kasutades võimaluse korral abi teistelt abisaajatelt, kes on relvakaubanduslepingu ratifitseerinud.

Täiendavaks eesmärgiks on suurendada mitme abisaaja teadlikkust seoses relvade kõrvalesuunamise ohu hindamisega ja selle ohu vähendamisega, seda nii impordi kui ka ekspordi vaatenurgast. Kõnealuse täiendava eesmärgi täitmiseks ellu viidavad tegevused võimaldavad omavahel seostada relvade üleandmise kontrollimise ja teised projektid, mille eesmärk on relvade kõrvalesuunamise ärahoidmine, nagu näiteks füüsilise julgeoleku ja varude haldamisega seotud tegevused ning tegevused, millele toetatakse relvade ja laskemoona jälgitavust.

4.2. Projekti kirjeldus

4.2.1. Piirkondlikud seminarid

Projekti raames korraldatakse kuni kuus kahepäevast seminari, pakkudes koolitust tavarelvade ekspordi kontrolliga seotud asjakohastes valdkondades.

Seminaril osalevad hõlmatud abisaajate riigiametnikud, litsentse väljastavad ja õiguskaitseametnikud (kuni 30 osalejat). Vajaduse korral võidakse osalema kutsuda ka parlamentide esindajaid ning tööstusharude ja kodanikuühiskonna esindajaid.

Koolituse viivad läbi liikmesriikide riiklike asutuste eksperdid (sealhulgas endised ametnikud), ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP järgivate riikide esindajad ning erasektori ja kodanikuühiskonna esindajad.

Seminarid võivad toimuda asukohtades, mille määrab kindlaks kõrge esindaja, kes konsulteerib nõukogu tavarelvastuse ekspordi töörühmaga (COARM).

Piirkondlikud seminarid korraldatakse järgmiselt:

- a) kuni kaks seminari Kagu-Euroopa riikidele;
- b) kuni kaks seminari Euroopa naabruspoliitikas osalevatele Ida-Euroopa ja Kaukaasia riikidele;
- c) kuni kaks seminari Euroopa naabruspoliitikaga seotud Põhja-Aafrika Vahemere piirkonna riikidele.

Selline piirkondlik jaotus, mille alusel korraldatakse igas piirkonnas kaks seminari, ei pruugi ebasoodsate asjaolude korral olla teostatav, näiteks osalejate arv on ootamatult liiga väike, ükski piirkonnas abisaaja ei tee tõsiseltvõetavat pakkumist seminari korraldamiseks, ilmneb tegevuse dubleerimine teiste teavitustegevuste pakkujate tegevusega. Kui ühes või kahes piirkonnas seminare ei toimu, võib teises piirkonnas või teistes piirkondades läbi viidavate seminaride arvu vastavalt suurendada, pidades samas kinni kuue seminari piirmäärast.

4.2.2. Õppeviisiidid

Projekt hõlmab kuni kuut kahepäevast õppeviisi liikmesriikide asjaomastesse ametiasutustesse, millel osalevad valitsusametnikud ning litsentse väljastavad ja õiguskaitseametnikud. Õppeviisiidid peaksid hõlmama vähemalt kolme abisaajat ning vähemalt üht abisaajat, kes ei ole relvakaubanduslepingut ratifitseerinud.

4.2.3. Abisaajate individuaalne abistamine

Projekti raames korraldatakse konkreetsetele abisaajatele kuni 30 päeva mahus seminare (võimaluse korral kohapeal), millel osalevad valitsusametnikud ning litsentse väljastavad ja õiguskaitseametnikud. Sõltuvalt konkreetsetest vajadustest ning abisaajate ja ELi liikmesriikide ekspertide kättesaadavusest võib piirmääraks oleva 30 päeva raames korraldada minimaalselt kahepäevaseid ja maksimaalselt viiepäevaseid seminare.

Eksperditeadmisi annavad liikmesriikide riiklike asutuste eksperdid (sealhulgas endised ametnikud), ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP järgivate riikide esindajad ning erasektori ja kodanikuühiskonna esindajad.

Kõnealuseid individuaalse abistamise seminare korraldatakse peamiselt abisaajate taotlusel. Nende eesmärgiks on käsitleda abisaaja tõstatatud konkreetset küsimust või konkreetset vajadust, mida tehakse näiteks piirkondliku seminari või liidu ekspertide ja rakendusasutusega toimuvate korrapäraste kontaktide raames.

4.2.4. Kontrollnimekirjade kohaldamine

Rakendusasutus moodustab tehniliste ekspertide reservi ekspordi kontrollnimekirjade kohaldamiseks. Ekspertid valitakse võimalikult paljudest liikmesriikidest.

Kontrollnimekirjade kohaldamist käsitlevatele taotlustele, mille on esitanud abisaajate asjakohased ametiasutused, ekspertide määramiseks (olenevalt eksperti kättesaadavusest) on võimalik kasutada 100 töötundi (tuginedes tavalistele eksperditasudele, mis on sätestatud punktis 5). Rakendusasutus töötab välja vormi selliste taotluste esitamiseks, võttes arvesse reitinguarvamuse mitteametlikku laadi ja konfidentsiaalsuse küsimust.

4.2.5. Üritus lõpliku hinnangu andmiseks

Käesoleva otsuse alusel läbi viidavate tegevuste lõpphindamiseks korraldatakse Brüsselis kahepäevane üritus, kus osalevad nii abisaajad kui ka liikmesriigid võimaluse korral COARMi koosolekuga järjestikustel päevadel.

Üritusel kutsutakse osalema kuni kaks esindajat (valitsusametnikud ning litsentse väljastavad ja õiguskaitseametnikud) igast punktis 6.1 loetletud abisaajast.

4.2.6. Relvade kõrvalesuunamisega seonduvad tegevused

Kõnealune projekt hõlmab kahe seminari korraldamist Lääne-Aafrika ja Saheli riikidele ning Hiinale:

- üks kahepäevane „stardiseminar” kuni kahele esindajale abisaajatest;
- üks kahepäevane kokkuvõttev seminar kuni kolmele esindajale abisaajatest.

Seminarid peaksid toimuma Lääne-Aafrika ja Saheli riikides.

5. EKSPERDITASUD

Ekspertitasusid makstakse punktides 4.2.2–4.2.4 osutatud tegevuste läbiviimisel. Punktis 4.2.4 osutatud tegevuste puhul esitatakse ekspertitasud tunnipõhiselt, sõltuvalt kauba kindlaksmääramise taotluste peale tegelikult kulutatud ajast (tundides). Prognooside kohaselt tasutakse ekspertitasusid maksimaalselt 100 ekspordile (800 tundi).

6. ABISAAJAD

6.1. Abisaajad punktide 4.2.1–4.2.5 alusel läbi viidavate tegevuste puhul

- i) Kagu-Euroopa (Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik, Montenegro, Serbia ja Kosovo*);
- ii) Euroopa naabruspoliitika Põhja-Aafrika Vahemere piirkonna riigid (Alžeeria, Egiptus, Liibüa, Maroko ja Tuneesia);
- iii) Euroopa naabruspoliitika Ida-Euroopa ja Kaukaasia riigid (Armeenia, Aserbaidžaan, Valgevene, Gruusia, Moldova Vabariik ja Ukraina).

6.2. Abisaajad punkti 4.2.6 alusel läbi viidavate tegevuste puhul

ECOWASI liikmesriigid (Benin, Burkina Faso, Cabo Verde, Côte d'Ivoire, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Libeeria, Mali, Niger, Nigeeria, Senegal, Sierra Leone, Togo); Mauritania, Kamerun, Tšaad, Hiina.

6.3. Abisaajate loetelu muutmine

Töörühm COARM võib kõrge esindaja ettepanekul otsustada muuta abisaajate loetelu, esitades asjakohase põhjenduse.

7. PROJEKTI TULEMUSED JA RAKENDAMISE NÄITAJAD

Projekti tulemuste hindamisel võetakse lisaks punktis 4.2.5 osutatud lõpphinna andmise üritusele arvesse järgmist:

7.1. Abisaajate individuaalne hindamine

Tegevuste lõpuleviimisel esitab rakendusamet Euroopa välis teenistusele ja komisjonile eduaruande iga punktis 6.1 osutatud abisaaja kohta. Kõnealune aruanne koostatakse koostöös asjaomastes riikides asuvate ELi delegatsioonidega ning selles tehakse kokkuvõtte tegevustest, mis teostati abisaajas otsuse kehtivuse ajal. Aruandes hinnatakse ka abisaaja suutlikkust relvade üleandmise kontrollimise valdkonnas. Kui abisaaja on relvakaubanduslepingu osaline, hinnatakse seda, kuidas olemasolev suutlikkus võimaldab relvakaubanduslepingut rakendada.

7.2. Mõjuhindang ja rakendamise näitajad

Käesoleva otsusega sätestatud tegevuste mõju tuleks tehniliselt hinnata pärast seda, kui need on punktis 6.1 osutatud abisaajate osas lõpule viidud. Mõjuhindangu teeb kõrge esindaja koostöös COARMiga ning vajaduse korral abisaajates paiknevate ELi delegatsioonide ja muude asjaomaste sidusrühmadega.

Sel eesmärgil kasutatakse järgmisi näitajaid:

- kas relvade üleandmise kontrollimise valdkonnas on kehtestatud asjaomased siseeeskirjad ning kas ja millises ulatuses nad on vastavuses ühise seisukoha 2008/944/ÜVP sätetega (muu hulgas hindamiskriteeriumite kohaldamise, sõjaliste kaupade ühise ELi nimekirja rakendamise ja aruandluse osas);

- teave jõustamisjuhtumite kohta (olemasolu korral);
- kas abisaajad on võimelised esitama aruandeid relvaekspordi ja/või -impordi kohta, võttes muu hulgas arvesse ÜRO registrit, relvakaubanduslepingu aastaaruandeid, siseriiklikku aruannet;
- kas abisaaja järgib või kavatseb ametlikult järgida ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP.

Punktis 7.1 osutatud individuaalse hindamise aruannetes tuleks vajaduse korral viidata kõnealustele rakendamise näitajatele.

8. ELI TEAVITUSPORTAALI KASUTAMISE EDENDAMINE

Otsusega 2012/711/ÜVJP ette nähtud veebiportaal on välja töötatud ELile kuuluva ressursi vormis (<https://export-control.jrc.ec.europa.eu>). Portaal toimib ELi kõigi teavitusprogrammide ühisplatvormina (kahesuguse kasutusega kaubad, relvad, relvakaubandusleping). Punktides 4.2.1–4.2.5 loetletud tegevustega suurendatakse teadlikkust ELi teavitusportaali kohta ning edendatakse selle kasutamist. Teavitustegevustes osalejaid tuleks teavitada veebiportaali kasutajaliidesest, mis annab alalise juurdepääsu ressursidele, dokumentidele ja kontaktidele. Samamoodi tuleks veebiportaali kasutamist edendada teiste ametnike seas, kes ei saanud abi- ja teavitustegevustes otseselt osaleda.

9. ELI NÄHTAVUS

Rakendusasutus võtab kõik vajalikud meetmed teadvustamiseks avalikkusele asjaolu, et tegevust rahastab Euroopa Liit. Selliseid meetmeid võetakse kooskõlas Euroopa Komisjoni avaldatud ELi välistegevuse kommunikatsiooni ja nähtavuse käsiraamatuga. Rakendusasutus tagab seega liidu panuse nähtavuse sobivate märkide ja reklaami kaudu, toonitades liidu rolli ja suurendades teadlikkust käesoleva otsuse tegemise põhjustest, samuti liidu toetusest sellele otsusele ning selle toetuse tulemustest. Projekti käigus koostatavas materjalis esitatakse liidu lippu silmapaistval viisil kooskõlas liidu asjaomaste suunistega.

Võttes arvesse, et kavandatavate tegevuste ulatus ja laad on väga erinev, kasutatakse mitut tutvustusvahendit, muu hulgas traditsioonilist meediat, veebisaiti, sotsiaalmeediat ning teabe- ja edendamismaterjale, sealhulgas infograafika, reklaamlehed, teabelehed, pressiteated ja vajaduse korral ka muu materjal. Projekti raames koostatud trükkised ja korraldatud avalikud sündmused tähistatakse vastavalt.

10. KESTUS

Projekti rakendamise eeldatav kogukestus on 24 kuud.

11. ARUANDLUS

Rakendusasutus koostab korrapäraselt kvartaliaruandeid, sealhulgas aruandeid pärast iga tegevuse lõpuleviimist. Need aruanded tuleb esitada kõrgele esindajale hiljemalt kuue nädala möödumisel vastavate tegevuste lõpuleviimisest.

12. PROJEKTI HINNANGULINE KOGUMAKSUMUS JA LIIDU RAHALINE TOETUS

Projekti hinnanguline kogumaksumus on 1 110 000 eurot ning seda kaasrahastab Saksamaa. ELi rahastatava projekti hinnanguline üldeelarve on 999 000 eurot.

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2015/2310,**10. detsember 2015,****millega muudetakse otsust 2013/189/ÜVJP Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži loomise kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 42 lõiget 4,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 22. aprillil 2013 vastu otsuse 2013/189/ÜVJP Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži loomise kohta ⁽¹⁾.
- (2) Nõukogu võttis 22. juulil 2014 vastu otsuse 2014/491/ÜVJP, millega muudetakse nõukogu otsust 2013/189/ÜVJP ⁽²⁾.
- (3) Otsusega 2013/189/ÜVJP (muudetud otsusega 2014/491/ÜVJP) kehtestatakse lähtesumma Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži kulude katmiseks esimese 12 kuu jooksul ajavahemikuks 1. augustist 2013 kuni 31. juulini 2014 ning seejärel ajavahemikuks 1. augustist 2014 kuni 31. detsembrini 2015.
- (4) Otsusega 2013/189/ÜVJP loodud juhtkomitee otsustas 25. märtsil 2014, et rahastamislepingu kehtivusaeg tuleks viia vastavusse 1. jaanuarist 31. detsembrini arvestatava eelarveaastaga, nii et alates 2016. aastast oleks vaja esitada vaid üks raamatupidamisaruanne.
- (5) Seetõttu tuleks ajavahemikuks 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2016 kehtestada uus lähtesumma.
- (6) Otsust 2013/189/ÜVJP tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsuse 2013/189/ÜVJP artikli 16 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lähtesumma, mis on ette nähtud ESDC kulude katmiseks esimese 12 kuu jooksul pärast lõikes 3 osutatud rahastamislepingu sõlmimist, on 535 000 eurot.

Lähtesumma, mis on ette nähtud ESDC kulude katmiseks ajavahemikul 1. augustist 2014 kuni 31. detsembrini 2015, on 756 000 eurot.

Lähtesumma, mis on ette nähtud ESDC kulude katmiseks ajavahemikul 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2016, on 630 000 eurot.

Lähtesummad, mis on ette nähtud ESDC kulude katmiseks järgnevateks perioodideks, otsustab nõukogu.”

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel, 10. detsember 2015

Nõukogu nimel

eesistuja

F. BAUSCH

⁽¹⁾ Nõukogu 22. aprilli 2013. aasta otsus 2013/189/ÜVJP Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži (ESDC) loomise ja ühismeetme 2008/550/ÜVJP kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 112, 24.4.2013, lk 22).

⁽²⁾ Nõukogu 22. juuli 2014. aasta otsus 2014/491/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2013/189/ÜVJP Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži (ESDC) loomise kohta (ELT L 218, 24.7.2014, lk 6).

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2015/2311,**9. detsember 2015,****millega muudetakse rakendusotsuseid (EL) 2015/1500 ja (EL) 2015/2055 seoses Kreekas nodulaarse dermatiidi vastu võetavate kaitsemeetmetega***(teatavaks tehtud numbri C(2015) 8585 all)***(Ainult kreeakeelne tekst on autentne)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. detsembri 1989. aasta direktiivi 89/662/EMÜ veterinaarkontrollide kohta ühendusesiseses kaubanduses seoses siseturu väljakujundamisega, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 4,võttes arvesse nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiivi 90/425/EMÜ, milles käsitletakse ühendusesiseses kaubanduses teatavate elusloomade ja toodete suhtes seoses siseturu väljakujundamisega kohaldatavaid veterinaar- ja zootehnilisi kontrolle, ⁽²⁾ eriti selle artikli 10 lõiget 4,võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 1992. aasta direktiivi 92/119/EMÜ, millega seatakse sisse üldised ühenduse meetmed teatavate loomahaiguste tõrjeks ja konkreetsed meetmed seoses sigade vesikulaarhaigusega, ⁽³⁾ eriti selle artikli 19 lõike 1 punkti a, lõike 3 punkti a ja lõiget 6,võttes arvesse nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/99/EÜ, milles sätestatakse inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste tootmist, töötlemist, turustamist ja ühendusse toomist reguleerivad loomatervishoiu eeskirjad, ⁽⁴⁾ eriti selle artikli 4 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivis 92/119/EMÜ sätestatakse üldmeetmed teatavate loomahaiguste tõrjeks. Nende hulka kuuluvad meetmed, mida tuleb võtta loomakasvatusevõttes nodulaarse dermatiidi kahtluse korral ja juhul, kui haiguse esinemine on leidnud kinnitust; meetmed, mida tuleb võtta piirangutsoonides, ning muud täiendavad meetmed haiguse tulemuslikuks tõrjeks. Kõnealuste meetmetega nähakse muude tõrjemeetmete täiendusena ette ka erakorraline vaktsineerimine nodulaarse dermatiidi puhangu korral.
- (2) Komisjoni rakendusotsusega (EL) 2015/1500 ⁽⁵⁾ on ette nähtud üldised kaitsemeetmed ning veiste ja veiste sperma liikumise ja väljaviimisega seonduvad piirangud ning teatavatest nodulaarsest dermatiidist haaratud piirkondadest pärit teatavate loomsete saaduste turule laskmise piirangud.
- (3) Komisjoni rakendusotsuses (EL) 2015/2055 ⁽⁶⁾ on sätestatud tingimused veiste nodulaarse dermatiidi vastase erakorralise vaktsineerimise kava kehtestamiseks Kreekas. Rakendusotsusega (EL) 2015/2055 on muudetud teatavaid rakendusotsuse (EL) 2015/1500 sätteid ning on laiendatud piirangutsooni, nii et sellega hõlmatakse mitte üksnes Évrose piirkondlikku üksust, vaid ka Rodopi, Xanthi, Kavala ja Limnose piirkondlikku üksust.
- (4) 19. oktoobril 2015 teatasid Kreeka ametiasutused komisjonile täiendavatest haiguspuhangutest Chalkidiki piirkondlikus üksuses ning 21. oktoobril 2015 oma kavatsusest vaktsineerida nodulaarse dermatiidi vastu Chalkidiki, Thessaloniki ja Kilkise piirkondlikes üksustes ja 11. novembril oma kavatsusest vaktsineerida Drama ja Serrese piirkondlikus üksuses. See nõuab rakendusotsuse (EL) 2015/1500 lisaga kehtestatud piirangutsooni laiendamist ning selle ala laiendamist, milles on rakendusotsuse (EL) 2015/2055 I lisaga lubatud vaktsineerimine.

⁽¹⁾ EÜT L 395, 30.12.1989, lk 13.⁽²⁾ EÜT L 224, 18.8.1990, lk 29.⁽³⁾ EÜT L 62, 15.3.1993, lk 69.⁽⁴⁾ EÜT L 18, 23.1.2003, lk 11.⁽⁵⁾ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/1500, 7. september 2015, milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid nodulaarse dermatiidi vastu Kreekas ja tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärus (EL) 2015/1423 (ELT L 234, 8.9.2015, lk 19).⁽⁶⁾ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/2055, 10. november 2015, milles sätestatakse tingimused veiste nodulaarse dermatiidi vastase erakorralise vaktsineerimise kava kehtestamiseks Kreekas ja millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2015/1500 (ELT L 300, 17.11.2015, lk 31).

- (5) Seepärast tuleks rakendusotsust (EL) 2015/1500 ja rakendusotsust (EL) 2015/2055 vastavalt muuta.
- (6) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsuse (EL) 2015/1500 lisa asendatakse järgmisega:

„LISA

ARTIKLI 2 PUNKTIS b VIIDATUD PIIRANGUTSOONID

Järgmised piirkondlikud üksused Kreekas:

- Évrose piirkondlik üksus;
- Rodopi piirkondlik üksus;
- Xanthi piirkondlik üksus;
- Kavala piirkondlik üksus;
- Chalkidiki piirkondlik üksus;
- Thessaloniki piirkondlik üksus;
- Kilkise piirkondlik üksus;
- Limnose piirkondlik üksus;
- Drama piirkondlik üksus;
- Serrese piirkondlik üksus.”

Artikkel 2

Rakendusotsuse (EL) 2015/2055 I lisa asendatakse järgmisega:

„I LISA

Järgmised piirkondlikud üksused Kreekas:

- Évrose piirkondlik üksus;
- Rodopi piirkondlik üksus;
- Xanthi piirkondlik üksus;
- Kavala piirkondlik üksus;
- Chalkidiki piirkondlik üksus;
- Thessaloniki piirkondlik üksus;
- Kilkise piirkondlik üksus;
- Limnose piirkondlik üksus;

- Drama piirkondlik üksus;
- Serrese piirkondlik üksus.”

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Kreeka Vabariigile.

Brüssel, 9. detsember 2015

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Vytenis ANDRIUKAITIS

PARANDUSED

Komisjoni 14. aprilli 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/608 (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 798/2008 seoses Ukrainat ja Iisraeli käsitlevate kannetega kolmandate riikide loetelus, Ukraina munakanade salmonella tõrje programmi tunnustamisega, veterinaarsertifikaatide nõuetega Newcastle'i haiguse osas ning munatoodete töötlemise nõuetega) parandus

(Euroopa Liidu Teataja L 101, 18. aprill 2015)

Leheküljel 4 artiklis 2

asendatakse „Määruse (EÜ) nr 798/2008 I lisa 1. osa muudetakse käesoleva määruse lisa kohaselt.”

järgmisega: „Määruse (EÜ) nr 798/2008 I ja III lisa muudetakse käesoleva määruse lisa kohaselt.”

Komisjoni 20. oktoobri 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/1884 (millega muudetakse Ameerika Ühendriikides ja Kanadas esinenud kõrge patogeensusega linnugripi puhangute tõttu määruse (EÜ) nr 798/2008 I lisas Ameerika Ühendriike ja Kanadat käsitlevat kannet loetelus, milles on esitatud need kolmandad riigid, territooriumid, tsoonid ja piirkonnad, millest võib importida liitu või vedada läbi liidu kodulinde ja linnukasvatussaadusi) parandus

(Euroopa Liidu Teataja L 276, 21. oktoober 2015)

Leheküljel 32 I lisas määruse (EÜ) nr 798/2008 I lisa 1. osas tehtavate muudatuste kande „CA – Kanada” koodi CA-2.2 käsitlev kanne:

„CA – Kanada	CA-2.2	Ontario provintsi ala, mis on piiritletud järgmiselt:	WGM	VIII	P2					
		— alates punktist, kus maakonna tee nr 119 lõikub maakonna teega nr 64 ja 25. liiniga;	POU, RAT							
		— edasi mööda 25. liini põhja suunas kuni ristumiseni teega nr 68, sealt edasi ida poole mööda teed nr 68 kuni see ristub uuesti 25. liiniga ning edasi mööda 25. liini põhja suunas kuni teeni nr 74;								
„CA – Kanada	CA-2.2	— 25. liinilt edasi mööda teed nr 74 ida suunas kuni 31. liinini;	BPR, BPP, DOC, DOR, HEP, HER, SRP, SRA		N, P2	8.4.2015	8.10.2015			S1, ST1"
		— teelt nr 74 edasi mööda 31. liini põhja suunas kuni teeni nr 78;								
		— 31. liinilt edasi mööda teed nr 78 ida suunas kuni 33. liinini;								
		— teelt nr 78 edasi mööda 33. liini põhja suunas kuni teeni nr 84;								
		— 33. liinilt edasi mööda teed nr 84 ida suunas kuni kiirteeni nr 59;								
		— teelt nr 84 edasi mööda kiirteed nr 59 lõuna suunas kuni teeni nr 78;								
		— kiirteelt nr 59 edasi mööda teed nr 78 ida suunas kuni 13. liinini;								
		— teelt nr 78 edasi mööda 13. liini lõuna suunas kuni Oxford Road 17-ni;								
		— 13. liinilt edasi mööda Oxford Road 17 ida suunas kuni Oxford Road 4-ni;								
		— Oxford Road 17-lt edasi mööda Oxford Road 4 lõuna suunas kuni maakonna teeni nr 15;								
		— Oxford Road 4-lt edasi mööda maakonna teed nr 15 ida suunas, üle kiirtee nr 401 kuni Middletown Line'ini;								

	— maakonna teelt nr 15 edasi mööda Middletown Line'i lõuna suunas, üle kiirtee nr 403 kuni Old Stage Road'ini; — Middletown Line'ilt edasi mööda Old Stage Road'i lääne suunas kuni maakonna teeni nr 59; — Old Stage Road'ilt edasi mööda maakonna teed nr 59 lõuna suunas kuni Curries Road'ini; — maakonna teelt nr 59 edasi mööda Curries Road'i lääne suunas kuni Cedar Line'ini; — Curries Road'ilt edasi mööda Cedar Line'i lõuna suunas kuni Rivers Road'ini; — Cedar Line'ilt edasi mööda Rivers Road'i edela suunas kuni Foldens Line'ini; — Rivers Road'ilt edasi mööda Foldens Line'i loode suunas kuni Sweaburg Road'ini; — Foldens Line'ilt edasi mööda Sweaburg Road'i edela suunas kuni Harris Street'ini; — Sweaburg Road'ilt edasi mööda Harris Street'i loode suunas kuni kiirteeni nr 401; — Harris Street'ilt edasi mööda kiirteed nr 401 lääne suunas kuni Ingersoll Street'ini (maakonna tee nr 10); — kiirteelt nr 401 edasi mööda Ingersoll Street'i (maakonna tee nr 10) põhja suunas kuni maakonna teeni nr 119; — Ingersoll Street'ilt (maakonna tee nr 10) edasi mööda maakonna teed nr 119 kuni alguspunktini, kus maakonna tee nr 119 kohtub 25. liiniga.								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

asendatakse järgmisega:

„CA – Kanada	„CA-2.2	Ontario provintsi ala, mis on piiritletud järgmiselt:	WGM	VIII	P2					
		— alates punktist, kus maakonna tee nr 119 lõikub maakonna teega nr 64 ja 25. liiniga;	POU, RAT							
		— edasi mööda 25. liini põhja suunas kuni ristumiseni teega nr 68, sealt edasi ida poole mööda teed nr 68 kuni see ristub uuesti 25. liiniga ning edasi mööda 25. liini põhja suunas kuni teeni nr 74;								
		— 25. liinilt edasi ida suunas mööda teed nr 74 ida suunas kuni 31. liinini;	BPR, BPP, DOC, DOR, HEP, HER, SRP, SRA		N, P2	8.4.2015	8.10.2015	A		S1, ST1”
		— teelt nr 74 edasi põhja suunas mööda 31. liini põhja suunas kuni teeni nr 78;								
		— 31. liinilt edasi mööda teed nr 78 ida suunas kuni 33. liinini;								
		— teelt nr 78 edasi mööda 33. liini põhja suunas kuni teeni nr 84;								
		— 33. liinilt edasi mööda teed nr 84 ida suunas kuni kiirteeni nr 59;								
		— teelt nr 84 edasi mööda kiirteed nr 59 lõuna suunas kuni teeni nr 78;								
		— kiirteelt nr 59 edasi mööda teed nr 78 ida suunas kuni 13. liinini;								
		— teelt nr 78 edasi mööda 13. liini lõuna suunas kuni Oxford Road 17-ni;								
		— 13. liinilt edasi mööda Oxford Road 17 ida suunas kuni Oxford Road 4-ni;								
		— Oxford Road 17-lt edasi mööda Oxford Road 4 lõuna suunas kuni maakonna teeni nr 15;								
		— Oxford Road 4-lt edasi mööda maakonna teed nr 15 ida suunas, üle kiirtee nr 401 kuni Middletown Line’ini;								
		— maakonna teelt nr 15 edasi mööda Middletown Line’i lõuna suunas, üle kiirtee nr 403 kuni Old Stage Road’ini;								
		— Middletown Line’ilt edasi mööda Old Stage Road’i lääne suunas kuni maakonna teeni nr 59;								
		— Old Stage Road’ilt edasi mööda maakonna teed nr 59 lõuna suunas kuni Curries Road’ini;								

	— maakonna teelt nr 59 edasi mööda Curries Road'i lääne suunas kuni Cedar Line'ini; — Curries Road'ilt edasi mööda Cedar Line'i lõuna suunas kuni Rivers Road'ini; — Cedar Line'ilt edasi mööda Rivers Road'i edela suunas kuni Foldens Line'ini; — Rivers Road'ilt edasi mööda Foldens Line'i loode suunas kuni Sweaburg Road'ini; — Foldens Line'ilt edasi mööda Sweaburg Road'i edela suunas kuni Harris Street'ini; — Sweaburg Road'ilt edasi mööda Harris Street'i loode suunas kuni kiirteeni nr 401; — Harris Street'ilt edasi mööda kiirteed nr 401 lääne suunas kuni Ingersoll Street'ini (maakonna tee nr 10); — kiirteelt nr 401 edasi mööda Ingersoll Street'i (maakonna tee nr 10) põhja suunas kuni maakonna teeni nr 119; — Ingersoll Street'ilt (maakonna tee nr 10) edasi mööda maakonna teed nr 119 kuni alguspunktini, kus maakonna tee nr 119 kohtub 25. liiniga.								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)



Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET